

Mondo Malegaleco Raporto 2026

Kunordigita de

Lucas Chancel

Ricardo Gómez-Carrera (Ĉefaŭtoro)

Rowaida Moșrif

Tomaso Piketty

Antaŭparolo de

Jayati Ghosh

Joseph E. Stiglitz

WORLD
INEQUALITY
..... LAB

Kunordigita de:
Lucas Chancel
Ricardo Gómez-Carrera
Rowaida Moshrif
Tomaso Piketty

Ĉefa aŭtoro:
Ricardo Gómez-Carrera

Esplorteamo:
María José Pozos
Danielo Sanchez-Ordoñez

Datuma kunordiganto:
Rowaida Mošrif

Kunordiganto pri
statistikaj metodoj:

Ignacio Flores

Datenteamo:
Manuel Arias-Osorio
Ignacio Flores
Rowaida Mošrif
Gastón Nievas
Ana Van Der Ree

Komunikada manaĝero:
Alice Fauvel

Raporta dezajno:
Ricardo Gómez-Carrera

Retejo kaj kovrildezajno:
Dataviz Centric

Ĉi tiu raporto baziĝas sur lastatempaj esplorartikoloj
verkitaj de:

Facundo Alvaredo; Marie Andreescu; Manuel
Arias-Osorio; Ludoviko Bauluz; Nitin Bharti; Tomaso
Blanchet; Philipp Bothe; Pierre Brassac; Julia
Cagé; Lucas Chancel; Mauricio De Rosa; Jonas
Dietrich; Dima El Hariri; Matthew Fisher-Post;
Ignacio Flores; Valentina Gabrielli; Amory
Gethin; Ricardo Gómez-Carrera; Sehyun Hong;
Thanasak Mark Jenmana; Romaine Loubes;
Clara Martínez-Toledano; Zhexun Mo; Cornelia
Mohren; Marc Morgan; Rowaida Moshrif;
Stella Muti; Theresa Neef; Gastón Nievas;
Moritz Odersky; Thomas Piketty; Anne-Sophie
Robilliard; Emmanuel Saez; Alice Sodano; Anmol
Somanchi; Li Yang; Gabriel Zucman; Álvaro
Zúñiga-Cordero

La raporto ankaŭ baziĝas sur la ampleksa laboro
de esploristoj asociitaj kun la Monda Malegaleco-
Laboratorio disponebla ĉe [https://
inequalitylab.world/en/team/](https://inequalitylab.world/en/team/) kaj <https://wid.world/team/>
Traduka teamo por la Plenuma

Resumo: Pierre Brassac; Dima El Hariri; Ricardo Gómez-
Carrera; Enes Isik; Thanasak Mark Jenmana;
Zhexun Mo; Cornelia Mohren; Rowaida Moshrif;
Daniel Sanchez-Ordóñez; Marta Sanduliak; Anmol
Somanchi; Theo Palomo

Redaktado:
Filipo Manĝas
Graham Frankland

Ni dankas niajn kolegojn, kiuj donis kontribuojn kaj komentojn pri antaŭaj versioj de la raporto: Marie Andreescu, Manuel Arias-Osorio, Luis Bauluz, Pierre Brassac, Julia Cagé, Alice Fauvel, Valentina Gabrielli, Amory Gethin, Romaine Loubes, Clara Martínez-Toledano, Cornelia Mohren, Theresa Neef, Gastón Nievas, Quentin Parino, Robillin, Anne Sophie Parrimo Giulia Varaschin, Gabriel Zucman, kaj Álvaro Zúñiga-Cordero.

Ĉi tiu raporto profitis de la subteno de la Programo de Unuiĝintaj Nacioj pri Disvolvado, la Laboratorio pri Monda Malegaleco, kaj la Eŭropa Unio kadre de la stipendio Horizon 2020 WISE (n-ro 101095219) kaj la stipendio ERC Synergy DINA (n-ro 856455). La opinioj esprimataj en ĉi tiu raporto ne nepre reflektas tiujn de la Programo de Unuiĝintaj Nacioj pri Disvolvado aŭ aliaj partneraj institucioj.

Laboratorio pri Monda Malegaleco, 2025

Krea Komunaĵo-Licenco: Monda Raporto pri Malegaleco 2026, CC BY-NC-SA 4.0 Estas strikte malpermesite traduki, transdoni aŭ reprodukti ĉi tiun raporton en iun ajn alian lingvon sen la permeso de la eldonistoj.

Kiel citi ĉi tiun raporton: Chancel, L., Gómez-Carrera, R., Moshrif, R., Piketty, T., et al. Monda Raporto pri Neegaleco 2026, Monda Laboratorio pri Neegaleco. [wir2026.wid.world](https://wid.world/wir2026.wid.world) Ĉi tiu raporto havas apartan retejon. Esploru ĝin: [wir2026.wid.world](https://wid.world/wir2026.wid.world)

Enhavo

Enhavo	3
Antaŭparolo	7
Resuma Kadro 1: Kulminaĵoj	10
el la Monda Raporto pri Malegaleco 2026 (WIR 2026) ...	10
La mondo estas ekstreme malegala	12
Malegaleco kaj klimata ŝanĝo	12
Seksa malegaleco	13
Malegaleco inter regionoj	13
Redistribuo, impostado, kaj fraŭdo.	15
Malegaleco pro la tutmonda financa sistemo	16
Politikaj disiĝojn kaj demokration	17
Strategiaj direktoj	18
Konkludo	20
Enkonduko	30
1 Tutmonda Ekonomia Malegaleco La	33
mondo riĉiĝas, sed malegale	35
Kompreni malegalecon tra loĝantargrupoj	35
Ekstrema kaj kreskanta enspeza malegaleco	36
Riĉeca malegaleco estas pli granda, pli ekstrema, kaj pliiĝas pli	38
rapide. Du jarcentoj da persista kaj ekstrema enspezmalegaleco	40
Regiona malegaleco estas akra kaj trans kaj ene de regionoj	42
Ĉefaj konkludoj	44
Kadro 1.1: Regionoj uzitaj en la Monda Raporto pri Neegaleco 2026	48
Kadro 1.2: La Indekso de Trasidebleco pri Neegaleco	49
2 Regiona Enspeza Malegaleco Tutmondaj	51
kaj regionaj ŝanĝoj en enspezo kaj loĝantaro ekde 1800 Enspeza malegaleco	53
tra la mondo en 2025 Enspeza malegaleco ene de	55
regionoj en 2025 Enspeza malegaleco ene de	56
landoj en 2025 La rolo de redistribuo en reduktado	59
de enspeza malegaleco	62
Ĉefaj konkludoj	64
Kadro 2.1: Landaj rangotabeloj por grandaj landoj laŭ pokapa nacia enspezo Kadro 2.2: Landaj rangotabeloj	68
laŭ pokapa nacia enspezo	69
3 Regiona Riĉeca Malegaleco Tendencoj	73
de riĉeca malegaleco tra regionoj	75
Privata riĉeco kreskas dum publika riĉeco stagnas	78
La monda distribuado de riĉeco laŭ regiono	80
Land-laŭ-landaj padronoj de riĉkoncentriĝo	83

Ĉefaj konkludoj ...	84
4 Seksa Malegaleco	89
La homaro laboras malpli da horoj, sed la avantaĝoj estas neegalaj laŭ seksoj . 92	91
La proporcioj de virinaj laborenspezoj restas multe sub egaleco .	
Virinoj laboras pli da horoj ĉie. La seksa malegaleco estas pli granda ol ni antaŭe pensis . 93	
Virinoj estas malpli dungitaj ol viroj . 95	94
Dungitaj virinoj gajnas malpli ol dungitaj viroj . 96	
La rolo de edukado en plibonigado de la seksa malegaleco 100	
Ĉefaj konkludoj ...	
5 Troa Privilegio 102	
La troa privilegio de Usono evoluis al struktura privilegio de la riĉa mondo. Riĉaj landoj estas tutmondaj financaj luantoj pro politika intenco, ne pro merkata dinamiko. 105	104
Baroj por redukti malegalecon inter landoj . . 107	106
Bezono de reformoj en la internaciaj financaj, komercaj kaj monaj sistemoj 108	
Ĉefaj konkludoj 113	
Kadro 5.1: Troa imposto ne estas tiom troa	
6 Klimato, Kapitala Problemo La karbona spuro de kapitalo .	115
Senkarbonigi hejme, bruligi fuelojn eksterlande?	117
Klimata ŝanĝo jam formas la distribuadon de privata kaj publika riĉeco. Klimata politiko kaj la estonta distribuado de riĉeco. Ĉefaj konkludoj ...	120
	122
	124
7 Tutmonda Impostado de Multmilionuloj 128	
Kial progresema impostado gravas . 130	
Regresiveco ĉe la supro . . 131	
Protektante progresemon ĉe la supro . . 132	
Imposta justeco kaj la potencialo de tutmonda riĉaĵimposto . 133	
Kunordigo inter landoj plifortigas la fareblecon redukti impostfraŭdon kaj evitado Ĉefaj konkludoj ...	135
konkludoj ...	136
Kadro 7.1: Esploru la Tutmondan Riĉaĵimpostan Simulilon	140
8 Politikaj Disiĝoj Politika reprezentantaro de la laborista klaso estas malalta kaj malkreskanta .	142
Enspezaj kaj edukdisiĝoj malkonektiĝis en okcidentaj demokratioj. Ne-okcidentaj demokratioj havas malsamajn strukturojn de politika divido. La reveno de geografio en politika konflikto: regionaj kaj kampara-urbaj disiĝoj .	144
La klariga povo de geosocia klaso estas pli forta ol iam ajn. Ĉefaj konkludoj ...	147
	148
	149
Glosaro	157
Landfolioj Alĝerio .	158
Argentino ...	159
Aŭstralio ...	160
Bangladeŝo	161
Brazilo	162
Kanado	163
Ĉilio	164
Ĉinio	165
	166

ANTAŬPAROLO

De Jayati Ghosh kaj
Joseph E. Stiglitz

Antaŭparolo de Jayati Ghosh kaj Joseph E. Stiglitz

Ekde 2018, la Mondaj Raportoj pri Malegaleco fariĝis mejloŝtono en tutmondaj publikaj diskutoj pri malegaleco. Ili transformis kiel civitanoj, politikistoj kaj akademiuloj komprenas la ampleksajn, kaŭzojn kaj sekvojn de malegaleco en la hodiaŭa mondo.

Ĉi tiu Monda Raporto pri Neegaleco, kiel ĝiaj antaŭuloj, estas la rezulto de eksterordinara kolektiva penado. Bazante sin sur la laboro de pli ol 200 esploristoj tra ĉiuj kontinentoj, aligitaj kun la Monda Datumbazo pri Neegaleco, ĝi ofertas esencajn komprenojn pri kiel niaj ekonomioj funkcias — kaj provizas konsilojn pri kiel ili povas funkcii pli juste.

Ĉi tiu eldono de 2026 venas en kritika tempo. Ĉie en la mondo, la vivniveloj stagnas por multaj, dum riĉeco kaj potenco estas eĉ pli koncentritaj ĉe la plej alta nivelo. Sendependa esplorado estas minacata en lokoj kie akademia libereco iam ŝajnis sekura. Ĉi tiuj evoluoj estas interligitaj: kreskanta malegaleco subfosas fidon, malfortigas niajn demokratiojn kaj instigas malkontenton.

La datumoj prezentitaj ĉi tie estas impresaj. La plej riĉaj 10% de la tutmonda loĝantaro posedas preskaŭ tri kvaronojn de la tuta riĉeco, dum la plej malriĉa duono apenaŭ posedas 2%. Malpli ol 60 000 multmilionuloj nun kontrolas trioble pli da riĉeco ol duono de la homaro kune. Ene de la plej multaj landoj, la malsupraj 50% malofte posedas pli ol 5% de la nacia riĉeco.

La raporto ankaŭ montras, ke la plej riĉaj kontribuas misproportie malmulte al la publikaj financoj.

Efektivaj imposttarifoj altiĝas por la plejparto de la loĝantaro sed malaltiĝas akre por miliarduloj kaj centmilionuloj. Tio ne nur subfosas impostjustecon; ĝi senhavigas sociojn de la rimedoj necesaj por edukado, sanservo kaj klimata agado.

Tra siaj ĉapitroj, la raporto esploras kiel malegaleco manifestiĝas multe pli ol riĉeco, rilate al sekso, ŝanco aŭ klimato. Kiel montri en **Ĉapitro 4**, virinoj kaptas iom pli ol kvaronon de la tutmonda laborenspezo, kvankam enketoj pri tempouzo sugestas, ke ili laboras pli longe ol viroj, ofte en nepagita formo. Se nepagita hejma kaj zorglaboro estas

inkluzive de tio, ili gajnas nur ĉirkaŭ trionon tiom, kiom viroj por laborhoras. La malegaleco de ŝancoj ankaŭ estas ŝoka: dum la pokapa enspezo malegaleco inter Eŭropo kaj subsahara Afriko estas proksimume dekobla, la malegaleco en publikaj edukelspezoj por po lerneja aĝa lernanto estas preskaŭ tridek-kvin-obla.

La hodiaŭa malegaleco de ŝancoj instigas la morgaŭan malegalecon de rezultoj.

Klimata malegaleco plue emfazas tion. Laŭ **Ĉapitro 6**, la plej riĉaj 10% de individuoj respondecas pri 77% de la karbonemisioj asociitaj kun privata kapitalo kaj 47% de konsum-rilataj emisioj, dum la plej malriĉa duono kontribuas nur 3% (kaj 10% de konsum-bazitaj emisioj). Klimata ŝanĝo ankaŭ plej forte trafas la malriĉulojn: mezuritaj rilate al ilia enspezo, la malsupraj 50% portas ĉirkaŭ 75% de la tutmondaj klimat-kaŭzitaj enspezperdoj. Ĉi tiuj ciferoj klarigas, ke malegaleco kuŝas en la koro de la hodiaŭaj sociaj kaj mediaj krizoj.

Profundaj strukturaj malekvilibroj daŭras inter la Tutmondaj Nordo kaj Sudo. Kiel detale priskribite en **Ĉapitro 5**, ĉiujare pli malriĉaj nacioj transdonas pli ol unu procenton de la monda MEP al pli riĉaj per ŝuldservo, profitrepatriigo kaj financaj fluoj — tio estas proksimume trioble pli ol evoluhelpo fluanta en la kontraŭa direkto.

La rezulto estas sistemo, kie resursoj ĉerpitaj el laboro kaj naturo en malriĉaj landoj daŭre subtenas la prosperon kaj la nedaŭrigeblan vivstilon de homoj en altenspezaj ekonomioj kaj riĉaj elitoj tra landoj. Ĉi tiuj ŝablonoj ne estas akcidentoj de merkatoj. Prefere, ili reflektas la heredaĵon de historio, sed eĉ pli la funkciadon de institucioj, regularoj kaj politikoj - kiuj ĉiuj rilatas al neegalaj potencrilatoj, kiuj ankoraŭ ne estas reekvilibrigaj.

Historio, spertoj tra landoj kaj teorio ĉiuj montras, ke la ekstrema malegaleco de hodiaŭ ne estas neevitebla.

Progresema impostado, forta socia investado, justaj labornormoj kaj demokratiaj institucioj malvastigas la breĉojn en la pasinteco — kaj povas fari tion denove. La Monda Raporto pri Neegaleco provizas la empirian fundamenton kaj intelektan kadron por tio, kio fareblas.

En novembro 2025, kune kun

Antaŭparolo

grupo de malegaleculoj, ni estis invititaj de la Prezidanto de Sud-Afriko, prezidanto de la G20, por proponi novajn manierojn trakti tutmondan malegalecon. Ni alvokis Internacian Panelon pri Malegaleco — sendependan korpon de fakuloj, subtenatajn de registaroj, kiu kunigas la laboron de esploristoj tra la mondo por spuri malegalecon tutmonde, konsideri la faktorojn de malegaleco, kaj provizi objektivajn, sciencbazitajn rekomendojn por politikistoj. Ni ne povas efike trakti la hodiaŭajn malegalecojn sen tia sciobazo. La Monda Laboratorio pri Malegaleco estas grava ekzemplo de tia laboro kaj la vojo antaŭen.

Ĉi tiu raporto starigas altan normon por sciencbazita politikofarado. Ĝi memorigas nin, ke malegaleco ne estas destino, sed elekto — kaj ke per serioza, sendependa esplorado kaj politika volo, pli justaj kaj pli daŭripovaj socioj estas atingeblaj.

Jayati Ghosh kaj Joseph E. Stiglitz

EKZEKUTIVO RESUMO

Kadro 1: Kulminaĵoj el la Monda Raporto pri Malegaleco 2026 (WIR 2026)

La Monda Raporto pri Malegaleco 2026 (WIR 2026) markas la trian eldonon en ĉi tiu ĉefa serio, post la eldonoj de 2018 kaj 2022. Ĉi tiuj raportoj baziĝas sur la laboro de pli ol 200 akademiuloj el la tuta mondo, aligitaj kun la Monda Laboratorio pri Malegaleco kaj kontribuantoj al la plej granda datumbazo pri la historia evoluo de tutmonda malegaleco.

Ĉi tiu kolektiva klopodo reprezentas signifan kontribuon al tutmondaj diskutoj pri malegaleco. La teamo helpis transformi kiel politikistoj, akademiuloj kaj civitanoj komprenas la amplekson kaj kaŭzojn de malegaleco, emfazante la separismon de la tutmondaj riĉuloj kaj la urĝan bezonon de altnivela impostjusteco. Iliaj rezultoj informis naciajn kaj internaciajn debatojn pri fiska reformo, impostado de riĉaĵo kaj redistribuo en forumoj de naciaj parlamentoj ĝis la G20.

Bazante sur tiu fundamento, WIR 2026 plivastigas la horizonton. Ĝi esploras novajn dimensiojn de malegaleco, kiuj difinas la 21-an jarcenton: klimaton kaj riĉecon, seksajn malegalecojn, neegalan aliron al homa kapitalo, la malsimetriojn de la tutmonda financa sistemo, kaj la teritoriajn disigojn, kiuj redeseignas demokratian politikon. Kune, ĉi tiuj temoj malkaŝas, ke malegaleco hodiaŭ ne limiĝas al enspezo aŭ riĉeco; ĝi influas ĉiun sferon de ekonomia kaj socia vivo.

La tutmonda malegaleco en aliro al homa kapitalo restas grandega hodiaŭ, verŝajne multe pli granda breĉo ol plej multaj homoj imagas. Averaĝa elspezo por edukado por infano en subsahara Afriko estis ĉirkaŭ nur 200 eŭroj (aĉetpovo-pareco, PPP), kompare kun 7 400 eŭroj en Eŭropo kaj 9 000 eŭroj en Nordameriko kaj Oceanio: breĉo de pli ol 1 al 40, t.e., proksimume trioble pli granda ol la breĉo en pokapa MEP. Tiaj malegalecoj formas vivŝancojn trans generacioj, enradikigante geografion de ŝancoj, kiu pliseverigas kaj eternigas tutmondajn riĉaĵhierarkiojn.

La raporto ankaŭ montras, ke kontribuoj al klimata ŝanĝo estas malproksimaj de egale distribuitaj. Dum publika debato ofte fokusiĝas al emisioj asociitaj kun konsumo, novaj studoj rivelis kiel kapitalposedo ludas kritikan rolon en la malegaleco de emisioj. La plej riĉaj 10% de la mondo respondecas pri 77% de la tutmondaj emisioj asociitaj kun privata kapitalposedo kaj 47% de la tutmondaj emisioj asociitaj kun ilia konsumo¹, substrekante kiel la klimata krizo estas proksime ligita al la koncentriĝo de riĉeco. Trakti ĝin postulas celitan harmoniigon de la financaj kaj investaj strukturoj, kiuj instigas kaj emisiojn kaj malegalecon.

Seksa malegaleco ankaŭ aspektas tute malsama se ni konsideras nevideblan, sensalajran laboron, kiun virinoj neproporcie plenumas. Kiam oni inkluzivas sensalajran hejman kaj zorgan laboron, la breĉo akre pligrandiĝas. Averaĝe, virinoj gajnas nur 32% de tio, kion viroj gajnas po laborhoru, konsiderante kaj pagitajn kaj sensalajrajn agadojn; kompare kun 61% kiam oni ne konsideras sensalajran hejman laboron. Ĉi tiuj rezultoj malkaŝas ne nur persistan diskriminacion, sed ankaŭ profundajn neefikecojn en kiel socioj taksas kaj asignas laboron.

Je internacia nivelo, WIR 2026 dokumentas kiel la tutmonda financa sistemo plifortigas malegalecon. Riĉaj ekonomioj daŭre profitas de "troaj privilegioj": ĉiujare, ĉirkaŭ 1% de la tutmonda MEP (proksimume trioble pli ol evoluhelpo) fluas de pli malriĉaj al pli riĉaj nacioj per netaj fremdaj enspezotranspagoj asociitaj kun persistaj troaj rendimentoj kaj pli malaltaj interezpagoj sur ŝuldoj de riĉaj landoj. Inversigi ĉi tiun dinamikon estas centra por iu ajn kredinda strategio por tutmonda egaleco.

Fine, la raporto elstarigas la kreskon de teritoriaj disiĝoj ene de landoj. En multaj evoluintaj demokratioj, breĉoj en politikaj alligitecoj inter grandaj metropolaj centroj kaj pli malgrandaj urboj atingis nivelojn neviditajn en jarcento. Neegala aliro al publika

servoj, laborŝancoj kaj eksponiĝo al komercaj ŝokoj rompis socian kohezion kaj malfortigis la koaliciojn necesajn por redistribua reformo.

Krom abundo da novaj datumoj, WIR 2026 provizas kadron por kompreni kiel ekonomiaj, mediaj kaj politikaj malegalecoj intersekciĝas. Ĝi alvokas al renovigita tutmonda kunlaboro por trakti ĉi tiujn disigojn ĉe iliaj radikoj: per progresema impostado, investado en homajn kapablojn, klimata respondigebleco ligita al privata kapitalposedo, kaj inkluzivaj politikaj institucioj kapablaj rekonstrui fidon kaj solidarecon.

Administra Resumo

Malegaleco delonge estis difina trajto de la tutmonda ekonomio, sed antaŭ 2025, ĝi atingis nivelojn, kiuj postulas urĝan atenton.

La avantaĝoj de tutmondiĝo kaj ekonomia kresko fluis misproportie al malgranda malplimulto, dum granda parto de la monda loĝantaro ankoraŭ alfrontas malfacilaĵojn en atingado de stabilaj vivrimedoj. Ĉi tiuj disiĝoj ne estas neeviteblaj. Ili estas la rezulto de politikaj kaj instituciaj elektoj.

Ĉi tiu raporto uzas la Mondan Datumbazon pri Neegaleco kaj novajn esplorojn por provizi ampleksan bildon pri malegaleco laŭ enspezo, riĉeco, sekso, internacia financo, klimata respondeco, impostado kaj politiko.² La rezultoj estas klaraj: malegaleco restas ekstrema kaj persista; ĝi manifestiĝas tra multaj dimensioj, kiuj intersekcas

kaj plifortigas unu la alian; kaj ĝi transformas demokratiojn, fragmentante koaliciojn kaj eroziant politikan konsenton. Tamen la datumoj ankaŭ montras, ke malegaleco povas esti reduktita. Politikoj kiel redistribuaj translokigoj, progresema impostado, investado en homan kapitalon kaj pli fortaj laborrajtoj faris diferencon en iuj kunteksto.

Proponoj kiel minimumaj riĉaĵimpostoj por multmilionuloj ilustras la amplekson de rimedoj, kiuj povus esti mobilizitaj por financi edukadon, sanon kaj klimatan adaptiĝon.

Redukti malegalecon temas ne nur pri justeco, sed ankaŭ esenca por la rezisteco de ekonomioj, la stabileco de demokratioj kaj la daŭrigebleco de nia planedo.

La mondo estas ekstreme malegala

La unua kaj plej frapa fakto, kiu eliras el la datumoj, estas ke la malegaleco restas je tre altaj niveloj. **Figuro 1** ilustras, ke hodiaŭ la supraj 10% de la mondloĝantaraj enspezoprenantoj gajnas pli ol la ceteraj 90%, dum la plej malriĉa duono de la mondloĝantaro kaptas malpli ol 10% de la totala tutmonda enspezo. Riĉeco estas eĉ pli koncentrita: la supraj 10% posedas tri kvaronojn de la tutmonda riĉeco, dum la malsupra duono tenas nur 2%.

La bildo fariĝas eĉ pli ekstrema kiam ni moviĝas preter la supraj 10%. **Figuro 2** ilustras, ke la plej riĉaj 0,001% sole, malpli ol 60 000

multmilionuloj, kontrolas hodiaŭ trioble pli da riĉeco ol duono de la homaro kune. Ilia parto kreskis konstante de preskaŭ 4% en 1995 ĝis pli ol 6% hodiaŭ, kio emfazas la persiston de malegaleco.

Tiu ĉi koncentriĝo ne nur persistas, sed ĝi ankaŭ akceliĝas. **Figuro 3** montras, ke ekstrema malegaleco de riĉeco rapide kreskas. Ekde la 1990-aj jaroj, la riĉeco de miliarduloj kaj centmilionuloj kreskis je proksimume 8% ĉiujare, preskaŭ duoble la kreskorapideco spertita de la malsupra duono de la loĝantaro. La plej malriĉaj faris modestajn gajnojn, sed ĉi tiujn ombris la eksterordinara akumuliĝo ĉe la plej alta nivelo.

La rezulto estas mondo en kiu eta malplimulto regas senprecedencan financon potencon, dum miliardoj restas ekskluditaj eĉ de baza ekonomia stabileco.

Malegaleco kaj klimata ŝanĝo

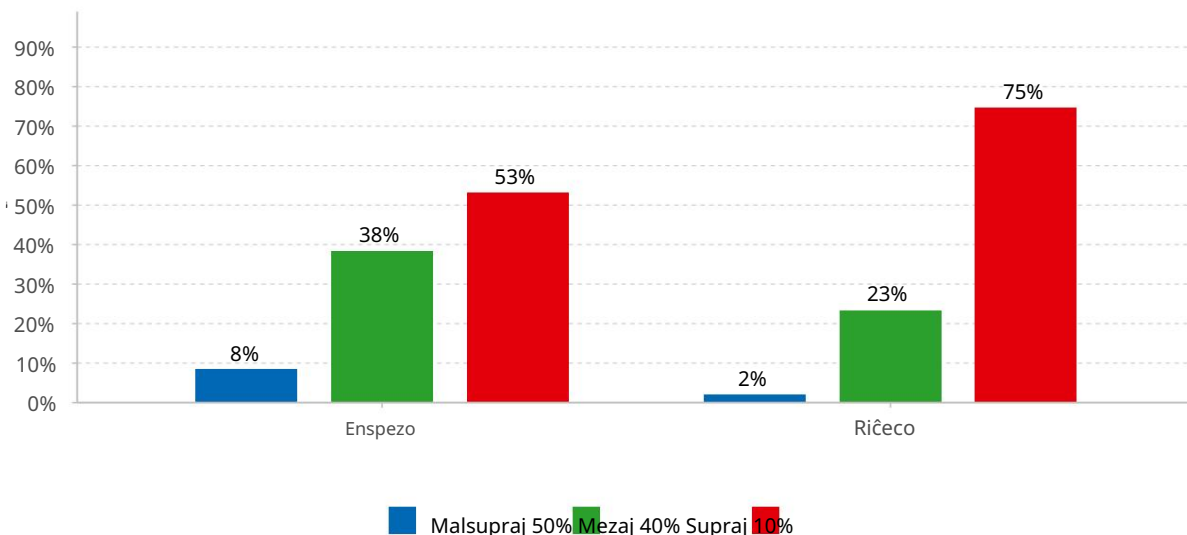
La klimata krizo estas kolektiva defio sed ankaŭ profunde malegala. **Figuro 4** montras, ke la plej malriĉa duono de la tutmonda loĝantaro respondecas pri nur 3% de la karbonemisioj asociitaj kun privata kapitalposedo (kaj 10% de la emisioj asociitaj kun konsumo), dum la supraj 10% respondecas pri 77% de la emisioj asociitaj kun privata kapitalposedo (kaj 47% de la konsumbazitaj emisioj). La plej riĉa 1% sole respondecas pri 41% de la emisioj de privata kapitalposedo, preskaŭ duoble la kvanto de la tutaj malsupraj 90% kune.

Klimata malegaleco ankaŭ temas pri vundebleco. Tiuj, kiuj elsendas la malplej, plejparte loĝantarojn en malriĉaj landoj, estas ankaŭ tiuj plej elmetitaj al klimataj ŝokoj. Dume, tiuj, kiuj elsendas la plej multe, estas pli bone izolitaj, kun rimedoj por adaptiĝi al aŭ eviti la sekvojn de klimata ŝanĝo.

Tiu ĉi malegala respondeco estas do ankaŭ malegala distribuado de risko. Klimata malegaleco estas kaj media kaj socia krizo.

Figuro 1. La mondo estas ekstreme malegala

Parto de tutmonda enspezo aŭ riĉeco laŭ grupo, 2025

Interpreto. La tutmondaj malsupraj 50% kaptas 8% de la totala enspezo mezurita laŭ PPP de 2025. La tutmondaj malsupraj 50% posedas 2% de la riĉeco (laŭ PPP de 2025). La tutmondaj supraj 10% posedas 75% de la totala persona riĉeco kaj kaptas 53% de la totala enspezo en 2025. Notu, ke la plej riĉaj posedantoj ne nepre estas la plej enspezposedantoj. Enspezo estas post kiam pensioj kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj de individuoj, kaj antaŭ impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

Seksa malegaleco

Malegaleco ne estas nur demando pri enspezo, riĉeco aŭ emisioj. Ĝi ankaŭ estas enradikiĝinta en la strukturoj de ĉiutaga vivo, formante kies laboro estas agnoskita, kies kontribuoj estas rekompencitaj kaj kies ŝancoj estas limigitaj. Inter la plej persistaj kaj penetraj disiĝoj estas la breĉo inter viroj kaj virinoj.

Tutmonde, virinoj kaptas iom pli ol kvaronon de la totala laborenspezo, parto kiu apenaŭ ŝanĝiĝis ekde 1990. Analizite laŭ regionoj (Figuro 5), en la Mezoriento kaj Nordafriko, la parto de virinoj estas nur 16%; en Suda kaj Sudorienta Azio ĝi estas 20%; en Subsahara Afriko, 28%; kaj en Orienta Azio, 34%. Eŭropo, Nordameriko kaj Oceanio, same kiel Rusio kaj Centra Azio, rezultas pli bone, sed virinoj ankoraŭ kaptas nur ĉirkaŭ 40% de la laborenspezo.

Virinoj daŭre laboras pli kaj gajnas malpli ol viroj.

Figuro 6 montras, ke virinoj laboras pli da horoj ol viroj, averaĝe 53 horojn semajne kompare kun 43 por viroj, se oni konsideras hejman kaj zorgan laboron. Tamen ilia laboro estas konstante malpli taksata. Ekskludante sensalajran laboron, virinoj

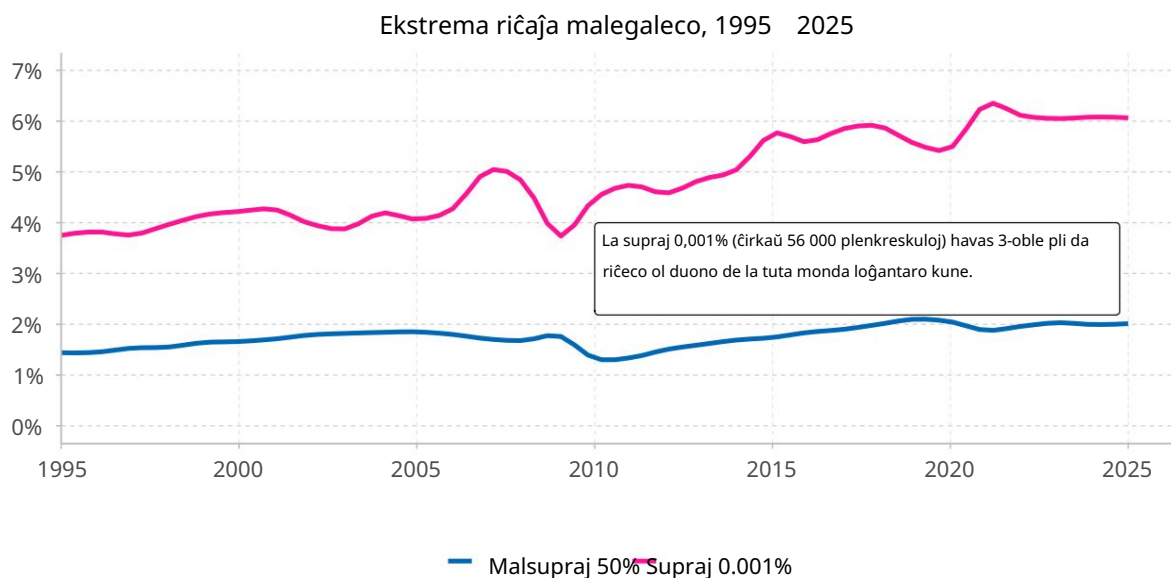
gajnas nur 61% de la hora enspezo de viroj; kiam oni inkluzivas senpagan laboron, ĉi tiu nombro falas al nur 32%. Ĉi tiuj misproportiaj respondecoj limigas la karierajn ŝancojn de virinoj, limigas politikan partoprenon kaj malrapidigas riĉajakumuladon. Seksa malegaleco estas tial ne nur demando pri justeco sed ankaŭ struktura neefikeco: ekonomioj kiuj subtakso duonon de la laboro de sia loĝantaro subfosas sian propran kapablon por kresko kaj rezisteco.

Malegaleco inter regionoj

La tutmondaj averaĝoj kaŝas grandegajn diferencojn inter regionoj. Figuro 7 montras, ke la mondo estas dividita en klarajn enspezajn nivelojn: altenspezaj regionoj kiel Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo; mezenspezaj grupoj inkluzive de Rusio kaj Centra Azio, Orienta Azio, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko; kaj tre popolriĉaj regionoj kie averaĝaj enspezoj restas malaltaj, kiel Latinameriko, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj Subsahara Afriko.

La kontrastoj estas akraj, eĉ kiam oni korektas la prezidiferencojn inter regionoj. Averaĝa persono en Norda

Figuro 2. Ekstrema riĉaĵa malegaleco daŭras kaj kreskas

Interpreto. La parto de persona riĉeco posedata de la plej riĉaj 0,001% de plenkreskuloj altiĝis de ĉirkaŭ 3,8% de la totala riĉeco en 1995 ĝis preskaŭ 6,1% en 2025. Post tre eta kresko, la parto de riĉeco posedata de la plej malriĉa duono de la loĝantaro stagnis ekde la fruaj 2000-aj jaroj je ĉirkaŭ 2%. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Ameriko kaj Oceanio gajnas ĉirkaŭ dek tri fojojn pli ol iu en subsahara Afriko kaj tri fojojn pli ol la tutmonda. Alivorte, la averaĝa ĉiutaga enspezo en Nordameriko kaj Oceanio estas eŭroj en ĉirkaŭ 125 eŭroj, kompare kun nur 10 subsahara Afriko. Kaj jen mezumoj: ene de ĉiu regiono, multaj homoj vivas kun multe malpli.

Datumbazo pri Neegaleco (wid.world) estas ĝia kapablo spuri enspezojn kaj riĉecon tra la tuta distribuo, de la plej malriĉaj individuoj ĝis la plej riĉaj, samtempe provizante informojn je landa nivelo dum pluraj jaroj. Tio ebligas ekzameni malegalecon ne nur inter kaj trans regionoj, sed ankaŭ ene de kaj trans individuaj landoj.

Figuro 8 elstarigas ĉi tiun punkton montrante la distribuon de enspezo kaj riĉeco ene de regionoj. Enspezo estas distribuita malegale ĉie, kie la supraj 10% konstante kaptas multe pli ol la malsupraj 50%. Sed kiam temas pri riĉeco, la koncentriĝo estas eĉ pli ekstrema. Tra ĉiuj regionoj, la plej riĉaj 10% kontrolas multe pli ol duonon de la totala riĉeco, ofte lasante la malsupran duonon kun nur malgranda frakcio.

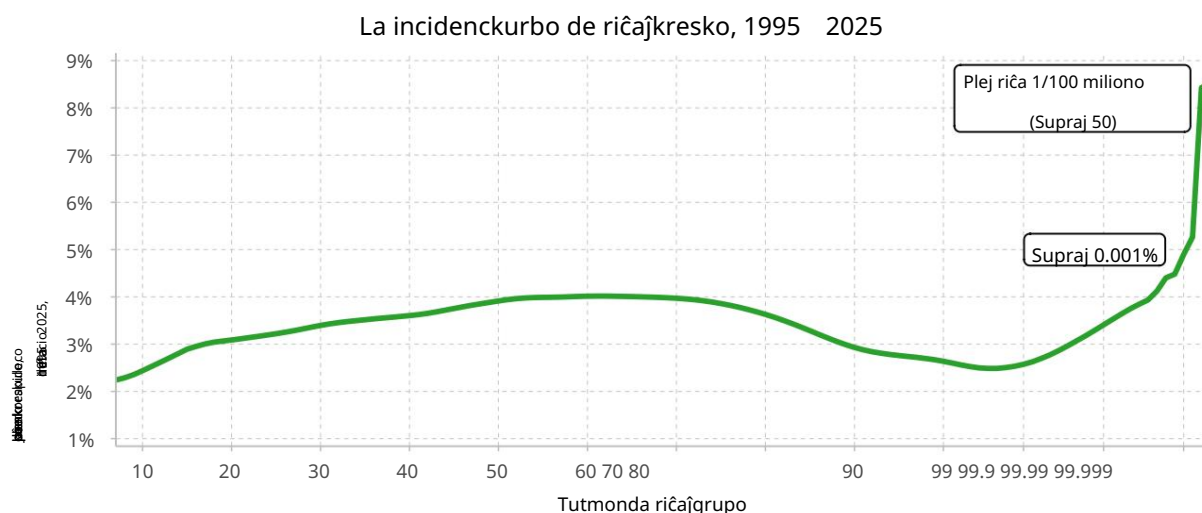
Malegaleco estas grandega kaj inter regionoj kaj ene de ili. Kelkaj regionoj, kiel Nordameriko kaj Oceanio, ĝuas pli altan averaĝan enspezon kaj riĉecon ol la monda averaĝo, tamen ankoraŭ montras grandajn internajn malegalecojn. Aliaj, kiel subsahara Afriko, alfrontas la duoblan ŝarĝon de malaltaj averaĝaj niveloj kaj ekstrema interna malegaleco.

Figuro 9 ilustras tion per la enspezproporcio de la supraj 10%/malsupraj 50% (T10/B50), simpla sed potenca mezuro kiu demandas: Averaĝe, kiom da fojoj pli la supraj 10% gajnas kompare kun la plej malriĉa duono? La respondo malkaŝas grandajn malegalecojn ene de landoj.

Kvankam malegaleco ene de landoj estas severa ĉie, ĝia intenseco sekvas klarajn ŝablonojn. Eŭropo kaj granda parto de Nordameriko kaj Oceanio estas inter la malplej malegalaj, kvankam eĉ ĉi tie, la supraj grupoj kaptas multe pli da enspezo ol la malsupra duono. Usono elstaras kiel escepto, kun pli altaj niveloj de malegaleco ol siaj alt-enspezaj samrangaj landoj. Ĉe la alia fino de la spektro, Latinameriko, suda Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko kombinas malaltajn enspezojn por la malsupraj 50%.

Karakteriza forto de la Mondo

Figuro 3. Riĉeco kreskis multe pli por la jam ekstreme riĉaj

Interpreto. Kreskorapidecoj en neta persona riĉeco variis akre tra la tutmonda distribuo inter 1995 kaj 2025. Dum la malsupraj 50% spertis pozitivan kreskon de ĉirkaŭ 2%–4% jare, ilia malalta komenca riĉeco signifis, ke ili kaptis nur 1.1% de la totala tutmonda riĉecokresko. Kontraste, la supra 1% spertis signife pli altajn kreskorapidecojn, intervalantajn de 2% ĝis 8.5% ĉiujare, kaj kaptis 36.7% de la tutmonda riĉecokresko dum la sama periodo. La plej supro de la distribuo, inkluzive de la plej riĉaj 60 individuoj, havis la plej krutajn kreskojn.

Neta persona riĉeco estas difinita kiel la sumo de financaj (ekz., akcioj, obligacioj) kaj ne-financaj aktivaĵoj (ekz., loĝejoj, terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Notoj. La kurbo estas glatigita uzante centritan glitantan mezumon. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025), Chancel et al. (2022), kaj wir2026.wid.world/methodology.

kun ekstrema koncentriĝo ĉe la supro, kiu donas kelkajn el la plej altaj enspezaj breĉoj de T10/B50 tutmonde.

Redistribuo, impostado kaj senigo

Studi malegalecon trans landoj kaj laŭlonge de la tempo rivelas, ke politiko efektive povas redukti malegalecon.

Figuro 10 montras kiel progresema impostado kaj, precipe, redistribuaj translokigoj signife reduktis malegalecon en ĉiu regiono, precipe kiam sistemoj estas bone dizajnitaj kaj konstante aplikataj. En Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, imposto-kaj-translokiĝaj sistemoj konstante reduktis enspezajn malegalecojn je pli ol 30%. Eĉ en Latinameriko, redistribuaj politikoj enkondukitaj post la 1990-aj jaroj faris grandan progreson en mallarĝigado de la malegalecoj.

La indicoj montras, ke en ĉiu regiono, redistribuaj politikoj estis efikaj en reduktado de malegaleco, sed kun grandaj varioj.

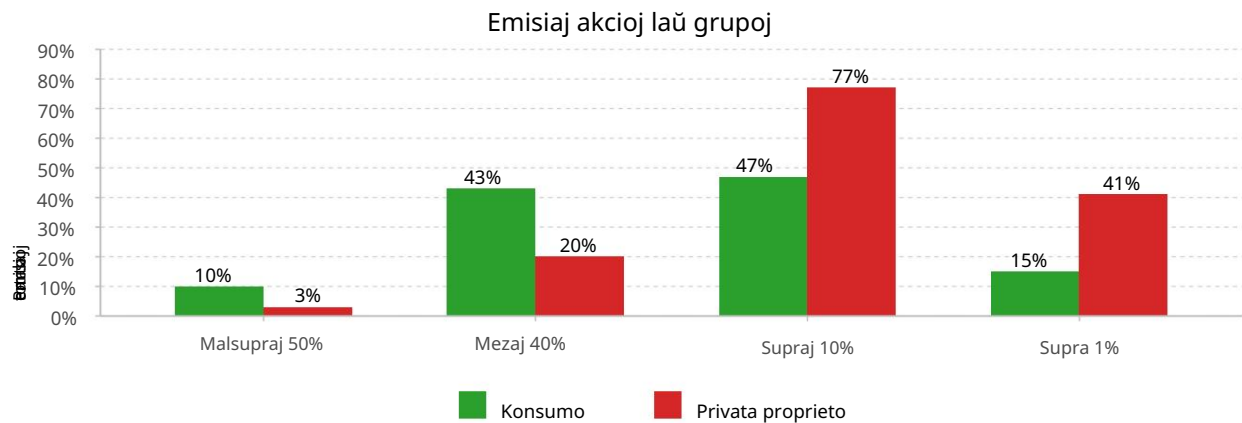
La tutmonda malegaleco en aliro al homa kapitalo restas grandega: ĝi staras je niveloj, kiuj estas verŝajne multe pli grandaj ol la plej multaj homoj imagas. En 2025, averaĝa eduknivelo

elspezoj po infano en subsahara Afriko estis nur €220 (PPP), kompare kun €7,430 en Eŭropo kaj €9,020 en Nordameriko kaj Oceanio (vidu Figuron 11) (malegaleco de pli ol 1 al 40, t.e., proksimume trioble pli granda ol la malegaleco en pokapa MEP aŭ neta nacia enspezo - NNI -). Tiaj malegalecoj formas vivŝancojn trans generacioj, enradikigante geografion de ŝancoj, kiu pliseverigas kaj eternigas tutmondajn riĉaĝhierarkiojn.

Krome, impostado ofte malsukcesas kie ĝi estas plej bezonata: ĉe la plej alta parto de la distribuo. Figuro 12 montras kiel la superriĉuloj evitas impostadon. Efektivaj enspezimpostaj tarifoj konstante grimpas por la plejparto de la loĝantaro sed akre malaltiĝas por miliardoj kaj centmilionuloj. Ĉi tiuj elitoj pagas proporcie malpli ol la plejparto de la domanaroj, kiuj gajnas multe pli malaltajn enspezojn. Ĉi tiu regresa ŝablono senhavigas ŝtatojn je rimedoj por esencaj investoj en edukado, sanservo kaj klimata agado.

Ĝi ankaŭ subfosas justecon kaj socian kohezion malpliigante fidon je la impostsistemo. Progresema impostado estas tial decida: ĝi ne nur mobilizas enspezojn por

Figuro 4. La plej riĉaj respondecas pri neproporcia parto de tutmondaj emisioj

Interpreto. La figuro montras la parton de tutmondaj forcejgasaj emisioj atribueblaj al la malsupraj 50% kaj la supra 1% de la monda loĝantaro. Emisioj estas dividitaj en konsum-bazitajn (emisioj el produktado atribuitaj al finaj konsumantoj) kaj propriet-bazitajn (amplekso 1-emisioj el firmaoj kaj aktivaĵoj posedataj de individuoj). Private poset-bazitaj emisioj (reprezentantaj ĉirkaŭ 60% de la totalaj emisioj) ne inkluzivas registar-posedatajn aŭ rektajn domanarojn. La totala volumeno de emisioj kovritaj de la propriet-bazita aliro estas relative proksima al tiu eksplacite prikalkulita en la konsum-bazita aliro prezentita ĉi tie. Ĉi-lasta supozas, ke emisioj asociitaj kun registaraj agadoj kaj investoj, tipe reprezentantaj 30%-40% de la totalaj emisioj, estas distribu-neŭtralaj (Bruckner et al. (2022)). Grupoj estas difinitaj per konsum-bazitaj emisioj kaj riĉeco respektive, sed ambaŭ distribuoj estas tre korelaciitaj. Fontoj kaj serioj: Bruckner et al. (2022) kaj Chancel kaj Rehm (2025b).

financas publikajn varojn kaj reduktas malegalecon, sed ankaŭ plifortigas la legitimecon de fiskaj sistemoj certigante, ke tiuj kun la plej grandaj rimedoj kontribuas sian justan parton.

Malegaleco pro la tutmonda financa sistemo

Malegaleco ankaŭ estas profunde enradikiĝinta en la tutmonda financa sistemo. **Figuro 13** ilustras kiel la nuna internacia financa arkitekturo estas strukturita tiel, ke ĝi sisteme generas malegalecon. Landoj, kiuj eldonas rezervajn valutojn, povas persiste pruntepreni je pli malaltaj kostoj, pruntedoni je pli altaj interezokvotoj kaj allogi tutmondajn ŝparaĵojn. Kontraste, evolulandoj alfrontas la spegulan bildon: multekostajn ŝuldojn, malalt-rendimentajn aktivojn kaj kontinuan elfluon de enspezoj.

Ĉi tiu privilegio por riĉaj nacioj ne reflektas merkatan efikecon, sed prefere institucian dezajnon, kiu metas rezervvalutajn eldonantojn kaj financajn centrojn en la kernon de la internacia financa sistemo, profite al riĉaj ekonomioj.

Persista postulo je "sekuraj" aktivaĵoj kiel usonaj trezorejoj kaj eŭropaj suverenaj obligacioj

obligacioj, plifortigitaj per rezervoj de centraj bankoj, reguligaj normoj (t.e., Bazelo III), kaj la juĝoj de kreditrangigaj agentejoj, ŝlosas ĉi tiun avantaĝon (vidu **Figuron 14**). La rezulto estas, ke riĉaj landoj konstante pruntas pli malmultekoste dum investas en pli alt-rendimentajn aktivaĵojn eksterlande, poziciigante sin kiel financaj luantoj je la kosto de pli malriĉaj nacioj.

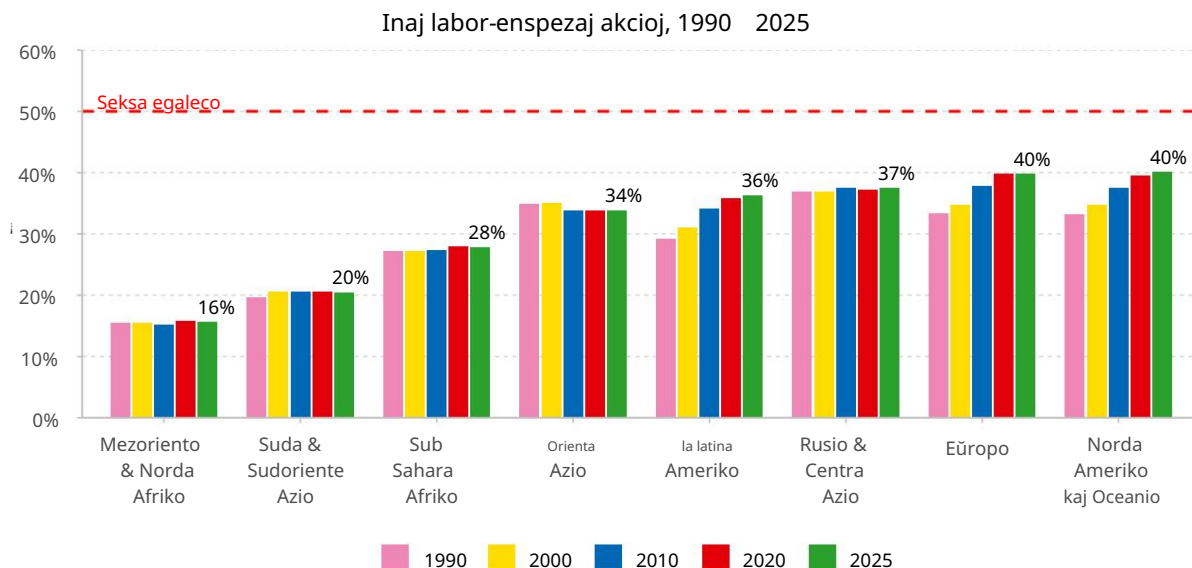
La rezulto estas moderna formo de strukture neegala interŝanĝo. Dum

iam koloniaj potencoj ĉerpis rimedojn por transformi deficitajn en plusojn, hodiaŭaj evoluantaj ekonomioj atingas similajn rezultojn per la financa sistemo.

Evoluantaj landoj estas devigitaj translokigi rimedojn eksteren, limigitaj en sia kapablo investi en edukadon, sanservon kaj infrastrukturon.

Ĉi tiu dinamiko ne nur enradikiĝas tutmondan malegalecon, sed ankaŭ pliigas malegalecon ene de nacioj, ĉar la fiska spaco por inkluziva disvolviĝo eroziiĝas.

Figuro 5. Virinoj konstante ricevas pli malaltajn laborenspezojn ol viroj ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la evoluon de la parto de virina laborenspezo inter 1990 kaj 2025 tra mondregionoj. En 2025, laboristinoj gajnas ĉirkaŭ 16% de la totala laborenspezo en la Mezoriento kaj Nordafriko, sed ĉirkaŭ 40% en Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo. Je la tutmonda nivelo, virinoj gajnis 27.8% de la laborenspezo en 1990 kaj 28.2% en 2025. Kvankam iom da progreso estis farita, seksa egaleco restas malproksima en ĉiuj regionoj.

Fontoj kaj serioj: Neef kaj Robilliard (2021), Gabrielli et al. (2024), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Politikaj disiĝo kaj demokratio

Ekonomiaj disiĝoj ne haltas ĉe la merkato; ili rekte influas politikon.

Malegaleco formas kiu estas reprezentita, kies voĉoj portas pezon, kaj kiel koalicioj estas konstruitaj, aŭ malsukcesas esti konstruitaj. Figuro 15 montras kiel la tradicia klasbazita politiko en okcidentaj demokratioj rompiĝis. Meze de la 20-a jarcento, malriĉaj kaj malpli edukitaj balotantoj plejparte subtenis maldekstrajn partiojn, dum pli riĉaj kaj pli edukitaj grupoj kliniĝis dekstren, kreante klaran klasdisiĝon kaj kreskantan redistribuon.

Hodiaŭ, tiu ŝablono rompiĝis. Unue, edukado kaj enspezo nun montras en malsamaj direktoj (vidu Figuron 15), kio faras larĝajn koaliciojn por redistribuo multe pli malfacile subteneblajn. Ĉi tiu evoluo povas esti klarigita per la fakto, ke edukada vastiĝo venis kun kompleksigo de la klasstrukturo. Ekzemple, multaj altnivelaj sed relative malaltenspezaj balotantoj (ekz., instruistoj aŭ flegistoj) nuntempe voĉdonas por la maldekstro, dum multaj balotantoj kun pli malaltaj gradoj sed relative pli alta enspezo (ekz.,

memdungitoj aŭ kamionistoj) emas voĉdoni por la dekstro.

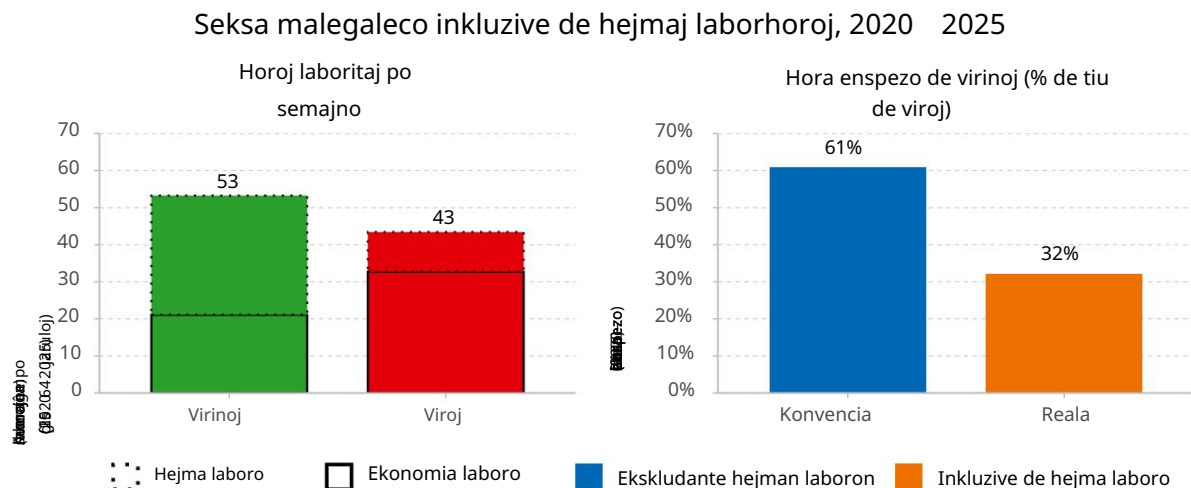
La eĉ pli frapa evoluo estas la pliiĝo de teritoriaj disiĝoj ene de landoj.

En multaj evoluantaj demokratioj, breĉoj en politikaj alligitecoj inter grandaj metropolaj centroj kaj pli malgrandaj urboj atingis nivelojn neviditajn en jarcento (vidu Figuron 16). Neegala aliro al publikaj servoj (edukado, sano, transporto kaj aliaj infrastrukturoj), laborŝancoj kaj eksponiĝo al komercaj ŝokoj rompis socian kohezion kaj malfortigis la koaliciojn necesajn por redistribua reformo.

Sekve, laboristaj voĉdonantoj nun estas fragmentitaj trans partioj ambaŭflanke de la parlamenta koridoro aŭ forlasitaj sen forta reprezento, kio limigas ilian politikan influon kaj plifortigas malegalecon. Por reaktivigi la redistribuajn koaliciojn de la postmilita epoko, estas grave elpensi pli ambiciajn politikajn platformojn utilajn al ĉiuj teritorioj, kiel ili sukcese faris en la pasinteco.

Ĉi tiu fragmentiĝo erozias la politikajn fundamentojn necesajn por kontraŭbatali malegalecon

Figuro 6. Post inkluzivado de hejma laboro, virinoj gajnas nur 32% de la hora enspezo de viroj

Interpreto. La maldekstra panelo montras, ke tutmonde virinoj laboras pli da horoj semajne ol viroj, kiam oni kalkulas kaj ekonomian kaj hejman laboron. La dekstra panelo montras, ke la hora enspezo de virinoj estas konsiderinde pli malalta ol tiu de viroj: la mezurita malegaleco ($39\% = 100\% - 61\%$) estas pli malgranda kiam oni konsideras nur ekonomian laboron, sed fariĝas multe pli granda kiam oni inkluzivas la horojn de hejma laboro ($68\% = 100\% - 32\%$). Kune, la du ciferoj elstarigas la duoblan ŝarĝon, kiun virinoj alfrontas: pli da totala labortempo kombinita kun pli malaltaj horaj rendimentoj de ilia laboro. Notoj. Ekonomia laboro inkluzivas pagitajn agadojn registritajn en naciaj kontoj. Hejma laboro inkluzivas mastrumajn taskojn, kuiradon kaj zorgadon. Kalkuloj de Andreescu et al. (2025) uzante tutmondajn datumojn pri tempo-uzo kaj enspezo. Fontoj kaj serioj: Andreescu et al. (2025).

kaj malhelpas la efektivigon de redistribuaj politikoj.

Dume, la influo de riĉeco en politiko plimalbonigas la malegalecon en politika influo. **Figuro 17** montras kiel kampanjofinancado estas forte koncentrita inter la plej alt-salajrantoj: en landoj kiel Francio kaj Sud-Koreio, la plej riĉaj 10% de civitanoj misproportie provizas la plimulton de politikaj donacoj.

Ĉi tiu koncentriĝo de financa potenco plifortigas la voĉojn de elitaj homoj, malvastigas la spacon por justa politikofarado, kaj plue marĝenigas la laboristan plimulton.

Redukti malegalecon estas politika elekto.

Sed fragmentitaj balotantaroj, subrepresentantaro de laboristoj, kaj la troa influo de riĉeco ĉiuj laboras kontraŭ la koalicioj necesaj por reformo.

Ĉi tiu realo povas ŝanĝiĝi. Ĝi reflektas politikajn elektojn pri kampanjaj financaj reguloj, partiaj strategioj kaj institucia dezajno, kiuj povas esti transformitaj kun sufiĉa volo. Konstrui la kondiĉojn por konsento estas tial same centra por redukti malegalecon kiel iu ajn specifa politika instrumento.

Strategiaj direktoj

La pruvoj klarigas unu konkludon: malegaleco povas esti reduktita. Ekzistas gamo da politikoj, kiuj, laŭ diversaj manieroj, pruvigis efikaj por malvastigi la breĉojn.

Unu grava vojo estas per publikaj investoj en edukado kaj sano.

Ĉi tiuj estas inter la plej potencaj egaligiloj, tamen aliro al ĉi tiuj bazaj servoj restas neegala kaj tavoligita.

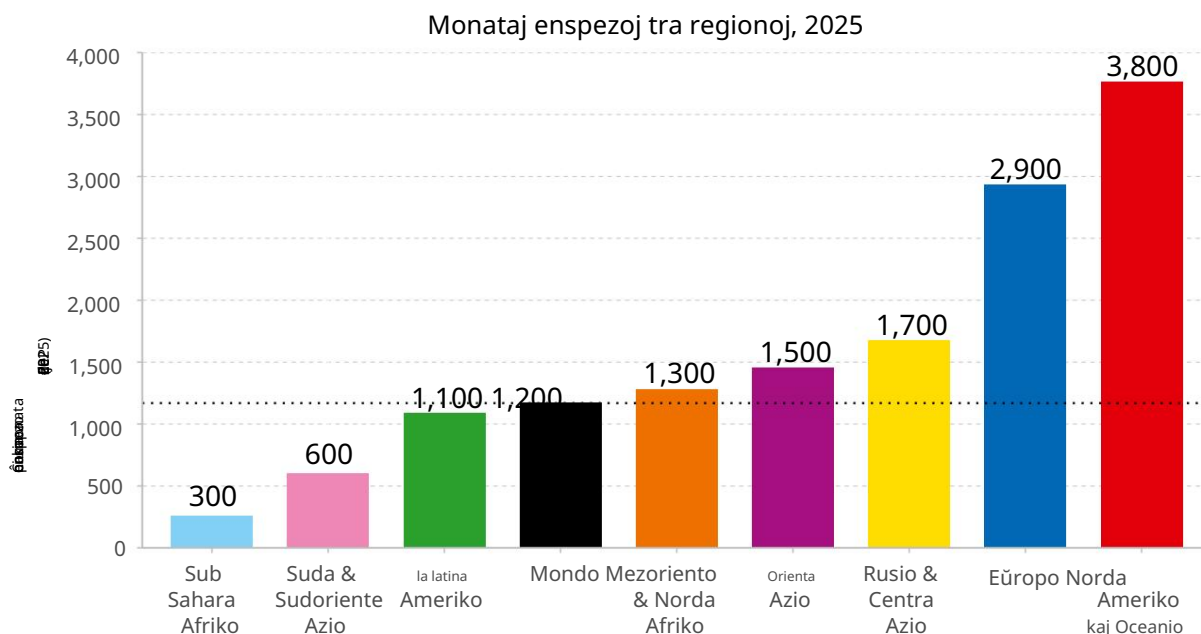
Publika

investado en senpagajn, altkvalitajn lernejojn, universalan sanservon, infanprizorgon kaj nutradprogramojn povas redukti malegalecojn en la frua vivo kaj kreskigi dumvivajn lernadoŝancojn.

Certigante, ke talento kaj peno, anstataŭ fono, difinas vivŝancojn, tiaj investoj konstruas pli inkluzivajn kaj rezistemajn sociojn.

Alia vojo estas per redistribuaj kontanttranspagoj, subvencioj pensioj, programoj, senlaborecaj kaj celita subteno por vundeblaj domanaroj povas rekte ŝovi rimedojn de la supro al la fundo de la distribuo. Kie bone dizajnitaj, tiaj mezuroj mallarĝiĝis.

Figuro 7. Malegaleco inter regionoj ankaŭ estas grandega

Interpreto. Ekzistas grandegaj malegalecoj, rilate al enspezoj, inter regionoj. Persono en Suda kaj Sudorienta Azio havas averaĝan monatan enspezon de €601, dum persono en Eŭropo havas averaĝan monatan enspezon de €2,934. Tio estas 4.9 fojojn pli granda. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

enspezaj malegalecoj, plifortigis socian kohezion, kaj provizis bufojn kontraŭ ŝokoj, precipe en regionoj kun pli malfortaj socialaj ŝtatoj.

Progreso ankaŭ povas veni de antaŭenigo de seksa egaleco. Redukti seksajn malegalecojn postulas malmunti la strukturajn barojn, kiuj formas kiel laboro estas taksata kaj distribuita.

Politikoj, kiuj agnoskas kaj redistribuas sensalajran prizorglaboron, per pagebla infanprizorgado, gepatra forpermeso kiu inkluzivas patrojn, kaj pensiokreditoj por prizorgantoj, estas esencaj por ebenigi la kondiĉojn. Same gravaj estas la strikta devigo de egala salajro kaj pli fortaj protektoj kontraŭ laboreja diskriminacio. Trakti ĉi tiujn malekvilibrojn certigas, ke ŝancoj kaj rekompencoj ne estas determinitaj de sekso sed de kontribuo kaj kapablo.

Klimata politiko ofertas alian ŝlosilan dimension: kiam malbone elpensita, ĝi povas plifortigi malegalecon, sed bone planita, ĝi ankaŭ povas redukti ĝin. Klimataj subvencioj kunligitaj kun progresema impostado havas la potencialon akceli la adopton de malaltkarbonaj teknologioj laŭ justa maniero. Impostoj kaj regularoj pri luksa konsumo

aŭ alt-karbonaj investoj ankaŭ povas helpi redukti emisiajn nivelojn inter la plej riĉaj grupoj.

Impostpolitiko estas alia potenca ilo.

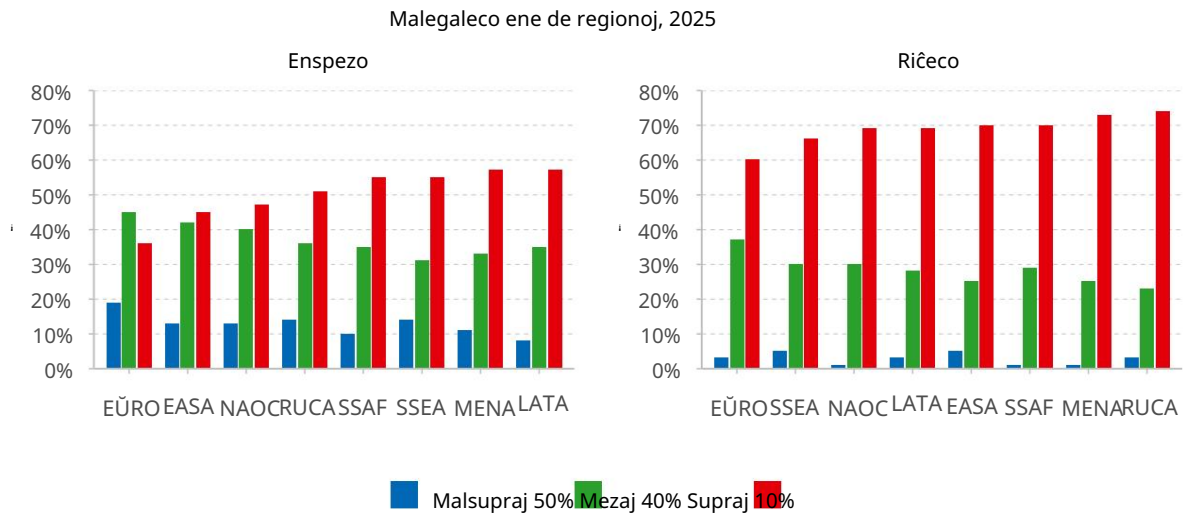
Pli justaj impostsistemoj, kie tiuj ĉe la plej alta pozicio kontribuas je pli altaj procentoj per progresemaj impostoj, ne nur mobilizas rimedojn sed ankaŭ plifortigas fiskan legitimecon. Eĉ modestaj procentoj de tutmonda minimuma imposto por miliardoj kaj centmilionuloj povus enspezi inter 0,45% kaj 1,11% de la tutmonda MEP (vidu [Figuron 18](#)) kaj povus financi transformajn investojn en edukado, sanservo kaj klimata adaptiĝo.

Malegaleco ankaŭ povas esti reduktita per reformado de la tutmonda financa sistemo.

Nunaj aranĝoj permesas al evoluintaj ekonomioj pruntepreni malmultekoste kaj certigi konstantajn enfluojn, dum evoluantaj ekonomioj alfrontas multekostajn ŝuldojn kaj persistajn elfluojn.

Reformoj kiel ekzemple adopto de tutmonda valuto, centralizitaj kredito- kaj debetsistemoj, kaj korektaj impostoj sur troaj plusoj vastigus fiskan spacon por socia investado kaj reduktus la neegalan interŝanĝon, kiu longe difinis tutmondan financon.

Figuro 8. Enspezo kaj, eĉ pli, riĉeco estas ekstreme koncentritaj ĉe la supro en ĉiu regiono

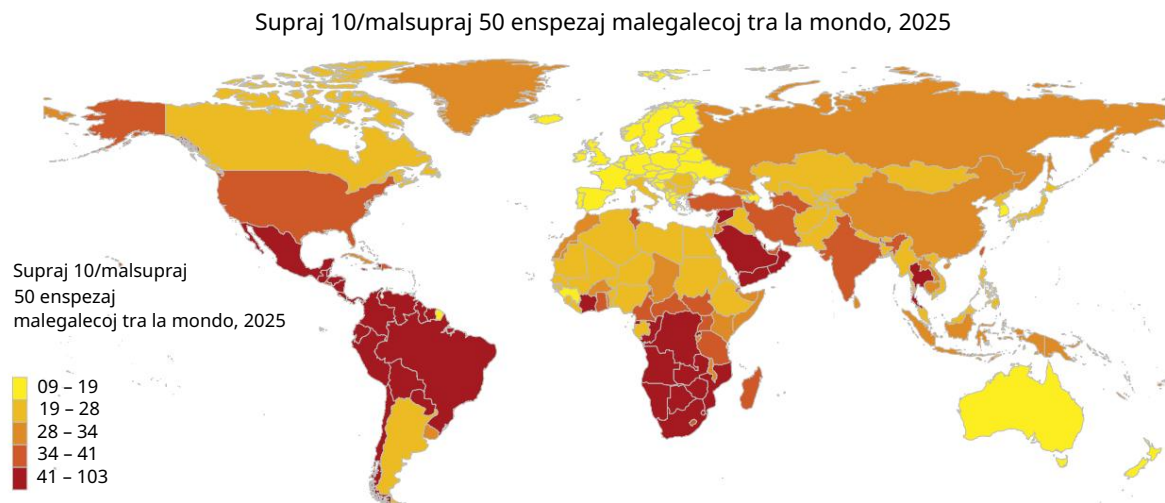
Interpreto. En ĉiu regiono, enspezo kaj riĉeco estas distribuitaj tre malegale ene de regionoj. Riĉeco estas multe pli koncentrita ĉe la supro ol enspezo. La ciferoj estas aranĝitaj laŭ la supraj 10%-aj partoj. Enspezo estas mezurata post kiam pensioj kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj de individuoj, sed antaŭ enspezimpostoj kaj aliaj translokigoj. Neta persona riĉeco estas la sumo de financaj (ekz., akcioj, obligacioj) kaj ne-financaj aktivaĵoj (ekz., loĝejoj, tero) posedataj de individuoj, nete de ŝuldoj. Notoj. EASA: Orienta Azio, EURO: Eŭropo, LATA: Latinameriko, MENA: Mezoriento kaj Nordafriko, NAOC: Nordameriko kaj Oceanio, SSEA: Suda kaj Sudorienta Azio, SSAF: Subsahara Afriko, kaj RUCA: Rusio kaj Centra Azio. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

Konkludo

Malegaleco estas politika elekto. Ĝi estas la rezulto de niaj politikoj, institucioj, kaj la kostoj de administraj strukturoj. La kreskanta klara: plilarĝigantaj disiĝoj, malfortaj malegaleco estas demokratioj, kaj klimata krizo plej peze portata de tiuj malplej respondecaj. Sed la eblecoj de reformo estas same klaraj. Kie redistribuo estas forta, impostado estas justa, kaj socia investado estas prioritigita, malegaleco mallarĝiĝas.

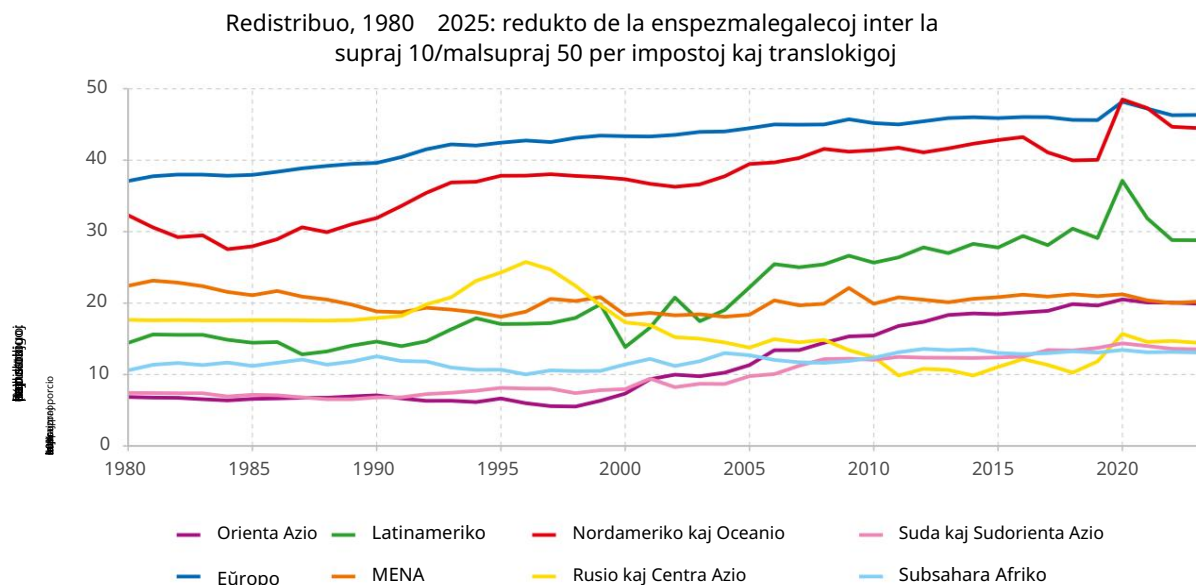
La iloj ekzistas. La defio estas politika volo. La elektoj, kiujn ni faros en la venontaj jaroj, determinos ĉu la tutmonda ekonomio daŭrigos laŭ vojo de ekstrema koncentriĝo aŭ moviĝos al komuna prospero.

Figuro 9. Kelkaj landoj alfrontas la duoblan ŝarĝon de malaltaj enspezoj kaj tre alta malegaleco

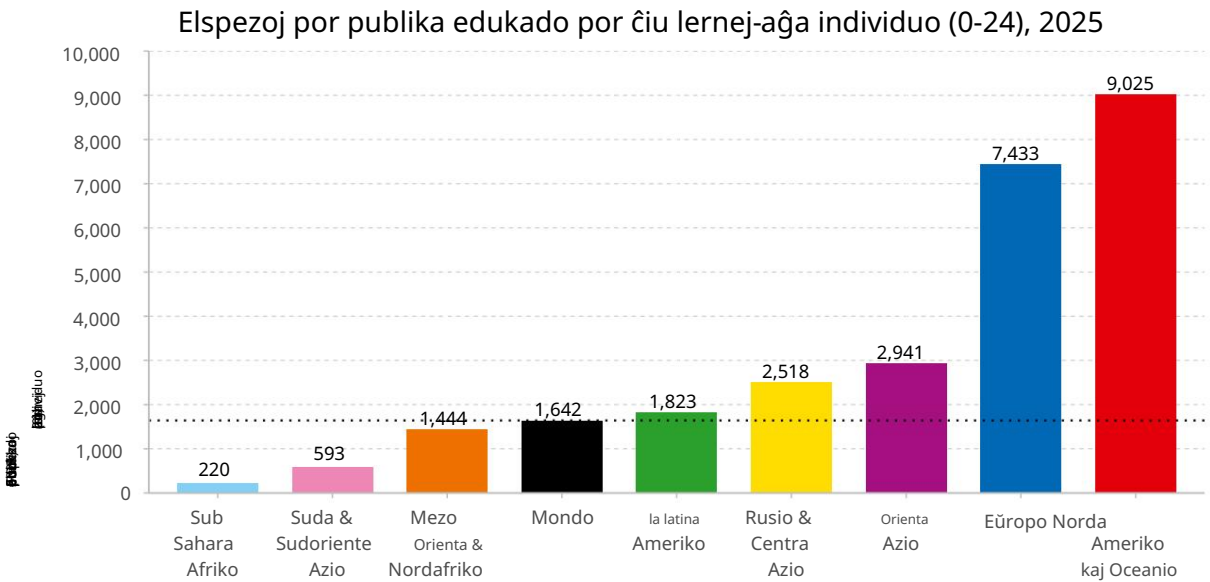
Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la proporcion inter la averaĝa enspezo de la supraj 10% kaj la averaĝa enspezo de la malsupraj 50% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post pensio kaj senlaboreco avantaĝojn ricevas individuoj, sed antaŭ aliaj impostoj, kiujn ili pagas, kaj translokigoj, kiujn ili ricevas. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Chancel kaj Piketty (2021).

Figuro 10. Malegaleco povas esti reduktita per progresema impostado kaj translokigoj

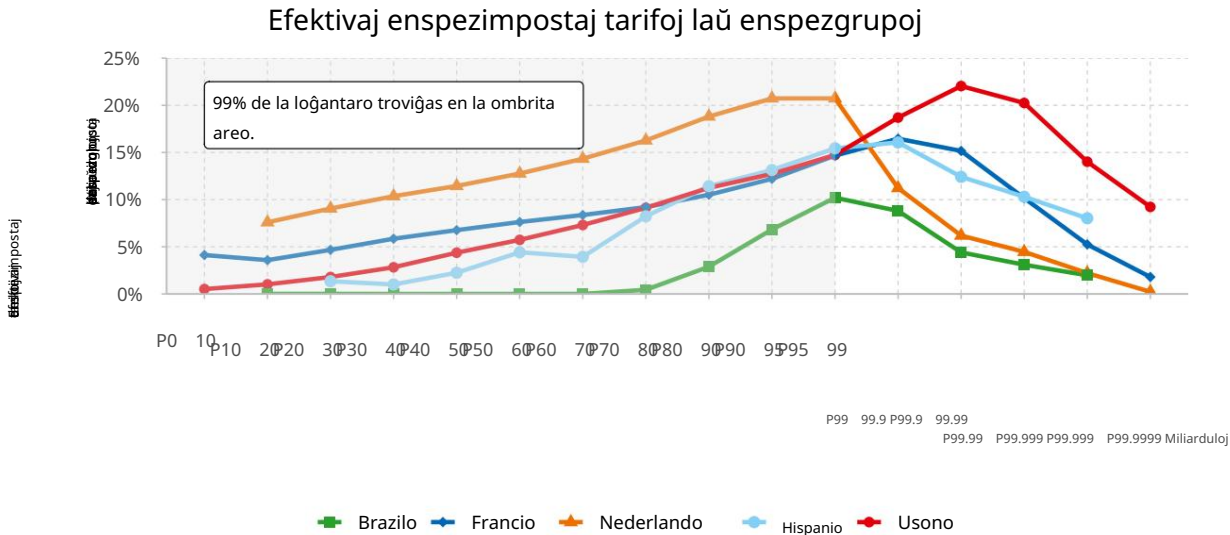
Interpreto. La figuro montras la efikon de impostoj kaj translokigoj sur malegalecon trans regionoj, mezurita per la redukto en la enspezproporcio inter la supraj 10% kaj la malsupraj 50% (pozitiva valoro indikas reduktion de malegaleco). Impostado kaj transigaj sistemoj reduktas malegalecon en ĉiuj regionoj, sed la amplekso de redistribuo multe varias. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Fisher Post kaj Gethin (2025).

Figuro 11. Granda malegaleco de ŝancoj trans regionoj

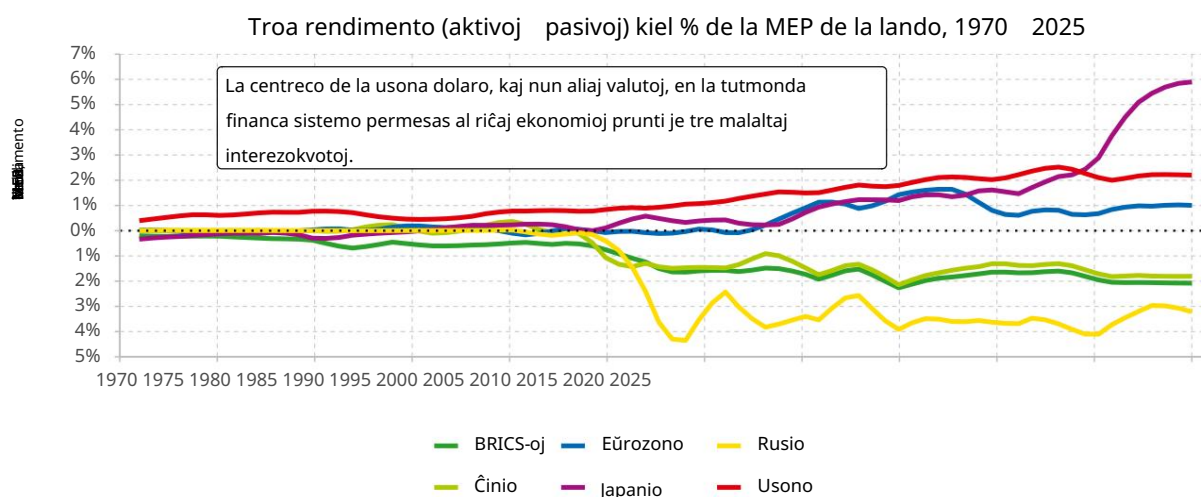
Interpreto. En 2025, la averaĝa elspezo por publika edukado por ĉiu lerneja individuo (0- ĝis 24-jaraĝa) varias grandeghe tra la mondregionoj, de €220 en subsahara Afriko ĝis €9 025 en Nordameriko kaj Oceanio (PPA € 2025), t.e., diferenco de preskaŭ 1 al 41. Se ni uzus merkatajn kurzojn (MER) anstataŭ PPA-ojn, la diferencoj estus 2-3 fojojn pli grandaj. Fontoj kaj serioj: World Human Capital Expenditure Database (whce.world) kaj Bharti et al. (2025).

Figuro 12. La superriĉuloj evitas progreseman impostadon

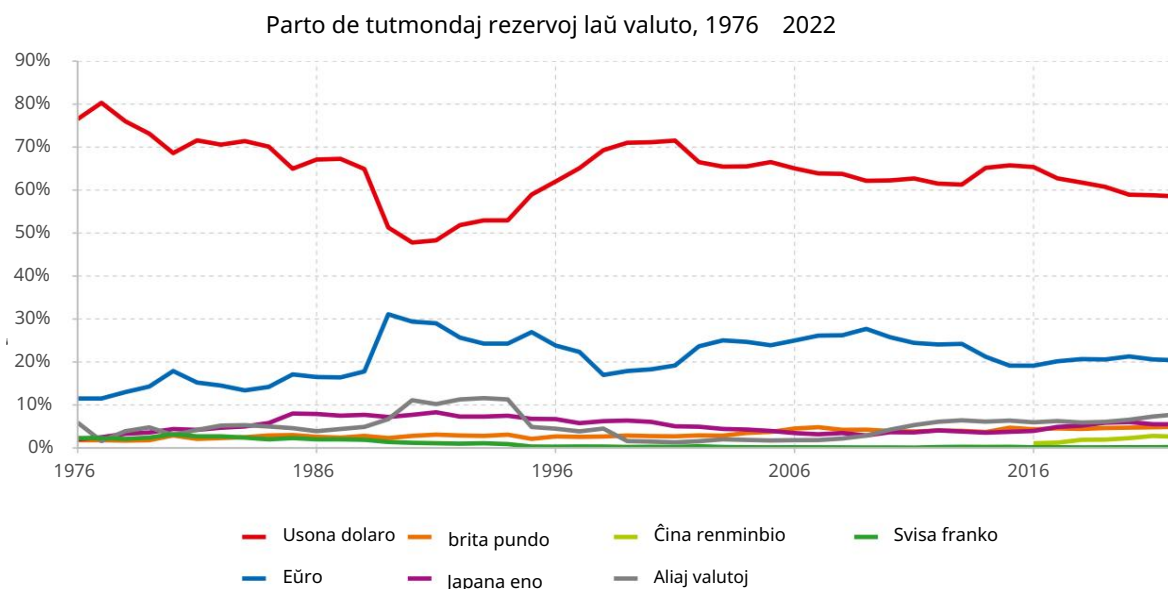
Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la efikajn enspezimpostajn tarifojn laŭ antaŭimpostaj enspezgrupoj kaj por usonaj dolarbiloj en Brazilo, Francio, Nederlando, Hispanio kaj Usono. La enspezimpostaj tarifoj inkluzivas nur individuajn enspezimpostojn kaj ekvivalentajn impostojn. Ĉiuj valoroj estas esprimitaj kiel parto de antaŭimpostaj enspezoj, difinita kiel ĉiu nacia enspezo antaŭ impostoj kaj translokigoj, post pensioj. P0 - P10 indikas la malsuprajn 10% de la enspezdistribuo, P10 - P20 la sekvan decilon, ktp. Fontoj kaj serioj: Artola et al. (2022), Bozio et al. (2024), Bozio et al. (2020), Bruil et al. (2024), Palomo et al. (2025), Saez kaj Zucman (2019), kaj Zucman (2024).

Figuro 13. La internacia financa sistemo generas pli da malegaleco

Interpreto. Ĉi tiu grafikajo montras troan rendimentan enspezon, difinitan kiel la diferenco inter la rendimento de eksterlandaj aktivoj kaj pasivoj, kiel parto de la nacia MEP. La figuro montras, ke la troa privilegio iam ekskluziva al Usono fariĝis pli vasta fenomeno de la riĉa mondo. Usono konservas grandan privilegion de 2,2% en 2025. La Eŭrozono sekvas kun 1% antaŭ 2025. Japanio elstaras kun privilegio de 5,9% antaŭ 2025. Kontraste, BRICS-landoj alfrontas konstantan ŝarĝon de ĉirkaŭ 2,1%, elstarigante ilian rolon kiel netaj provizantoj de kapitalo al pli riĉaj ekonomioj. Notoj. Pozitivaj valoroj reprezentas enspezajn gajnojn el financa privilegio; negativaj valoroj reprezentas finanĉan ŝarĝon. BRICS-landoj konsistas el Brazilo, Rusio, Barato, Ĉinio kaj Sud-Afriko. Fontoj kaj serioj: Nievas kaj Sodano (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

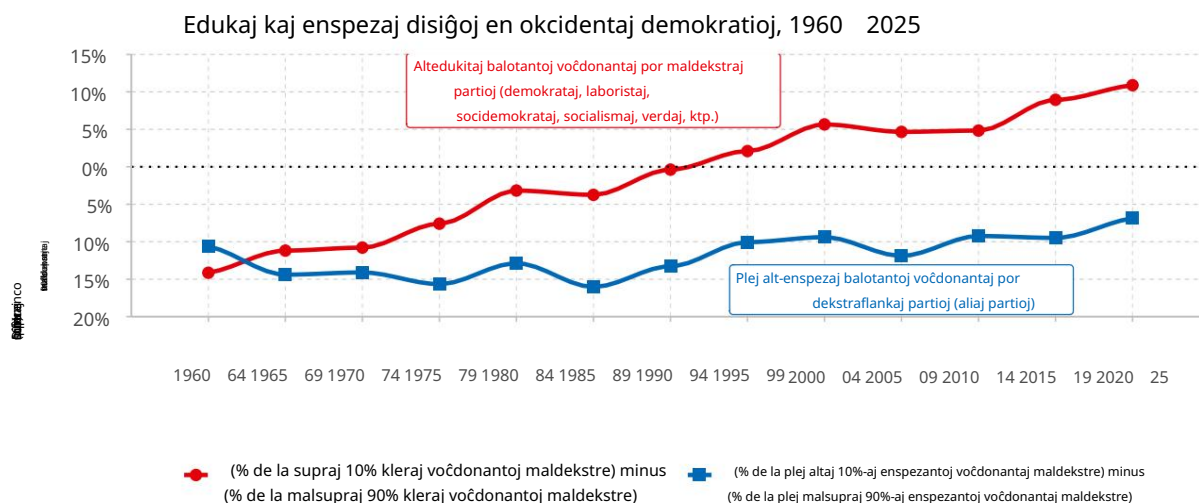
Figuro 14. Privilegiitaj landoj alfrontas pli malaltajn kostojn de respondeco pro politika intenco, ne pro merkata dinamiko.

Interpreto. Riĉaj landoj estas la eldonantoj de internaciaj rezervvalutoj, kiuj poste estas uzataj en internaciaj transakcioj kaj kiel rezervo de valoro ĉirkaŭ la mondo. Ĉi tiuj valutoj dominas la rezervojn de centraj bankoj pro internaciaj financaj reguloj kiel Bazelo III, ŝlosante persistan postulon. Tio kondukas al persistaj pli malaltaj pruntokostoj. Fontoj kaj serioj: Nievas kaj Sodano (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

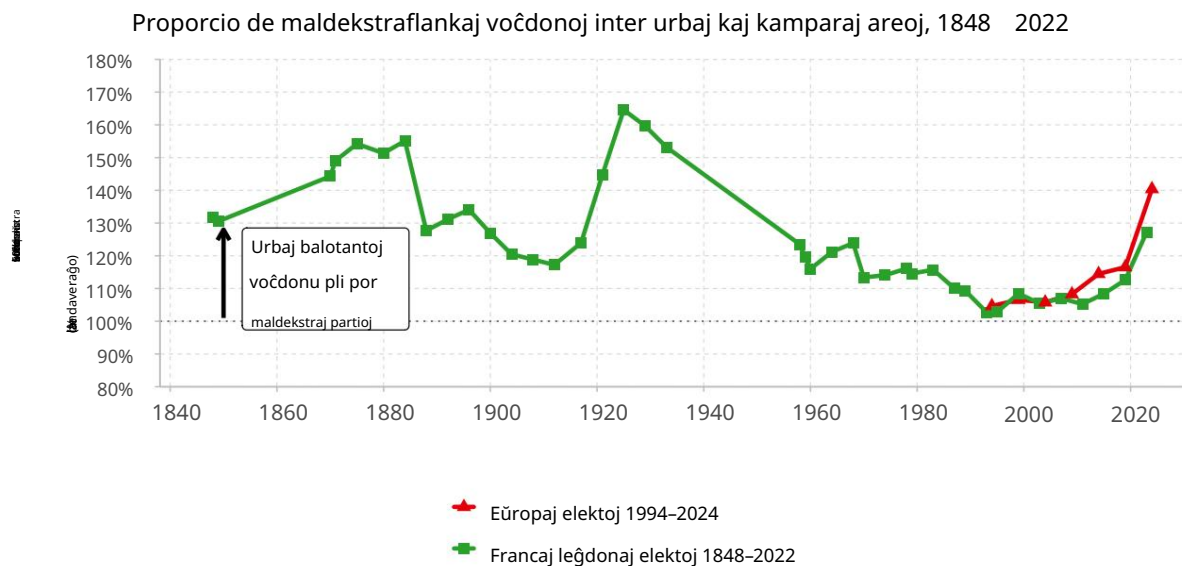
Administra Resumo

Figuro 15. Ni bezonas politikan agadon, sed politikajn koaliciojn malfacilas formi

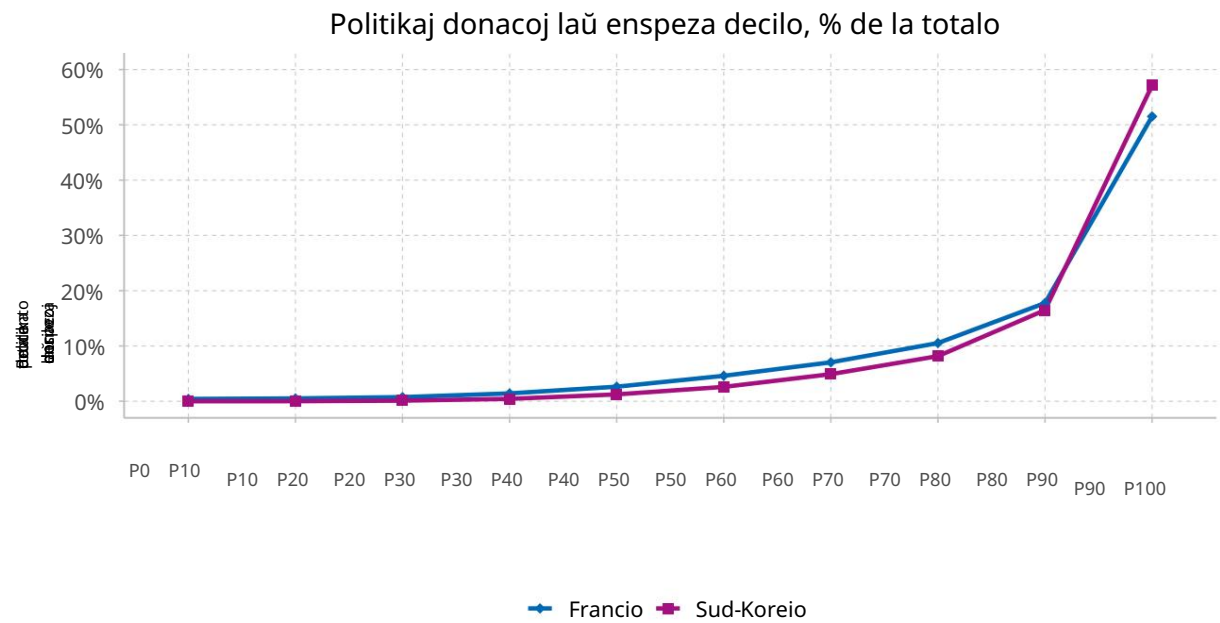
Interpreto. En la 1960-aj jaroj, kaj pli altedukita kaj alt-enspezaj balotantoj malpli probable voĉdonis por maldekstraj (demokratiaj / laboristaj / soci-demokratiaj / socialismaj / verdaj) partioj ol malpli edukita kaj malalt-enspezaj balotantoj je pli ol 10 procentoj. La maldekstra voĉdono iom post iom asociiĝis kun balotantoj de pli altedukita partioj, donante naskiĝon al mult-elita partia sistemo. La ciferoj respondas al kvinjaraj averaĝoj por Aŭstralio, Britio, Kanado, Danio, Francio, Germanio, Italio, Nederlando, Norvegio, Svedio, Svislando kaj Usono. Taksoj kontrolas enspezon/edukon, aĝon, sekson, religion, preĝejan ĉeeston, kamparan/urban, regionon, rason/etnecon, dungostatuson kaj edzecstatuson (en lando-jaroj por kiuj ĉi tiuj variabloj estas haveblaj). Fontoj kaj serioj: Gethin et al. (2021) kaj World Political Cleavages and Inequality Database (wpid.world).

Figuro 16. La dislimoj inter grandaj urboj kaj pli malgrandaj vilaĝoj atingis nivelojn neviditajn en jarcento

Interpreto. Ĉi tiu panelo montras la rilatumon de la maldekstraflanka voĉdono en urbaj areoj kompare kun tiu en kamparaj areoj. Ĝi komparas la 50% plej urbajn kun la 50% plej kamparaj (laŭ aglomeraĵa grandeco). Kaj en eŭropaj elektoj (1994–2024) kaj en leĝdonaj elektoj (1848–2022), la urba-kampara breĉo plilarĝiĝas rimarkeble ekde la mezo de la 1990-aj jaroj pluen, kun akra pliiĝo en la eŭropa elekto de 2024. Fontoj kaj serioj: Cagé kaj Piketty (2025) kaj unehistoireunconflitpolitique.fr.

Figuro 17. Sen redistribuo, politika malegaleco pliiĝos

Interpreto. Averaĝaj proporcioj de totalaj politikaj donacoj laŭ enspeza decilo en Francio kaj Sud-Koreio (2013–2021). Donacoj estas tre koncentritaj ĉe la supro, kun la plej riĉa decilo kontribuanta la plej grandan parton. Fontoj kaj serioj: Cagé (2024).

Figuro 18. Minimuma impostado povas protekti progresemon ĉe la supro kaj ĝiaj enspezoj povas malpliigi malegalecon

Global tax justice proposals with baseline, moderate, and ambitious scenarios

	Baseline	Moderate	Ambitious
Wealth tax	2% on net wealth > 100m US\$	3% on net wealth > 100m US\$	5% on net wealth > 100m US\$
Adults affected	Top 0.002% (92,140)	Top 0.002% (92,140)	Top 0.002% (92,140)
Tax revenue (\$ billion)	503	754	1,256
Annual tax revenue as a % of global GDP (2025)	0.45%	0.67%	1.11%
Annual tax revenue as a % of total education expenditure in Sub-Saharan Africa and South & Southeast Asia (2025)	1.2x	1.7x	2.9x

Interpretation. This table presents baseline, moderate, and ambitious global wealth tax scenarios applied to centi-millionaires and billionaires worldwide (~92,140 adults). Scenarios vary in rates and thresholds, with projected revenues ranging from 0.45% to 1.11% of global GDP in 2025. **Notes.** Estimates assume 10% tax evasion. **Sources and series:** *Global Wealth Tax Simulator* (wid.world/world-wealth-tax-simulator) and wir2026.wid.world/methodology.

Notoj

1 Emisioj bazitaj sur privata kapitalposedo rilatas al forcejgasaj emisioj produktitaj de firmaoj kaj aliaj produktivaj aktivaĵoj, kiuj estas private posedataj. Ĉi tiuj emisioj estas asignitaj al individuoj proporcie al iliaj posedpartoj kaj ekskludas rektajn domanarojn kaj emisiojn de publike posedataj aktivaĵoj (vidu Chancel kaj Mohren (2025)).

² Vidu, ekzemple, Andreescu, Arias-Osorio, et al.

(2025); Andreescu kaj Alice Sodano (2024); Arias-Osorio et al. (2025); Bharti kaj Mo (2024); Bauluz, Brassac, Clara Martínez-Toledano, Nieves, et al. (2025); Bauluz, Brassac, Clara Martínez-Toledano, Piketty, et al. (2024); Chancel, Floreso, et al. (2025); Dietrich et al. (2025); El Hariri (2024); Flores kaj Zúñiga-Cordero (2024); Antaŭen kaj Fisher-Post (2024); Gómez-Carrera, Moshrif, Nieves, and Piketty (2024); Gómez-Carrera, Moshrif, Nieves, Piketty, kaj Somanchi (2025); Loubes kaj Robilliard (2024); Nieves kaj Piketty (2025).

³ Vidu ankaŭ Gethin, Clara Martínez-Toledano, kaj Piketty (2021); Gethin, Clara Martínez-Toledano, kaj Piketty (2022); Gethin kaj Clara Martínez-Toledano (2025)

Referencoj

Andreescu, Marie, Manuel Arias-Osorio, et al. (2025). "Egaleco kaj Evoluo: Kompara kaj Historia Perspektivo 1800-2025". En: Monda Laboratorio pri Neegaleco, Serio de Laborpaperoj 2025/25.

Andreescu, Marie, Romaine Loubes, et al. (2025). "Tutmondaj Laborhoroj en Pagita kaj Nepagita Laboro: Malegaleco, Produktiveco kaj Struktura Transformo, 1800-2100". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/03.

Andreescu, Marie kaj Alice Sodano (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Eŭropo por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/05.

Arias-Osorio, Manuel et al. (2025). "Egaleco kaj Evoluo: Kompara kaj Historia Perspektivo 1800-2025". En: World Inequality Lab, Serio de Laborpaperoj.

Artola, M, CI Martínez-Toledano, kaj A Sodano (2022). "Desigualdad de la renta y redistribución en España: Nova Evidencia a partir de la Metodología del World Inequality Lab". En: EsadeEcPol-Centro por Ekonomia Politiko 27.

Bauluz, Luis, Pierre Brassac, Clara Martínez-Toledano, Gastón Nieves, et al. (2025). "Tutmonda Riĉa Amasiĝo kaj Posedaj Ŝablonoj 1800-2025". En: Monda Malegaleco-Laboratorio, Laborpapera Serio 2025/22.

Bauluz, Luis, Pierre Brassac, Clara Martínez-Toledano, Thomas Piketty, et al. (2024). "Takso de Tutmondaj Riĉecaj Agregaĵoj en WID.world: Metodologio". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/14.

Bharti, Nitin, Amory Gethin, et al. (2025). "Homa kapitalo, neegalaj ŝancoj kaj produktiveca konverĝo: Tutmonda historia perspektivo, 1800-2100". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/15.

Bharti, Nitin kaj Zhexun Mo (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Azio por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/08.

Bozio, Antoine et al. (2020). Antaŭdistribuo kontraŭ Redistribuo: Indicoj el Francio kaj la usona teknikisto. Centro por Esploro en Ekonomiko kaj Statistiko.

— (2024). "Antaŭdistribuo kontraŭ redistribuo: Indicoj el Francio kaj Usono". En: American Economic Journal: Applied Economics 16.2, pp. 31–65.

Bruil, Arjan kaj aliaj (2022). "Malegaleco kaj Redistribuo en Nederlando". En:

Cagé, Julia (2024). "Politika malegaleco: kialoj por optimismo?" En: Oxford Open Economics 3.Aldono_1, pp. i282–i290.

Cagé, Julia kaj Thomas Piketty (2025). Historio de politika konflikto: Elektoj kaj sociaj malegalecoj en Francio, 1789–2022. Harvard University Press.

Chancel, Lucas, Ignacio Flores, et al. (2025). [Gvidlinioj por Distribuuaj Naciaj Kontoj](https://wid.world/document/distributional-national-accounts-dina-guidelines-2025-methods-and-concepts-used-in-the-world-inequality-database/) : Metodoj kaj Konceptoj uzitaj en la Monda Datumbazo pri Neegaleco . <https://wid.world/document/distributional-national-accounts-dina-guidelines-2025-methods-and-concepts-used-in-the-world-inequality-database/> . Versio 3.0.

Chancel, Lucas kaj Cornelia Mohren (2025). "Raporto pri Klimata Neegaleco 2025, Klimata Ŝanĝiĝo: Kapitala Defio. Kial Klimata Politiko Devas Pritrakti Proprieton". En: Monda Laboratorio pri Neegaleco (WIL).

Chancel, Lucas kaj Thomas Piketty (2021). "Tutmonda enspeza malegaleco, 1820–2020: La persisto kaj mutacio de ekstrema malegaleco". En: Journal of the European Economic Association 19.6, pp. 3025–3062.

Chancel, Lucas, Thomas Piketty, kaj aliaj (2022). Monda Raporto pri Neegaleco 2022. Harvard University Press.

Dietrich, Jonas kaj aliaj (2025). "Etendante la Nacian Konto-Serion de Mondaj Neegalecoj: Sektoraj Malkomponaĵoj kaj Meza Konsumo". En: Monda Neegaleco-Laboratorio, Teknikaj Notoj 2025/03.

El Hariri, Dima (2024). "Ĝisdatigo de DINA por MENA por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/09.

Fisher-Post, Matthew kaj Amory Gethin (2025). "Registara Redistribuo kaj Evoluo: Tutmondaj Taksoj pri Imposta kaj Translokiga Progresiveco 1980-2019". En: Monda Laboratorio pri Neegaleco, Serio de Laborpaperoj 2023/17.

Flores, Ignacio kaj Alvaro Zúñiga-Cordero (2024). "2024 DINA Ĝisdatigo por Latin-Ameriko". En: Monda Laboratorio pri Malegaleco, Teknikaj Notoj 2024/10.

Forward, Tayla kaj Matthew Fisher-Post (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Nov-Zelando de 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/06.

Gabrielli, Valentina, Theresa Neef, kaj Anne-Sophie Robilliard (2024). Ĝisdatigo de 2024 por la Parto de Ina Labor-Enspezo. Teknika reprezentanto 2024/13.

Gethin, Amory kaj Clara Martínez-Toledano (2025). "Politikaj Disiĝoj en Nuntempaj Demokratioj". En: Manlibro de Politika Ekonomio de Norda Holando. Red. de Daron Acemoglu kaj James Robinson. Skizo, marto 2025.

Gethin, Amory, Clara Martínez-Toledano, kaj Thomas Piketty (2021). Politikaj disiĝoj kaj sociaj malegalecoj: Studo pri kvindek demokratioj, 1948–2020. Harvard University Press.

Notoj

Gethin, Amory, Clara Martínez-Toledano, kaj Thomas Piketty (2022). "Bramana maldekstro kontraŭ komerca dekstro: Ŝanĝigantaj politikaj disiĝoj en 21 okcidentaj demokratioj, 1948–2020". En: *The Quarterly Journal of Economics* 137.1, pp. 1–48.

Gómez-Carrera, Ricardo, Rowaida Moshrif, Gastón Nievas, kaj Thomas Piketty (2024). "Ĝisdatigo pri Tutmonda Malegaleco 2024: Novaj Enrigardoj de Plilongigita WID-Makro-Serio".
En: *Monda Laboratorio pri Neegaleco, Teknikaj Notoj 2024/11*.
Gómez-Carrera, Ricardo, Rowaida Moshrif, Gastón Nievas, Thomas Piketty, kaj Anmol Somanchi (2025).
"Etendante la Loĝantaron Serion de WID: Projekcioj 2024-2100 kaj Aĝo/Sekso-Analizoj". En: *World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/12*.

Loubes, Romaine kaj Anne-Sophie Robilliard (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Afriko de 2024". En: *World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/07*.

Neef, Theresa kaj Anne-Sophie Robilliard (2021). "Duono de la Ĉielo? La Parto de Ina Laborenspezo en Tutmonda Perspektivo". En: *World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2021/22*.

Nievas, Gastón kaj Thomas Piketty (2025). "Serio de Naciaj Kontoj de Monda Malegaleco: Ĝisdatigita kaj Plivastigita Kovrado 1800-2023". En: *World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2025/02*.

Nievas, Gastón kaj Alice Sodano (2025). "Ĉu la troa privilegio de Usono fariĝis privilegio por riĉaj landoj? Rendimento-kvotoj kaj eksterlandaj aktivaĵoj el tutmonda perspektivo, 1970-2022". En: *World Inequality Lab, Working Paper Series 2024/14*.

Palomo, Theo kaj aliaj (2025). "Imposta progreseco kaj malegaleco en Brazilo: Indikajoj el integraj administraj datumoj".
En: *EU-Observatorio pri Impostado, Laborpapero 2025/09*.

Rehm, Yannic kaj Lucas Chancel (2022). "Mezurante la Karbonan Enhavon de Riĉeco: Indicoj el Francio kaj Germanio". En: *World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2022/12*.

Saez, Emmanuel kaj Gabriel Zucman (2019). "Progresema impostado de riĉaĵo". En: *Brookings Papers on Economic Activity* 2019.2, pp. 437–533.

Zucman, Gabriel (2024). "Skizo por kunordigita minimuma efika imposta normo por ultrariĉhavaj individuoj". En: *Komisiita de la brazila G20-prezidenteco*.

ENKONDUKO

La celo de la Monda Raporto pri Malegaleco 2026 estas prezenti la plej novajn kaj plej ampleksajn datumojn pri malegaleco por informi demokratian debaton tutmonde.

Ĝi ĝisdatigas la eldonojn de 2022 kaj 2018, vastigante kaj la tempan kaj la teman amplekson de nia esplorado.

Aldone al longdaŭraj serioj pri enspezo kaj riĉeco, ĉi tiu raporto profundigas nian analizon pri redistribuo, seksaj malegalecoj, politikaj disiĝoj kaj la internacia financa sistemo. Ĝi ankaŭ antaŭenigas nian laboron pri tutmonda impostjusteco, kun novaj pruvoj pri kiel progresema impostado povus mobilizi grandajn rimedojn por financi edukadon, sanon kaj klimatan adaptiĝon.

Ekonomia malegaleco ĉiam estis en la centro de debatoj pri kiel socioj devus esti organizitaj. La sekvoj de la COVID-19-pandemio, la kresko de armitaj konfliktoj, la akcelo de klimata ŝanĝo, kaj la ekstrema polusiĝo de demokratioj igas ĉi tiujn debatojn eĉ pli urĝaj.

Kiel la enspezoj kaj riĉeco produktitaj de niaj ekonomioj devus esti distribuitaj inter loĝantaroj kaj tra la tuta mondo?

Ĉu la hodiaŭaj fiskaj sistemoj taŭgas por kontentigi kolektivajn bezonojn? Ĉu la plej malriĉaj landoj atingas la pli riĉajn? Ĉu virinoj kaj marĝenigitaj grupoj akiras egalan aliron al ŝancoj? Pri ĉi tiuj demandoj, homoj tra la mondo havas fortajn kaj ofte kontraŭdirajn vidpunktojn pri kio konsistigas akcepteblan malegalecon kaj kion oni devus fari pri ĝi.

Nia celo ne estas aserti, ke ekzistas ununura "ideala" nivelo de malegaleco, nek preskribi ununuran institucian modelon.

Fine, tiaj decidoj povas esti faritaj nur per publika konsiderado kaj politikaj institucioj. Nia pli modesta celo estas provizi komunan bazon de faktoj. Ni esperas kontribui al komuna kompreno pri kiel malegaleco evoluis, kiu profitas kaj kiu restas malantaŭe, kaj kiaj politikaj iloj estas haveblaj por redukti la breĉojn.

La Monda Datumbazo pri Neegaleco (wid.world) restas centra al ĉi tiu klopodo. Konstruita dum du jardekoj da kunlabora esplorado implikanta pli ol ducent akademiulojn tutmonde, wid.world provizas liberan aliron al la plej ampleksaj datumoj pri la historia evoluo de enspezo kaj riĉecdistribuo. Per ligado de fiskaj registroj,

Per domanarenketoj, naciaj kontoj, kaj novaj datumoj pri sekso, elektoj, kaj tutmonda financo, eblas spuri plurajn dimensiojn de malegaleco trans landoj, regionoj, kaj sociekonomikaj grupoj kun senprecedenca nivelo de detalo.

Preter [la vasta mondo](http://la.vasta.mondo), La Monda Laboratorio pri Neegaleco (WIL) ankaŭ evoluigis gamon da komplementaj iloj por plilarĝigi aliron al malegalecaj datumoj kaj fortigi demokratian debaton. Ĉi tiuj inkluzivas novajn temajn datumbazojn kiel la Monda Datumbazo pri Politikaj Disfendoj kaj Neegaleco (wpid.world), la Monda Datumbazo pri Historia Pagobalanco (wbop.world), la Monda Datumbazo pri Homa Kapitala Elspezo (whce.world), kaj la retejo Distribuciones por Latinameriko (distribuciones.info), kune kun ĝisdatigitaj metodikaj gvidlinioj por Gvidlinioj por Distribui Naciaj Kontoj (DINA-Gvidlinioj). La WIL ankaŭ produktis la Raporton pri Klimata Neegaleco 2025 kaj lanĉis interagajn platformojn kiel la Tutmonda Riĉaĵimposta Simulilo, kiuj permesas al politikistoj, ĵurnalistoj kaj civitanoj bildigi kiel progresema impostado povus mobilizi rimedojn por kolektivaj varoj.

Antaŭenrigardante, la Projekto pri Tutmonda Justeco vastigos ĉi tiun klopodon kombinate datumojn pri malegaleco, la medio kaj sociaj problemoj por antaŭvidi justajn kaj daŭripovajn vojojn por la 21-a jarcento. Ĝi inkluzivos proponon pri la Fonduso pri Tutmonda Justeco kun elspezaj celoj por redukti malegalecon. Kune, ĉi tiuj iloj reflektas nian engaĝiĝon ne nur dokumenti malegalecon, sed ankaŭ igi datumojn traveblaj, alireblaj kaj uzeblaj por vasta publiko.

Paralele kun ĉi tiuj iniciatoj, la tutmonda arkitekturo por monitorado de malegaleco eniras novan fazon. La publikigo de la Raporto de la Eksterordinara Komitato de Sendependaj Fakuloj de G20 pri Tutmonda Malegaleco, gvidata de Joseph E. Stiglitz, kaj al kiu aliĝis Adriana Abdenur, Winnie Byanyima, Jayati Ghosh, Imraan Valodia kaj Wanga Zembe-Mkabile, prezentis gravan proponon establi Internacian Panelon pri Malegaleco (IPI). La Laboratorio pri Monda Malegaleco varme bonvenigas ĉi tiun rekomendon.

La ekstrema koncentriĝo de riĉeco kaj potenco dokumentita kaj en ĉi tiu raporto kaj en la nia substrekas la bezonon de sendependa tutmonda instanco kapabla sisteme

spurante malegalecajn tendencojn kaj taksante la distribuan efikon de gravaj politikaj elektoj. Ĉi tiu laboro baziĝas sur, kaj povas konsiderinde pligrandigi, la klopodojn, kiujn ni disvolvis dum pli ol jardeko per la Monda Malegaleca Datumbazo kaj nia reto de esploristoj tutmonde.

La Laboratorio pri Monda Malegaleco pretas kontribui siajn datumojn, metodojn kaj sperton al ĉi tiu emerĝanta internacia arkitekturo, kiu reprezentas historian ŝancon meti impostjustecon, socian justecon kaj malegalecon en la koron de tutmonda regado.

Ĉi tiu Monda Raporto pri Malegaleco 2026 proponas novajn trovojn en kvin ĉefaj areoj: Unue, ni provizas

ĝisdatigitajn kaj plivastigitajn pruvojn pri la skalo kaj strukturo de tutmonda malegaleco. Ni montras, ke enspezo kaj riĉeco atingis historiajn maksimumojn, sed restas tre malegale distribuitaj. Ekzemple, la supraj 0,001% — malpli ol 60 000 individuoj — posedas trioble pli da riĉeco ol la tuta malsupra duono de la homaro kune. Ĉi tiun malekvilibron pliiĝas regionaj malegalecoj, ĉar Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko multe postrestas kompare kun Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo.

En preskaŭ ĉiu regiono, la supra 1% sole posedas pli da riĉeco ol la malsupraj 90% kune.

Due, la raporto ĝisdatigas nian tutmondan sisteman mezuron de seksa malegaleco, specife la partojn de virina laboro, kaj provizas novan metodon por mezuri seksan malegalecon, kiu konsideras sensalajrajn laborhorojn. Virinoj ankoraŭ gajnas nur ĉirkaŭ 30% de la totala tutmonda laboro-enspezo, kaj en ĉiu regiono, ili laboras pli da horoj ol viroj kiam sensalajra laboro estas konsiderata. La seksa salajra malegaleco daŭras en ĉiuj regionoj kaj estas pli granda kiam sensalajraj laborhoroj estas konsiderataj.

Trie, ni prezentas novajn pruvojn pri la struktura privilegio de la riĉa mondo en la internacia financa sistemo. Kio iam estis priskribita kiel la "troa privilegio" de Usono — prunti malmultekoste danke al la rolo de la dolaro kiel rezervvaluto dum investi eksterlande kun pli altaj rendimentoj — disetendiĝis en sisteman avantaĝon ĝuatan de evoluantaj ekonomioj kiel grupo. Ĉi tiuj landoj konstante registras pozitivajn enspezfluojn venantajn de pli malriĉaj nacioj. Ĉi tio ne estas la produkto de merkata efikeco sed

de institucia dezajno, enradikiĝinta en valuta domineco, biletuaraj malsimetrioj, kaj tutmondaj financaj reguloj, kiuj permesas al riĉaj landoj funkcii kiel financaj luantoj. La rezulto estas moderna formo de neegala interŝanĝo: pli malriĉaj nacioj transdonas grandajn partojn de sia MEP ĉiujare al pli riĉaj, ŝrumpigante sian fiskan kapaciton kaj limigante sian kapablon investi en esencajn servojn kiel edukado, sano kaj infrastrukturo. Anstataŭ korekti tutmondajn malekvilibrojn, la hodiaŭa internacia financa sistemo enradikiĝas ilin, ŝlosante evolulandojn en strukturan malavantaĝon.

Kvare, ni analizas la rolon de progresema impostado kaj redistribuaj politikoj en reduktado de malegaleco. Impostoj kaj translokigoj estas inter la plej potencaj iloj, kiujn socioj havas por financi publikajn varojn kaj redukti malegalecon. Progresema impostado ankaŭ plifortigas socian kohezion kaj limigas la politikan influon de ekstrema riĉeco.

Tamen evidenteco montras, ke impostprogresiveco kolapsas ĉe la plej supro: centmilionuloj kaj miliarduloj ofte pagas proporcie malpli da impostoj ol la plej granda parto de la loĝantaro, subfosante kaj fiskan kapaciton kaj fidon.

Kvine, ni analizas kiel malegaleco transformas politikajn disiĝojn kaj demokratian reprezentadon. La indicoj en ĉi tiu raporto montras, ke la reprezentado de la laborista klaso en parlamentoj delonge estis malalta kaj plu malpliiĝis en la lastaj jardekoj, malvastigante la spacon por redistribua politiko. En okcidentaj demokratioj, la politikaj disiĝoj inter enspezo kaj edukado malkonektiĝis, produktante "multelit-elitajn" partiajn sistemojn, en kiuj alt-edukitaj balotantoj emas maldekstren kaj altenspezaj balotantoj restas dekstren. Ĉi tiu fragmentiĝo malfortigas larĝajn koaliciojn por redistribuo.

Geografio ankaŭ reaperis kiel centra disiĝo, kun kamparaj kaj urbaj balotantoj pli kaj pli polarigitaj, plue fragmentante la laboristan plimulton. Pli ambiciaj kaj inkluzivaj politikaj platformoj ŝajnas esti necesaj por rekonstrui la redistribuajn koaliciojn de la pasinteco.

Ĉi tiu raporto ankaŭ esploras solvojn. Indikaĵoj montras, ke malegaleco povas esti reduktita per progresema impostado, redistribuaj translokigoj, investado en homan kapitalon, rekono de sensalajra laboro kaj reformoj al tutmonda financo. Ekzemple, eĉ

Enkonduko

Modera 3% tutmonda imposto nur por malpli ol 100 000 centmilionuloj kaj miliarduloj enspezigus pli ol 750 miliardojn da dolaroj ĉiujare, cifero komparebla al la totalaj edukbuĝetoj en malriĉaj kaj mezriĉaj landoj. Tiaj proponoj por tutmonda impostjusteco montras, ke signifaj enspezoj povus esti mobilizitaj de eta frakcio de la loĝantaro, samtempe plifortigante justecon kaj restarigante la legitimecon de fiskaj sistemoj.

Ni tamen estas akute konsciaj pri la limoj de nia scio.

Malgraŭ

signifa progreso, multaj landoj ankoraŭ ne publikigas fidindajn datumojn pri enspezo kaj riĉeco. Kelkaj el la plej grandaj ekonomioj daŭre retenas impostajn statistikojn, limigante travideblecon kaj informitan debaton. Kiel en antaŭaj eldonoj, ni alvokas registarojn kaj internaciajn organizaĵojn publikigi pli da krudaj datumoj pri enspezo, riĉeco kaj impostado. La manko de travidebleco ne estas nur teknika problemo; ĝi subfosas la eblecon mem de demokratia konsiderado pri malegaleco kaj ĝiaj rimedoj.

Per provizado de detala dokumentado de niaj datumoj kaj metodoj, ni esperas plenumi nian plej gravan celon: ebligi al interesitaj civitanoj fari informitajn juĝojn pri la malegalecoj, kiuj influas ilin en ilia ĉiutaga vivo. Ekonomiaj aferoj ne apartenas nur al ekonomikistoj, politikistoj aŭ industriaj gvidantoj. Ili apartenas al ĉiuj. Nia celo estas kontribui al la povo de la multaj provizante sociojn per la faktoj necesaj por partopreni informitan, demokratian debaton pri unu el la plej urĝaj problemoj de nia tempo: malegaleco.

ĈAPITRO 1

Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Enhavo de ĉi tiu ĉapitro

La mondo riĉiĝas, sed malegale	35
Kompreni malegalecon tra loĝantargrupoj	35
Ekstrema kaj kreskanta enspeza malegaleco	36
Riĉeca malegaleco estas pli granda, pli ekstrema, kaj kreskas pli rapide	38
Du jarcentoj da persista kaj ekstrema enspeza malegaleco	40
Regiona malegaleco estas akra kaj trans kaj ene de regionoj	42
Ĉefaj konkludoj	44
Kesto 1.1: Regionoj uzitaj en la Monda Raporto pri Neegaleco 2026	48
Kadro 1.2: La Indekso de Travedbleco pri Neegaleco	49

Malegaleco restas unu el la difinaj ekonomiaj defioj de nia tempo. Tutmondaj enspezoj kaj riĉeco-niveloj draste altiĝis, sed la distribuado de ĉi tiuj gajnoj estis profunde malegala. Hodiaŭ, tre granda parto de enspezo kaj riĉeco estas koncentrita en la manoj de malgranda parto de la loĝantaro, dum miliardoj da homoj daŭre vivas kun limigitaj rimedoj kaj ŝancoj.

Ĉi tiu ĉapitro analizas tutmondan malegalecon el pluraj perspektivoj. Ni komencas montrante nunajn tutmondajn enspezajn kaj riĉecajn malegalecojn, antaŭ ol elstarigi kiel ĉi tiuj disigoj profundiĝis ĉe la plej supro de la distribuado. Ni poste turnas nin al longperspektiva historia vidpunkto kaj analizas kiel tutmonda enspeza malegaleco evoluis dum la pasintaj du jarcentoj. Fine, ni ŝovas la lenson al regionaj komparoj, kie la kontrasto inter kaj ene de mondregionoj estas same akra. Kune, ĉi tiuj perspektivoj provizas fundamenton por la resto de la raporto, kiu esploras la nunan staton de tutmonda malegaleco detale kaj el pluraj anguloj.

La mondo riĉiĝas, sed malegale

Dum granda parto de la homa historio, loĝantarkresko estis la ĉefa motoro de ekonomia ekspansio. Tamen, ekde la 19-a jarcento, la enspezo po persono komencis kreski multe pli rapide ol la loĝantarkresko, markante la komencon de daŭra moderna ekonomia kresko. **Figuro 1.1** montras, ke la monda loĝantaro kreskis de ĉirkaŭ 1 miliardo en 1800 ĝis pli ol 8 miliardoj en 2025, okobla kresko. Dum la sama periodo, la averaĝa jara enspezo po persono altiĝis de ĉirkaŭ 900 eŭroj ĝis preskaŭ 14 000 eŭroj (en eŭroj de 2025), deksesobla kresko. Kune, ĉi tiuj du fortoj tradukiĝis en averaĝan kreskon de tutmonda produktado de ĉirkaŭ 2,2% jare dum 225 jaroj.

La kreskanta malegaleco inter la loĝantara kaj enspeza kurboj reflektas profundan transformiĝon en la vivniveloj. Pli da produktado po persono signifas, ke la homaro, averaĝe, fariĝis multe pli produktiva ol en la pasinteco. Samtempe, ĉi tiu rapida kresko levas kritikajn demandojn. Daŭrigi tiajn nivelojn de produktado metas kreskantan premon sur la resursojn de la planedo, kaj la avantaĝoj de kresko malpliĝis.

ankoraŭ ne estis egale dividita. Teorie, la hodiaŭa tutmonda enspezo sufiĉus por provizi ĉiun personon per ĉirkaŭ 1 200 eŭroj monate (14 000 eŭroj jare). En realeco, tamen, ĉi tiuj rimedoj estas distribuitaj tre malegale, kun malgranda malplimulto kaptanta neproporcian parton de la gajnoj.

Kompreni malegalecon tra loĝantargrupoj

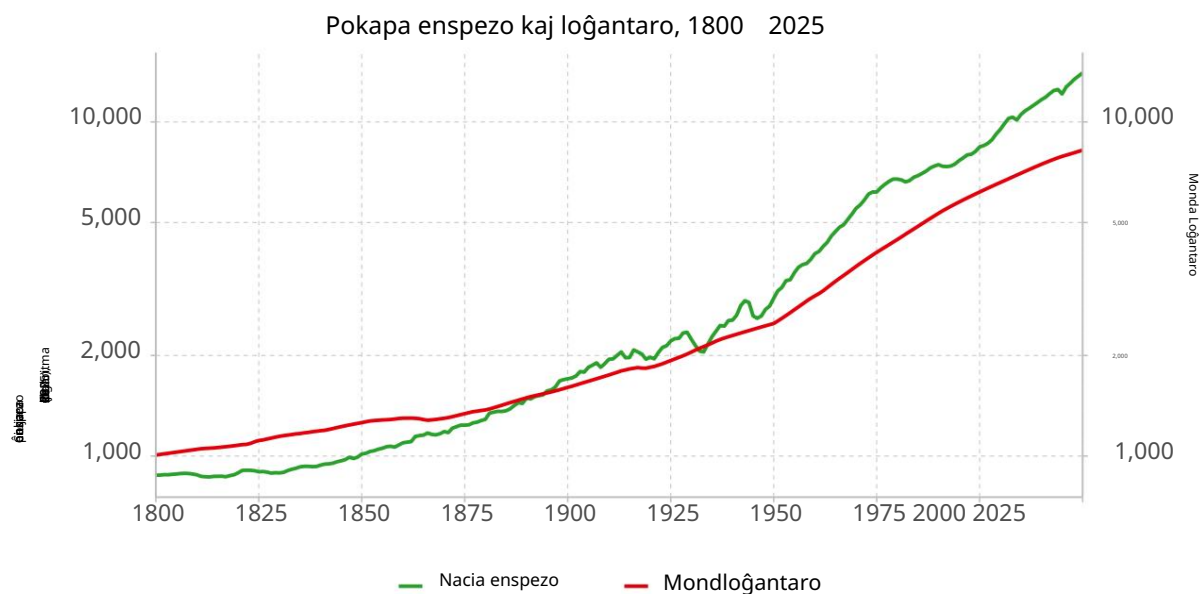
Tra ĉi tiu raporto, ni studas malegalecon ene de unuo dividante la loĝantaron de la unuo en larĝajn grupojn. Unuo povas tipe esti la mondo, regiono aŭ lando. La malsupraj 50% reprezentas duonon de la loĝantaro kun la plej malmultaj rimedoj. En la kunteksto de tutmonda enspezo, tio signifas la plej malriĉan duonon de la homoj tutmonde, tiujn, kiuj gajnas la plej malmulte.

Super ĉi tiu grupo estas la mezaj 40%, ofte priskribitaj kiel la "tutmonda meza klaso". Ĉi tiuj individuoj gajnas sufiĉe por ne aparteni al la plej malriĉa grupo, tamen ili ne formas parton de la ekonomia elito. Ĉe la plej alta pinto troviĝas la plej riĉaj 10%, kiu inkluzivas la segmenton de la tutmonda loĝantaro kun la plej altaj enspezoj.

Por pli bone kompreni kiel ekonomiaj rimedoj estas koncentritaj, ni ankaŭ rigardas pli atente ene de la supraj 10%. Tio permesas al ni analizi kiu parto de la loĝantaro kontrolas la plejparton de laborenspezoj kaj poseda de aktivaĵoj. Tia detalo estas decida ĉar malegaleco ne nur temas pri la disiĝo inter malriĉuloj kaj riĉuloj, sed ankaŭ pri la ekstrema koncentriĝo de rimedoj ĉe la plej alta nivelo. Mezuri ĉi tiun koncentriĝon precize estas centra al la laboro de la Monda Laboratorio pri Malegaleco kaj estos revenanta temo tra la tuta raporto.

Por meti ĉi tiujn kategoriojn en perspektivon, estas utile bildigi kiom da homoj apartenas al ĉiu grupo hodiaŭ. En 2025, la monda loĝantaro estas 8.2 miliardoj, kaj la plenkreska loĝantaro je 5.6 miliardoj. **Figuro 1.2** montras, ke la malsupraj 50% inkluzivas 2.8 miliardojn da plenkreskuloj, preskaŭ ekvivalente al la kombinitaj plenkreskaj loĝantaroj de Ĉinio, Barato, Usono, Indonezio, Niĝerio, Brazilo kaj Rusio. La mezaj 40% konsistas el ĉirkaŭ 2.2 miliardoj da plenkreskuloj, simile al la kombinitaj plenkreskaj loĝantaroj de Ĉinio, Barato kaj Meksiko. Kontraste, la supraj 10% konsistas el...

Figuro 1.1. La mondo riĉiĝas

Interpreto. La monda loĝantaro kreskis de 1 miliardo en 1800 ĝis 8 miliardoj en 2025, kio respondas al averaĝa jara kreskorapideco de ĉirkaŭ 0,9% jare. La jara enspezo po persono kreskis de ĉirkaŭ €900 en 1800 ĝis ĉirkaŭ €14 000 en 2025, multipliko per ĉirkaŭ 16 (kio respondas al averaĝa jara kreskorapideco de ĉirkaŭ 1,2% jare). Fontoj kaj serioj: Gómez Carrera et al. (2025), Nievas kaj Piketty (2025), kaj wir2026.wid.world/methodology.

nur 556 milionoj da individuoj, proksimume la grandeco de la kombinitaj plenkreskaj loĝantaroj de Usono, Pakistano kaj Brazilo.

Rigardante pli atente la plej supron, la nombroj fariĝas eĉ pli malgrandaj sed tre signifaj. La supra 1% inkluzivas ĉirkaŭ 56 milionojn da plenkreskuloj, simile al la plenkreska loĝantaro de Britio. La supra 0,1% (5,6 milionoj da plenkreskuloj) estas simila laŭ grandeco al la tuta loĝantaro de Singapuro.

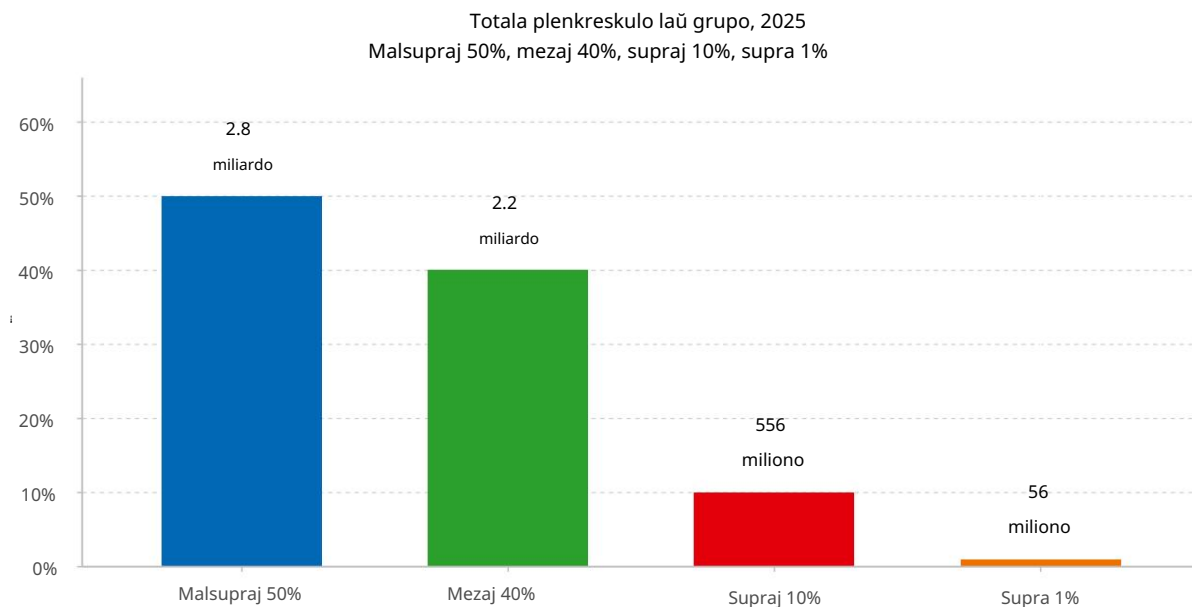
La supraj 0,01% sumiĝas al 556 000 plenkreskuloj, proksimume la tuta loĝantaro de Ĝenovo en Italio. La supraj 0,001%, aŭ 56 000 plenkreskuloj, ĉiuj povus konveni en futbala stadiono. Plue, la supraj 0,0001% (ĉirkaŭ 5 600 plenkreskuloj) plenigus koncertejon, la supraj 0,00001% (560 plenkreskuloj) teatron, kaj la supraj 0,000001% (56 plenkreskuloj) unuopan klasĉambron. Ĉi tiuj komparoj helpas ilustri kiom koncentrita estas la plej alta parto de la distribuo, kaj ili servos kiel referenco tra la raporto por helpi legantojn kompreni la grandecon de tutmonda malegaleco.

Ekstrema kaj kreskanta enspezmalegaleco

Konsiderante ĉi tiujn ciferojn, **Figuro 1.3** ilustras la amplekson de tutmonda malegaleco. La supraj 10% (ĉirkaŭ 560 milionoj da plenkreskuloj) ricevas 53% de la tutmonda enspezo, dum la malsupraj 50% (proksimume 2,8 miliardoj da plenkreskuloj) kaptas nur 8%. La kontrasto fariĝas eĉ pli akra kiam ni zomas la dekstran panelon: la supra 1%, grupo de nur 56 milionoj da homoj, gajnas 2,5 fojojn pli ol la tuta malsupra duono de la homaro. Alivorte, loĝantaro komparebla al tiu de Britio ricevas pli da enspezo ol grupo tiel granda kiel la kombinitaj loĝantaroj de Ĉinio, Barato, Usono, Indonezio, Niĝerio, Brazilo kaj Rusio.

Se ni rigardas preter ĉi tiujn larĝajn grupojn kaj pliprofundiĝas, la koncentriĝo de enspezo fariĝas eĉ pli akra. **Figuro 1.4** elstarigas la koncentriĝon de enspezo eĉ pli klare. La tria kolumno montras, ke la supra 0.1% gajnas tiom, kiom la tuta malsupra 50%. Tio signifas, ke grupo de homoj ne pli granda ol la loĝantaro de Singapuro ricevas la saman enspezon kiel duono de la monda loĝantaro. Ĉe la plej ekstremaj limoj, la malegaleco fariĝas ŝoka:

Figuro 1.2. Plej malriĉa duono de la monda loĝantaro: 2,8 miliardoj da plenkreskuloj

Interpreto. La tutmondaj malsupraj 50% inter la plenkreska loĝantaro konsistas el 2,8 miliardoj da individuoj en 2025, kaj la tutmondaj supraj 10% inter la plenkreska loĝantaro konsistas el 556 milionoj da individuoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

la plej riĉa el miliono (ĉirkaŭ 5 600 homoj) gajnas averaĝe unu okonon de tio, kion kolektive ricevas la malsupraj 50%. Alivorte, la nombro de individuoj en malgranda koncertejo havas jaran enspezon kompareblan al tiu de miliardoj da homoj.

La kvara kolumno de [Figuro 1.4](#) provizas alian perspektivon. Averaĝe, persono en la malsupraj 50% gajnas ĉirkaŭ €5,100 jare (proksimume €425 monate). Persono en la supraj 10% gajnas ĉirkaŭ €159,300 ĉiujare (€13,275 monate), kaj persono en la supra unu el miliono gajnas ĉirkaŭ €248 milionojn ĉiujare (pli ol €20 milionoj monate). Tio signifas, ke dum duono de la plenkreskuloj de la mondo vivas per malpli ol €500 monate, la supraj 10% gajnas tridek-unu fojojn pli, kaj la plej riĉaj gajnas preskaŭ 50,000 fojojn pli.

La kvina kolumno de [Figuro 1.4](#) montras la sojlojn necesajn por eniri malsamajn enspezgrupojn. Por aparteni al la supraj 10%, individuo devas gajni ĉirkaŭ €65,500 jare (ĉirkaŭ €5,460 monate). Por atingi la supran 1%, la sojlo altiĝas al ĉirkaŭ €250,300 ĉiujare (€21,860 monate).

Ne surprize, la plej granda parto de la loĝantaro gajnanta je ĉi tiuj niveloj koncentriĝas en Eŭropo, Nordameriko kaj Oceanio.

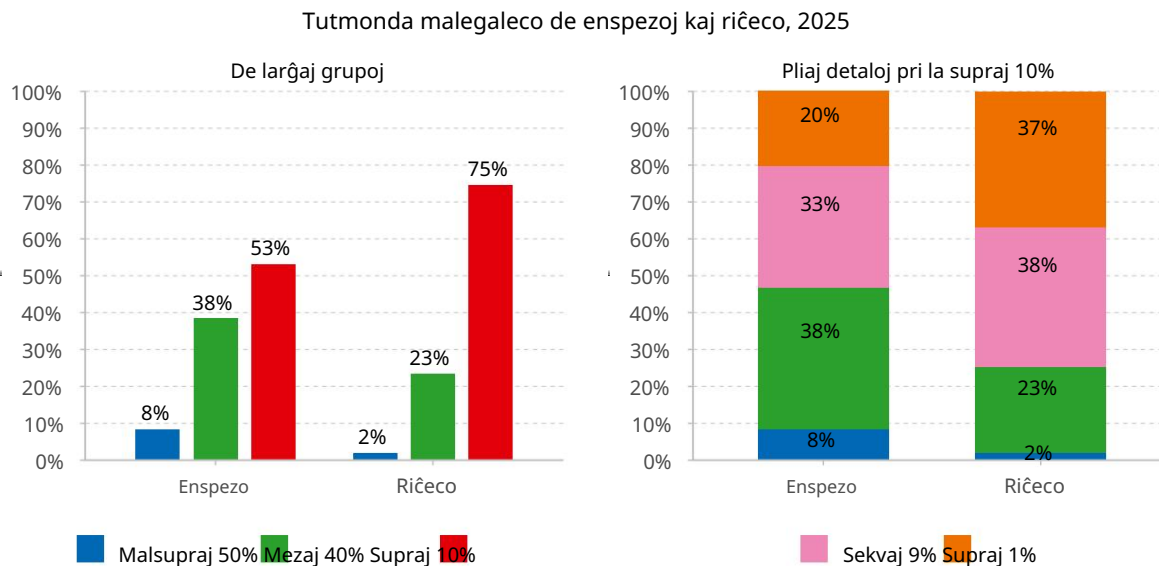
Ni revenos al ĉi tiuj regionaj enspezaj malegalecoj en [Ĉapitro 2](#).

Turnante nin al kresko de enspezoj, la lasta kolumno de [Figuro 1.4](#) montras, ke la tutmonda enspezo po plenkreskulo kreskis je averaĝa jara rapideco de 1.1% ekde 1980. Unuavide, la datumoj povus sugesti mallarĝiĝon de malegaleco: la malsupraj 50% kreskis pli rapide (1.8%) ol la supraj 10% (1.2%). Sed pli proksima rigardo rivelas malsaman bildon. Ene de la supraj 10%, la plej riĉaj grupoj konstante superis la averaĝon. Ĉiu grupo ĉe aŭ super la supraj 0.1% vidis kreskorapidecojn super 1.8% jare, kio signifas, ke la plej riĉaj fariĝis pli riĉaj, eĉ dum la malsupra duono faris relativajn gajnojn. Jen unu el la fortoj de la Monda Datumbazo pri Malegaleco: mezurante la tutan enspezan distribuon, ĝi malhelpas misgvidajn konkludojn, kiuj povus esti tiritaj se nia analizo ĉesus antaŭ ol disagregi la suprajn 10%.

[Figuro 1.5](#) kompletigas ĉi tiun analizon montrante la incidencon de enspezkresko

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Figuro 1.3. Enspezo kaj riĉeco estas distribuitaj tre malegale

Interpreto. La tutmondaj malsupraj 50% kaptas 8% de la totala enspezo kaj posedas 2% de la tutmonda riĉeco (2025 PPP). La supraj 10% kaptas 53% de la enspezo kaj posedas 75% de la riĉeco, dum la P90–99 kaptas 33% de la enspezo kaj posedas 38% de la riĉeco. Krome, la supra 1% kaptas 20% de la enspezo kaj tenas 37% de la riĉeco. Enspezo estas mezurata post kiam pensioj kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj de individuoj kaj antaŭ impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: Arias Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

kurbo. Ĝi montras, ke dum la malsupra duono de la mondo ĝuis relative fortikan kreskon ekde 1980, la mezaj 40% spertis stagnon, kun iuj grupoj kreskantaj je malpli ol 1% jare. Dume, kresko denove akceliĝis ĉe la plej alta supro, kun la plej riĉa 1% kaj precipe la supra 0.1% kaptante la plej rapidajn gajnojn. La rezulto estas polarigita ŝablono: la malriĉuloj kaj riĉuloj vidis siajn enspezojn kreski, dum la tutmonda meza klaso profitis la malplej dum la pasintaj kvar jardekoj. Ĉi tiuj neegalaj kreskodinamikoj klarigas kial la hodiaŭa distribuado de enspezo estas tiel distordita: la gajnoj de la pasintaj jardekoj firmiĝis ĉefe ĉe la plej alta supro. Tia polusiĝo ankaŭ portas politikajn implicojn: la relativa ekskludo de grandaj mezenspezaj grupoj, la stagno de multaj pli malriĉaj grupoj en riĉaj landoj, kaj la kreskanta influo de la tutmonda plutokratio ĉiuj levas urĝajn demandojn por demokratia stabileco kaj tutmonda regado; ni revenos al ĉi tiu punkto en Ĉapitro 8.

Riĉeca malegaleco estas pli granda, pli ekstrema, kaj pli iĝas pli rapide

Ĝis nun ni vidis, ke kiam oni ekzamenas enspezojn, la malegaleco estas tre granda. Sed la enspeza malegaleco nur rakontas parton de la historio, ĉar ĝi plejparte reflektas laborgajnojn. Kapitalenspezo, kiu estas eĉ pli koncentrita kaj proksime ligita al riĉaĵposedo, aldonas plian tavolon de malegaleco.

Figuro 1.3 klarigas tion: la tutmondaj supraj 10% posedas tri kvaronojn de la tuta riĉeco, dum la malsupraj 50% tenas nur 2%. Pliprofundigante, la koncentriĝo fariĝas ŝoka. La supra 1% sole, proksimume la plenkreska loĝantaro de Britio, kontrolas 37% de la tutmonda riĉeco. Tio estas pli ol dek ok fojojn la riĉeco de la tuta malsupra duono de la monda loĝantaro, grupo tiel granda kiel la kombinitaj plenkreskaj loĝantaroj de Ĉinio, Barato, Usono, Indonezio, Niĝerio, Brazilo kaj Rusio.

Figuro 1.6 klarigas kiom ekstrema malegaleco fariĝas ĉe la plej alta nivelo. La plej alta unu el miliono (ĉirkaŭ 5 600 plenkreskuloj, sufiĉe por plenigi koncertejon) kolektive posedas 3% de

Figuro 1.4. Enspezo kreskas pli rapide ĉe la supro

The distribution and growth of the global income, 1980–2025					
Group	Adult population (2025)	Share in total income (%) (2025)	Avg. income per adult (2025 PPP €)	Threshold (2025 PPP €)	Avg. annual growth rate (1980–2025)
Full population	5.6 billion	100%	30,100	0	1.1%
Bottom 50%	2.8 billion	8%	5,100	0	1.8%
Middle 40%	2.2 billion	39%	29,100	11,500	1%
Top 10%	556 million	53%	159,300	65,500	1.2%
Top 1%	56 million	20%	612,100	250,300	1.6%
Top 0.1%	5.6 million	8%	2.5 million	914,300	2%
Top 0.01%	556,000	4%	11.4 million	3.7 million	2.5%
Top 0.001%	56,000	2%	51.2 million	17.7 million	2.7%
Top 1/1 million	5,600	1%	248.1 million	73.6 million	3%

Interpretation. The global top 1% earn 20% of pre-tax income, and have had an average annual growth rate of 1.6% since 1980. The global average income per adult was €30,100 (at PPP) in 2025. Pre-tax income is measured per capita after pension and unemployment insurance transfers and before income and wealth taxes. **Notes:** Rounded values. See Appendix for 2025 PPP calculation. **Sources and series:** wir2026.wid.world/methodology.

tutmonda riĉeco, pli ol la tuta malsupra duono de la plenkreska loĝantaro de la mondo.

La malegalecoj estas same akraj kiam ni komparas averaĝojn. Persono en la malsupraj 50% posedas ĉirkaŭ 6 500 eŭrojn, dum iu en la supraj 10% posedas ĉirkaŭ 1 milionon da eŭroj.

Sed la averaĝa riĉeco de membro de la supraj 0,001% (ĉirkaŭ 56 000 plenkreskuloj) estas preskaŭ 1 miliardo da eŭroj, kaj tiuj en la supra unu el 100 milionoj (nur 56 plenkreskuloj tutmonde) posedas averaĝe po 53 miliardoj da eŭroj. Por kompreni tion, la riĉeco de unuopa individuo je tiu nivelo povas superi la individuan jaran MEP de pluraj subsaharaj afrikaj landoj. Ĉi tiuj ciferoj emfazas, ke la hodiaŭa malegaleco estas kaŭzita ne nur de la disiĝo inter malriĉuloj kaj riĉuloj, sed ankaŭ de la plilarĝiĝanta interspaco ene de la supra mem.

Riĉecaj sojloj ankaŭ ilustras la krutan hierarkion inter grupoj. Por lasi la fundon

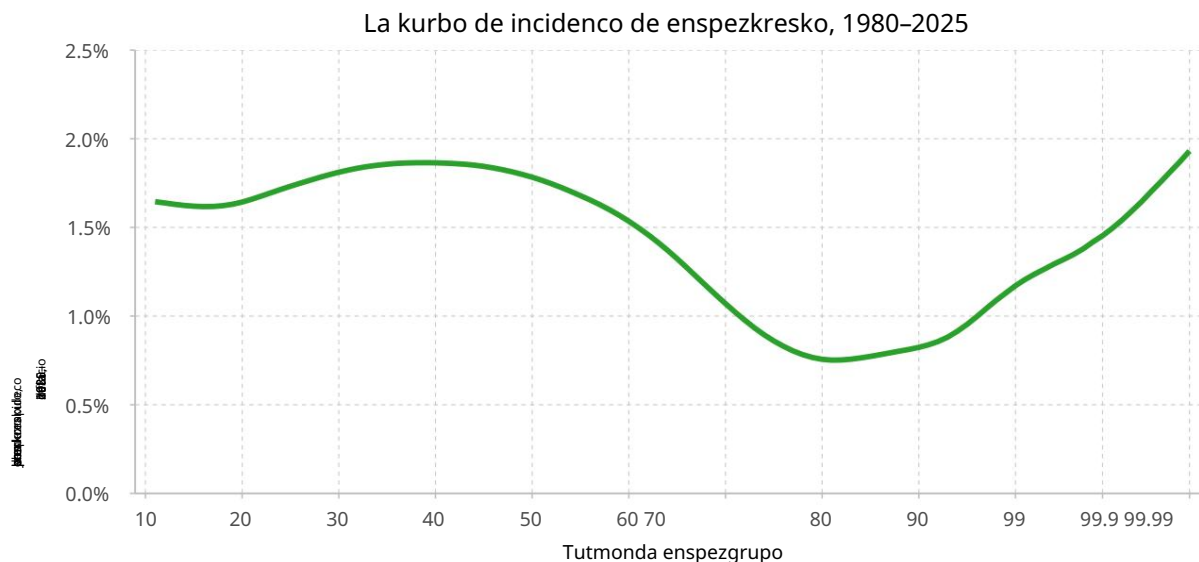
Por 50%, individuo bezonas almenaŭ €29,200 en netvaloro. Por eniri la suprajn 10%, la limo estas €265,600. Por aliĝi al la rangoj de la supraj 0.001%, oni devas esti centmilionulo, dum eniri la supran unu-el-milionon postulas la statuson de miliardulo. Ĉi tiuj sojloj elstarigas la vastan distancon, kiu apartigas la plej supron de la resto de la loĝantaro.

Turnante nin al dinamiko, [figuro 1.6](#) kaj [figuro 1.7](#) montras kiel riĉaĵakumuliĝo disvolviĝis dum la pasintaj tri jardekoj.

Unuavide, oni eble pensus, ke la malegaleco malpliigis: la malsupraj 50% vidis sian riĉecon kreski je ĉirkaŭ 3,4% ĉiujare, iomete pli rapide ol la supraj 10% (2,9%) aŭ eĉ la supra 1% (3,1%). Sed pli proksima ekzameno rivelas tre malsaman historion. Ĉe la plej alta pinto, miliarduloj ĝuis ĉiujarajn kreskojn de 8% jare; ili multiplikis siajn jam vastajn riĉaĵojn, dum la absolutaj gajnoj de la malsupra duono restas modestaj.

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Figuro 1.5. Enspezo kreskas la malplej por la tutmonda meza klaso

Interpreto. Kreskorapidecoj inter la plej malriĉa duono de la loĝantaro estis inter 1,6% kaj 1,9% jare, inter 1980 kaj 2025. Ĉar ĉi tiu grupo komencis de tre malaltaj enspezniveloj, ĝiaj absolutaj kreskoniveloj restis tre malaltaj. La plej malriĉa duono de la monda loĝantaro kaptis nur 5% de la totala enspezkresko ekde 1980. La supra 1% profitis de altaj kreskorapidecoj (1,2% ĝis 2,4% jare). Ĉi tiu grupo kaptis 22% de la totala enspezkresko inter 1980 kaj 2025. Notoj. La kurbo estas glatigita uzante centritan glitantan mezumon.

Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Chancel et al. (2022).

Tiu ĉi akceliĝanta koncentriĝo videblas en [Figuro 1.8](#), kiu kontrastas la tendencojn de la malsupraj 50% kaj la supraj 0,001%. Ekde 1995, la supraj 0,001%, superriĉa grupo, konstante posedis pli grandan parton de la tutmonda riĉeco ol duono de la plenkreska loĝantaro de la mondo kune, kaj ilia avantaĝo nur kreskis. Antaŭ 2025, ĉirkaŭ 56 000 plenkreskuloj (grupo kiu povus konveni en futbala stadiono) posedas pli da riĉeco ol 2,8 miliardoj da plenkreskuloj kune.

Riĉeca malegaleco ne nur estas tre granda; ĝi estas persista kaj mem-plifortiga. Dum la pasintaj tri jardekoj, la plej riĉaj individuoj malaperis je eksterordinara rapideco; tio ankaŭ influis la distribuon de ŝancoj kaj potenco tutmonde.

Du jarcentoj da persista kaj ekstrema enspeza malegaleco

Kvankam la hodiaŭaj malegalecoj de riĉeco estas ŝokaj, ili ne estas anomalio.

La longdaŭra historio montras, ke ekstrema malegaleco ne estas lastatempa fenomeno, sed difina trajto de la moderna tutmonda ekonomio. Malgraŭ du jarcentoj da daŭra ekonomia kresko, la tutmonda distribuado de enspezo ankaŭ restis profunde neegala. La indicoj montras, ke enspeza malegaleco estis kaj persista kaj konsiderinda dum la pasintaj du jarcentoj.⁴ [Figuro 1.9](#) ilustras ĉi tiun kontinuecon: ekde 1820, la supraj 10% konstante kaptis pli ol duonon de la tuta tutmonda enspezo, dum la malsupraj 50% neniam ricevis pli ol 15%. La mezaj 40% iom plibonigis sian pozicion en la 20-a jarcento, precipe de la 1920-aj jaroj ĝis la 1980-aj jaroj, antaŭ ol sperti malsukceson ĝis 2000 kaj partan resaniĝon poste. Ilia trajektorio spegulas ŝanĝojn en la enspeza parto de la supraj 10%, dum la malsupraj 50% restis plejparte ekskluditaj de ĉi tiuj gajnoj. Kvankam okazis...

Figuro 1.6. Riĉeco kreskas multe pli ĉe la plej alta nivelo

The distribution and growth of the global wealth, 1995–2025					
Group	Adult population (2025)	Share in total wealth (%) (2025)	Avg. wealth per adult (2025 PPP €)	Threshold (2025 PPP €)	Avg. annual growth rate (1995–2025)
Full population	5.6 billion	100%	155,500	0	3.1%
Bottom 50%	2.8 billion	2%	6,500	0	3.4%
Middle 40%	2.2 billion	24%	91,700	29,200	3.5%
Top 10%	556 million	74%	1 million	265,600	2.9%
Top 1%	56 million	37%	6 million	2 million	3.1%
Top 0.1%	5.6 million	19%	30 million	7 million	3.8%
Top 0.01%	556,000	11%	173 million	38 million	4.5%
Top 0.001%	56,000	6%	986 million	254 million	4.9%
Top 1/1 million	5,600	3%	5 billion	1 billion	5.3%
Top 1/10 million	560	0.8%	12 billion	4 billion	8.4%
Top 1/100 million	56	0.3%	53 billion	22 billion	8.5%

Interpretation. The global top 1% own 37% of total personal wealth, and have had an average annual growth rate of 3.1% since 1995. The global average wealth per adult was €155,500 (at PPP) in 2025. Net personal wealth is equal to the sum of financial assets (e.g. equity or bonds) and non-assets (e.g. housing or land) owned by individuals, net financial of their debts. The top 1/100 million represents 56 persons. **Notes:** Rounded values. See Appendix for 2025 PPP calculation. **Sources and series:** Arias-Orsorio et al. (2025) and wir2026.wid.world/methodology.

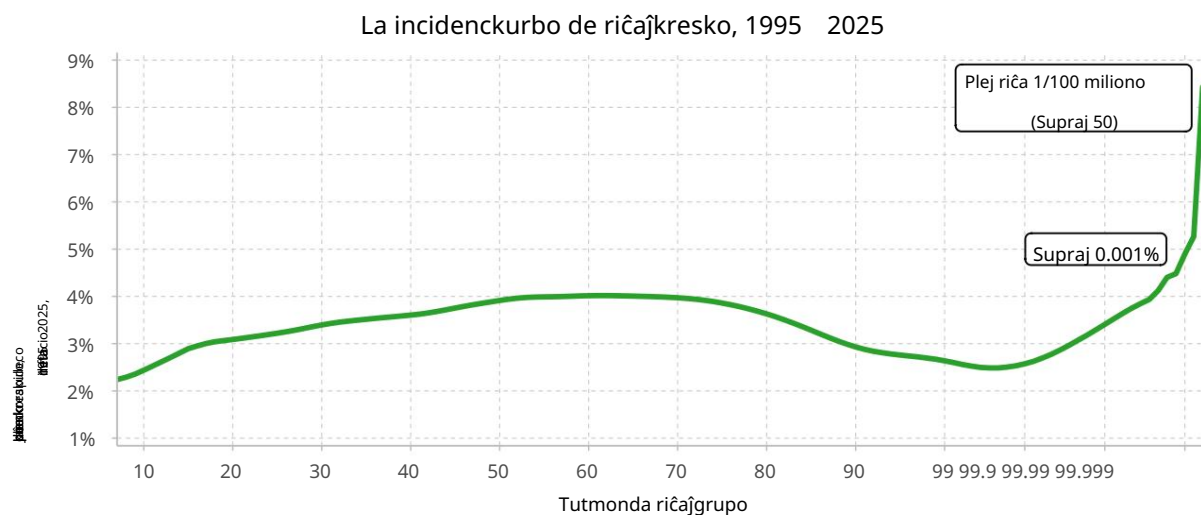
malgraŭ eta suprenira tendenco por la plej malriĉa duono en la lastaj jardekoj, ilia parto de enspezo, sub 10%, restas pli malalta ol ĝi estis antaŭ du jarcentoj. Do kiam reduktoj de malegaleco okazis, ili plejparte profitigis la mezan klason, ne la malsupran duonon de la monda loĝantaro.

Figuro 1.10 zomas la ekstrecojn de la distribuo kaj montras la kreskon de tre alta enspezokoncentriĝo. En 1820, la malsupraj 50% ricevis ĉirkaŭ 14% de la tutmonda enspezo; antaŭ 2025, ilia parto falis al nur 8%, malgraŭ reprezentado de ĉirkaŭ 2,8 miliardoj da plenkreskuloj. Dume, la supra 1%, ĉirkaŭ

56 milionoj da plenkreskuloj en 2025 konstante kaptis preskaŭ 20% de la tutmonda enspezo dum la lastaj du jarcentoj. Eĉ pli frapa estas la trajektorio de la supra 0.1%. Dum la pasintaj ses jardekoj, ilia enspeza parto konverĝis kun tiu de la malsupraj 50%. Grupo nun proksimume la grandeco de la loĝantaro de Singapuro persiste gajnis tiom kiom duonon de la plenkreska loĝantaro kune. Pli larĝa ŝablono ankaŭ estas evidenta: la partoj de la supra 1% kaj la supra 0.1% atingis pinton ĉirkaŭ 1910, malpliigis ĝis la 1970-aj jaroj, denove altiĝis al loka maksimumo en 2007, kaj sekvis iomete supreniran trajektorion ekde la COVID-19-pandemio.

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Figuro 1.7. Riĉeco kreskas pli rapide inter la tre riĉaj

Interpreto. Kreskorapidecoj en neta persona riĉeco variis akre tra la tutmonda distribuo inter 1995 kaj 2025. Dum la malsupraj 50% spertis pozitivan kreskon de ĉirkaŭ 2%–4% jare, ilia malalta komenca riĉeco signifis, ke ili kaptis nur 1.1% de la totala tutmonda riĉecokresko. Kontraste, la supra 1% spertis signife pli altajn kreskorapidecojn, intervalantajn de 2% ĝis 8.5% ĉiujare, kaj kaptis 36.7% de la tutmonda riĉecokresko dum la sama periodo. La plej supro de la distribuo, inkluzive de la plej riĉaj 60 individuoj, havis la plej krutajn kreskojn.

Neta persona riĉeco estas difinita kiel la sumo de financaj (ekz., akcioj, obligacioj) kaj ne-financaj aktivaĵoj (ekz., loĝejoj, terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Notoj. La kurbo estas glatigita uzante centritan glitantan mezumon. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025), Chancel et al. (2022), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://wid.world/methodology).

Figuro 1.11 metas ĉi tiujn tendencojn en pli larĝan perspektivon kombinate la evoluon de enspezkresko kun la grandeco de enspeza grupo. La maldekstra panelo montras la dramatan kreskon de tutmondaj averaĝaj enspezoj ekde 1820, sed ankaŭ emfazas kiom malegale ĉi tiu kresko estis dividita. En 1820, la supraj 10% gajnis 50% de la tutmonda enspezo, kompare kun 14% por la malsupraj 50%. Antaŭ 1980, la supraj 10% ankoraŭ kontrolis 52%, dum la parto de la malsupra duono falis al nur 6%. Hodiaŭ, en 2025, la supraj 10% kaptas 53% de la enspezo, dum la malsupraj 50% nur iomete resaniĝis al 8%. Dum du jarcentoj, la malegaleco plilarĝiĝis, kun la malsupra duono perdanta terenon rilate al kaj la meza kaj la supra.

Ekstrema malegaleco ankaŭ evidentiĝas ĉe la plej alta nivelo. La tutmondaj plej altaj 0,1% kaptis 9% de la enspezo en 1820, 6% en 1980, kaj 8% en 2025. Kvankam tio reprezentas iometan malkreskon dum du jarcentoj, ĝi estas multe pli malgranda ol la kolapso de la parto de la malsupraj 50%. Alivorte, la relativa breĉo inter la plej malriĉaj kaj la plej riĉaj plilarĝiĝis.

La dekstra panelo de Figuro 1.11 aparte evidencigas ĉi tiun malkonekton.

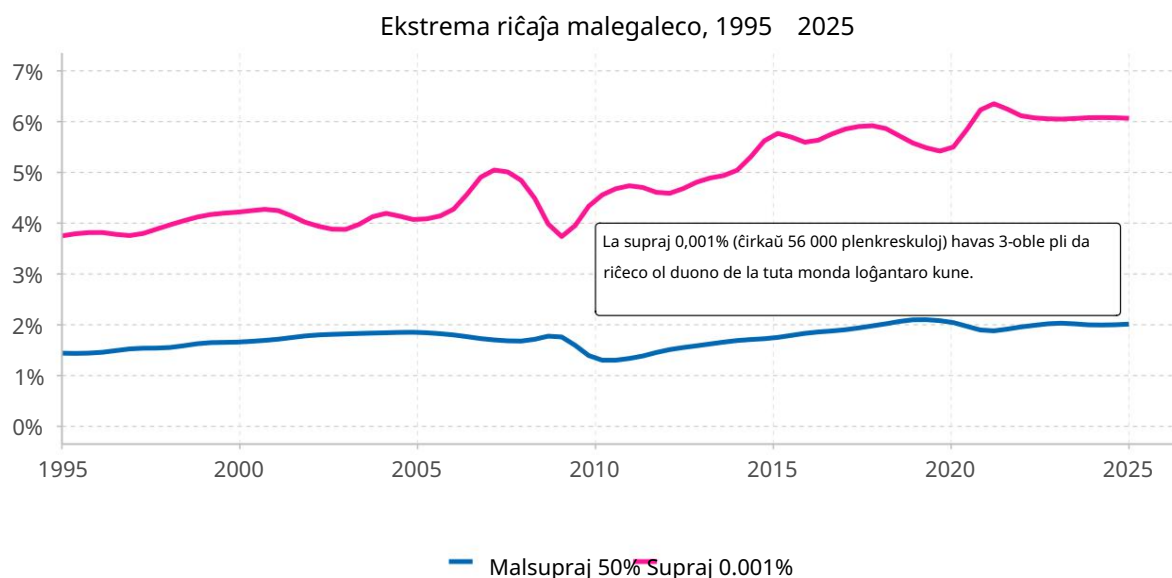
per vide komparado de enspezaj partoj kun loĝantaraj partoj en 2025. En egala mondo, la enspezoparto de ĉiu grupo egalus al ĝia parto de la loĝantaro. Anstataŭe, ni vidas la malon: la malsupraj 50%, kiuj konsistigas duonon de la homaro, ricevas nur 8% de la tutmonda enspezo, dum la supraj 0,1%, tro malgrandaj por esti videblaj en la dekstra flanko de la kolumno, kaptas la saman kvanton. Ĉi tiu akra kontraŭdiro substrekas kiom profunde enradikiĝinta ekstrema enspeza malegaleco restas, eĉ post du jarcentoj da tutmonda ekonomia kresko.

Dum la tutmonda enspezo kreskis grandege dum du jarcentoj, ĝia distribuo restis ekstreme neegala, kun la plej malriĉa duono persiste ekskludita de grandaj gajnoj kaj la plej riĉaj plifirmigantaj sian avantaĝon.

Regiona malegaleco estas akra kaj trans kaj ene de regionoj

La historia vidpunkto montras, ke malegaleco konstante estis difina trajto de la tutmonda ekonomio. Tamen ĉi tiu tutmonda bildo kaŝas profundajn disiĝojn inter kaj ene de mondregionoj. Regiona malegaleco gravas ĉar

Figuro 1.8. Ekstrema riĉaĵa malegaleco estas persista kaj pliiĝanta

Interpreto. La parto de persona riĉeco posedata de la plej riĉaj 0,001% de plenkreskuloj altiĝis de ĉirkaŭ 3,8% de la totala riĉeco en 1995 ĝis preskaŭ 6,1% en 2025. Post tre eta kresko, la parto de riĉeco posedata de la plej malriĉa duono de la loĝantaro stagnis ekde la fruaj 2000-aj jaroj je ĉirkaŭ 2%. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Ĝin formas ne nur ekonomiko, sed ankaŭ profunde enradikiĝintaj historiaj, politikaj kaj kulturaj heredaĵoj. Ĝi ankaŭ elstarigas alian ŝlosilan dimension: malegaleco ne nur apartigas riĉajn kaj malriĉajn individuojn en la sama kunteksto; ĝi ankaŭ enradikiĝas disiĝojn inter tutaj partoj de la mondo. Regionaj komparoj permesas al ni vidi kaj kiom malproksimaj regionoj staras unu de la alia (Figuro 1.12) kaj kiom malegalaj ili estas interne (Figuro 1.13). La specifaj landgrupoj estas detaligitaj en Kadro 1.1.1.

Figuro 1.12 komparas la averaĝan enspezon kaj riĉecon po plenkreskulo tra mondregionoj en 2025, relative al la monda averaĝo. La ŝablonoj estas frapaj. Pli riĉaj regionoj ankaŭ estas tipe regionoj kun pli altenspezoj, kvankam ekzistas esceptoj. Orienta Azio, ekzemple, havas pli altan averaĝan riĉecnivelon ol Rusio kaj Centra Azio, sed pli malaltan averaĝan enspezon.

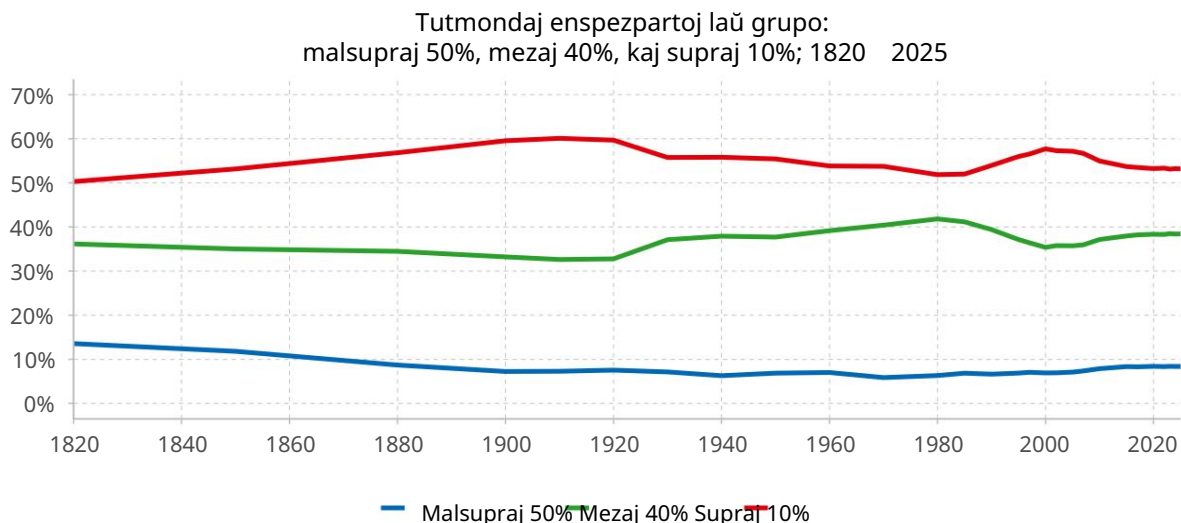
Ĉe la supro de la skalo, Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo staras multe super la tutmonda averaĝo. En ĉi tiuj regionoj, kaj en Orienta Azio, la riĉeco-niveleoj superas la enspezniveleojn relative al la monda averaĝo. En la resto de la mondo, tamen, la enspezniveleoj estas relative pli altaj ol la riĉeco-niveleoj.

Ĉe la fundo de la skalo, subsahara Afriko, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj Latinameriko restas multe sub la tutmonda mezumo ambaŭrilate, kvankam la meza enspezo de Latinameriko estas iom pli proksima al la monda mezumo. La Mezoriento kaj Nordafriko kaj Rusio kaj Centra Azio okupas mezan pozicion: iliaj mezaj enspezoj estas pli proksimaj al tiuj de Orienta Azio kaj ne malproksime de tiuj de Latinameriko, sed ilia meza riĉeco restas multe pli malalta. La kontrasto estas akra: ekzemple, en 2025, la meza riĉeco en Nordameriko kaj Oceanio estas 338% de la monda mezumo, dum en subsahara Afriko ĝi estas nur 20%. Alivorte, la meza plenkreskulo en Nordameriko kaj Oceanio posedas pli ol dek ses fojojn la riĉaĵon de la meza plenkreskulo en subsahara Afriko.

Turnante nin al Figuro 1.13, la fokuso ŝoviĝas de diferencoj inter regionoj al malegalecoj ene de ili, uzante la proporcion supraj 10%/malsupraj 50% (T10/B50). Ĉi tiu simpla sed potenca metriko demandas: averaĝe, kiom da fojoj pli la supraj 10% gajnas (aŭ posedas) kompare kun la plej malriĉa duono? La rezultoj malkaŝas grandegajn diferencojn.⁵ Unue, la riĉecaj malegalecoj ĉie estas multe pli grandaj.

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Figuro 1.9. Enspeza malegaleco daŭris dum jarcentoj

Interpreto. La parto de la tutmonda enspezo iranta al la supraj 10% kun plej altaj enspezoj je la monda nivelo fluktuis ĉirkaŭ 50%–60% inter 1820 kaj 2025 (50% en 1820, 60% en 1910, 52% en 1980, 58% en 2000, 53% en 2025). La parto de la tutmonda enspezo iranta al la malsupraj 50% de la plej malaltaj enspezoj je la monda nivelo fluktuis ĉirkaŭ 6%–14% inter 1820 kaj 2025 (14% en 1820, 7% en 1910, 6% en 1980, 7% en 2000, 8% en 2025). La tutmonda malegaleco ĉiam estis tre granda. Ĝi pliiĝis inter 1820 kaj 1910 kaj montras malmultan ŝanĝon longtempe inter 1910 kaj 2025. Enspezo estas mezurata pokape post pensiaj kaj senlaborecaj asekuraj translokigoj kaj antaŭ enspezaj kaj riĉaj impostoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

ol enspezaj malegalecoj. Eĉ en Eŭropo, la regiono kun la plej malalta enspeza malegaleco, la riĉeco de la supraj 10% estas preskaŭ 200-oble ol tiu de la malsupraj 50%. En Suda kaj Sudorienta Azio kaj Orienta Azio, regionoj kun relative pli malalta riĉeca malegaleco, riĉecaj malegalecoj estas ankoraŭ signifaj kaj multajn fojojn pli grandaj ol enspeza malegaleco. Ekstreme, la Mezoriento kaj Nordafriko kaj Nordameriko kaj Oceanio elstaras kun la plej larĝaj riĉecaj disigoj, pli ol 520 al 1. Kontraste, iliaj enspezaj proporcioj estas pli malaltaj ol 55 al 1. Aliaj regionoj, kiel subsahara Afriko kaj Latinameriko, ankaŭ kombinas tre altajn enspezajn malegalecojn (pli ol 50 al 1) kun ŝokaj riĉecaj malegalecoj (pli ol 260 al 1).

El **Figuro 1.12** kaj **Figuro 1.13**, ni povas vidi, ke la malegaleco estas grandega kaj inter regionoj kaj ene de ili. Kelkaj regionoj, kiel Nordameriko kaj Oceanio, ĝuas pli altan averaĝan enspezon kaj riĉecon ol la monda averaĝo, tamen ankoraŭ montras vastajn internajn malegalecojn. Aliaj, kiel Subsahara Afriko, alfrontas la duoblan ŝarĝon de malaltaj averaĝaj niveloj kaj ekstremaj internaj disiĝoj.

En **ĉapitro 2**, ni revenos pli detale al regionaj enspezaj malegalecoj, antaŭ ol

turnante al **ĉapitro 3** por pli detale esplori regionajn riĉecajn malegalecojn. Kune, ĉi tiuj perspektivoj helpas klarigi kiel malegaleco estas strukturita ne nur tra la mondo, sed ankaŭ ene de la regionoj kiuj konsistigas ĝin.

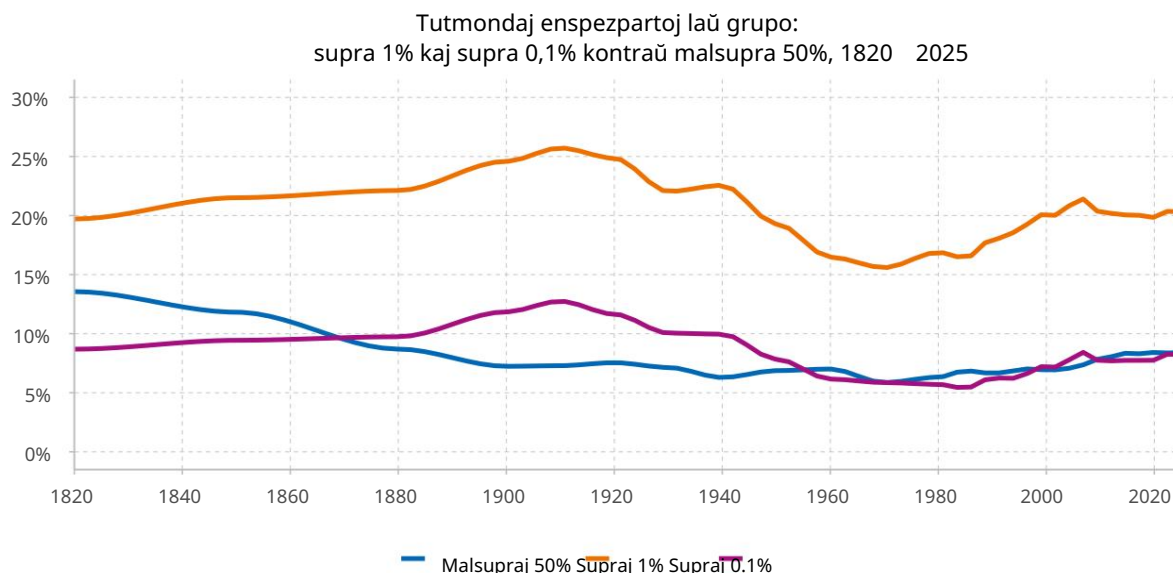
Ĉefaj konkludoj

Dum la pasintaj du jarcentoj, la mondo spertis senprecedencan kreskon de averaĝa enspezo kaj produktado. Tamen, tutmondaj enspezoj kaj riĉecaj partoj restas profunde neegalaj.

La tutmonda loĝantaro estas malegale distribuita tra la hierarkio de enspezo kaj riĉeco: 2,8 miliardoj da plenkreskuloj apartenas al la malsupraj 50%, 2,2 miliardoj al la mezaj 40%, kaj nur 556 milionoj al la supraj 10%. Ene de ĉi tiu supra grupo, la grandecoj ŝrumpas de 56 milionoj en la supra 1% al nur kvindek ses individuoj ĉe la plej supra 1/100 miliono.

La malegaleco de enspezoj estas tre granda. Ĝi daŭris kaj mutaciis dum la lastaj ducent jaroj kaj pliiĝas (vidu ankaŭ Chancel kaj Piketty (2021)). Hodiaŭ, la tutmondaj supraj 10% gajnas pli ol duonon de la tuta enspezo, dum la malsupraj 50% gajnas nur...

Figuro 1.10. Ekstrema enspeza malegaleco persistis dum la lastaj du jarcentoj.

Interpreto. La parto de la tutmonda enspezo iranta al la supra 1% kun plej altaj enspezoj je la monda nivelo ŝvebis ĉirkaŭ 16%–26% inter 1820 kaj 2025 (20% en 1820, 26% en 1910, 16% en 1970, 20% en 2025). Ĝi ĉiam estis konsiderinde pli granda ol la parto iranta al la malsupraj 50%, kiu ĝenerale estis de la sama grandordo kiel la parto iranta al la supra 0.1%. Enspezo estas mezurata pokape post pensiaj kaj senlaborecaj asekuraj translokigoj kaj antaŭ enspezoj kaj riĉaĵimpostoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

eta frakcio, kaj la plej riĉaj 0,1% prenas tiom, kiom duonon de la plenkreska loĝantaro de la mondo kune. Rigardante malantaŭen du jarcentojn, la supraj 10% konstante kaptis pli ol 50% de la tutmonda enspezo, dum la malsupraj 50% restis sub 15%.

Riĉeca malegaleco estas eĉ pli granda ol enspeza malegaleco kaj kreskas pli rapide. La supraj 10% posedas tri kvaronojn de ĉiuj aktivaĵoj, dum la malsupra duono tenas nur 2%, kaj la supra 1% sole kontrolas 37%, multe pli ol la tutaj malsupraj 50%. Ĉe la ekstremo, kelkaj mil miliardoj posedas pli da riĉeco ol miliardoj da homoj kune, kaj ekde la 1990-aj jaroj, centmilionuloj kaj miliardoj vidis sian riĉecon kreski multe pli rapide ol ĉiuj aliaj.

dividas pli profunde. Kompreni kie kaj kiel malegaleco estas enradikiĝinta estas la unua paŝo al la ellaborado de politikoj, kiuj povas trakti ĝin.

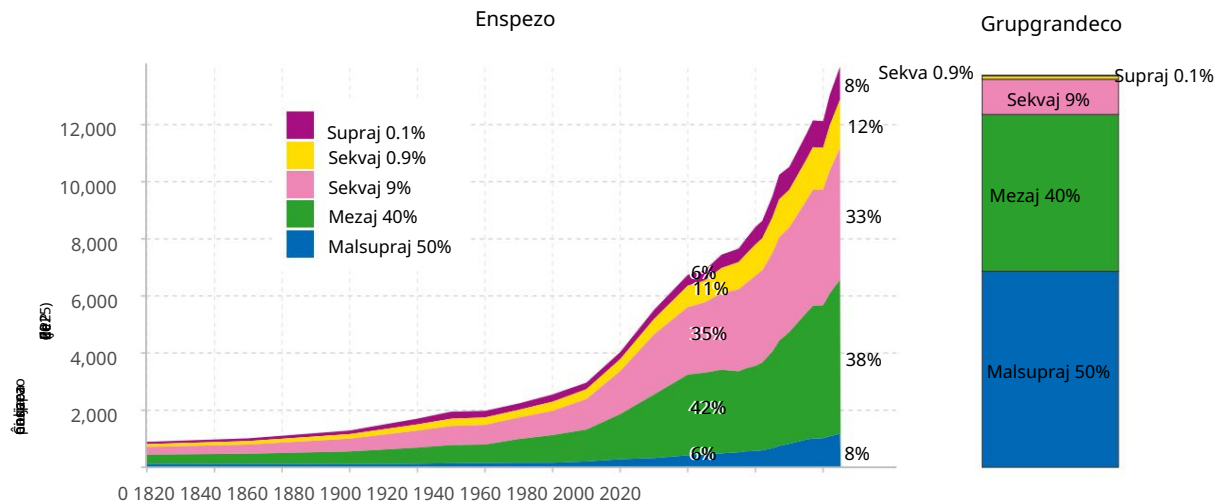
Unika trajto de la Monda Datumbazo pri Neegaleco (wid.world) estas, ke ĝi mezuras enspezojn kaj riĉecon tra la tuta distribuo, de la plej malriĉaj ĝis la plej riĉaj individuoj. Tio ebligas malkovri ekstreman koncentriĝon ĉe la plej alta parto, kiu alie restus nevidebla.

La sekvaj ĉapitroj esploras ĉi tiujn

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Figuro 1.11. Neegala distribuo de enspezo

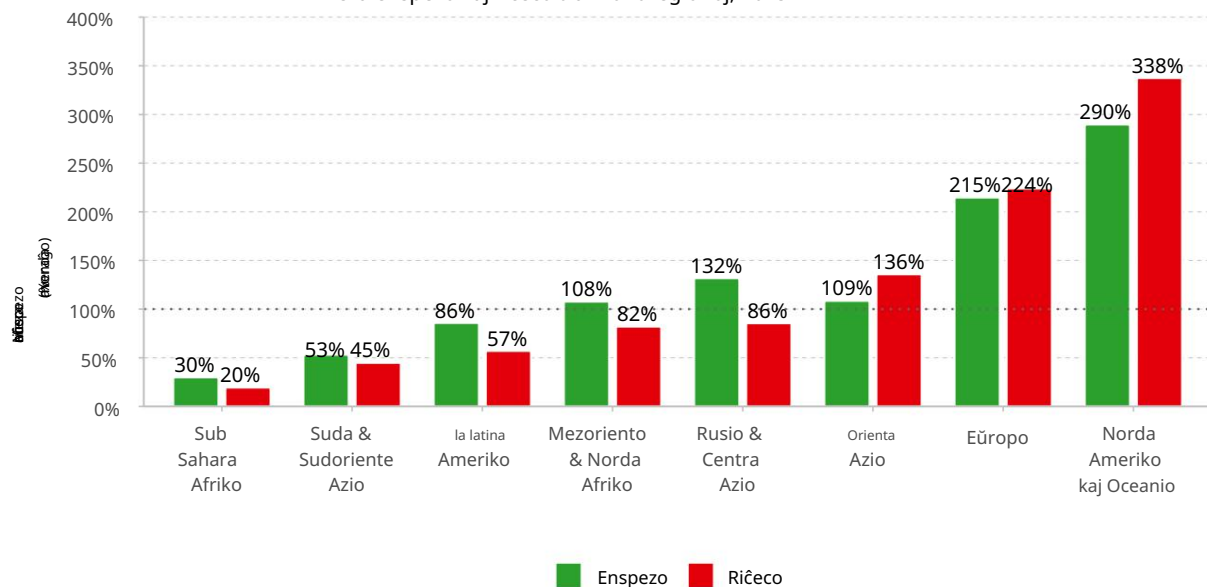
Tutmonda jara enspezo pokape, 1820–2025

Interpreto. La tutmonda enspezo kreskis konsiderinde ekde 1820, sed la profitoj ne estis egale dividitaj. En 2025, la supraj 10% de la enspezantoj kaptas 53% de la tutmonda enspezo, dum la malsupraj 50% ricevas nur 8%. La supra 0,1% gajnas ĉirkaŭ 8% memstare, tiom kiom la tuta malsupra duono de la loĝantaro. La enspezparto de la mezaj 40% estas 38%. Estas 8 milionoj da homoj en la supra 0,1% kaj 74 milionoj da homoj en la sekva 0,9%, kompare kun 4,1 miliardoj da homoj en la malsupra 50%. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

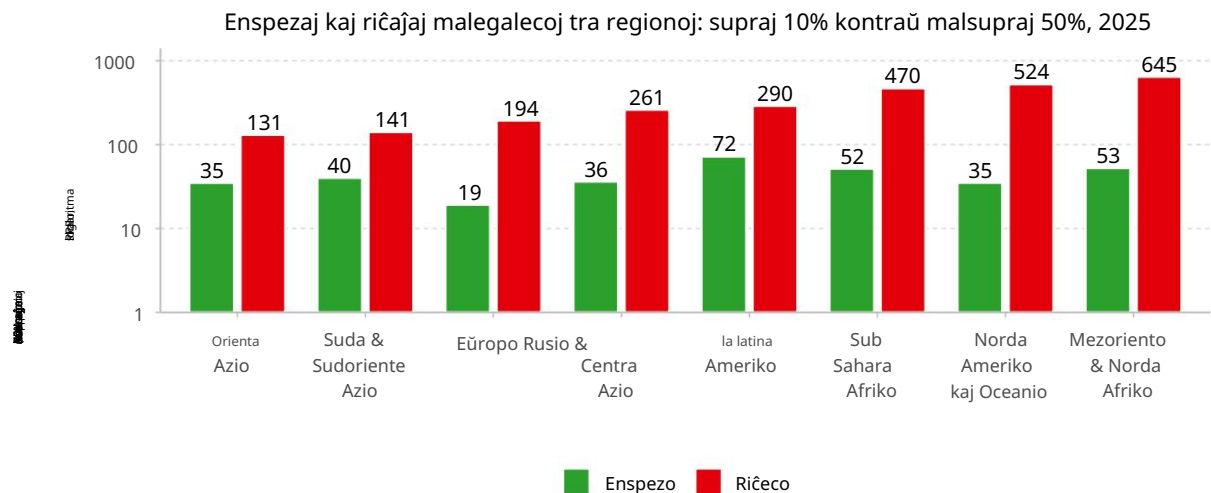
Figuro 1.12. Ekzistas tre granda malegaleco inter regionoj

Meza enspezo kaj riĉeco tra mondregionoj, 2025

Interpreto. En 2025, la averaĝa enspezo de Nordameriko kaj Oceanio estas 290% de la monda averaĝa enspezo (laŭ PPP de 2025) kaj la averaĝa riĉeco de Nordameriko kaj Oceanio estas 338% de la monda averaĝa riĉeco (laŭ PPP de 2025). Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Figuro 1.13. Ankaŭ ekzistas tre granda malegaleco ene de regionoj

Interpreto. En Rusio kaj Centra Azio, la malsupraj 50% gajnas 36-oble malpli da enspezo ol la supraj 10%. La valoro estas 19 en Eŭropo. La malsupraj 50% en Rusio kaj Centra Azio posedas 261-oble malpli da riĉeco ol la supraj 10%.

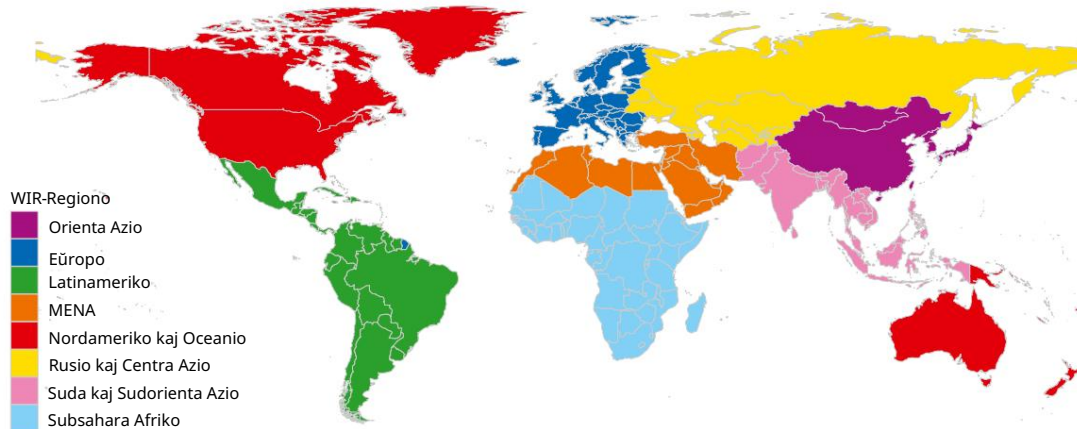
Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Enspezo estas mezurata post kiam pensioj kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj de individuoj, sed antaŭ aliaj impostoj, kiujn ili pagas, kaj translokigoj, kiujn ili ricevas. Fontoj kaj serioj: Andreescu kaj Sodano (2024), Arias-Osorio et al. (2025), Bharti kaj Mo (2024), Chancel kaj Piketty (2021), El Hariri (2024), Flores kaj Zúñiga-Cordero (2024), Forward kaj Fisher-Post (2024), Loubes kaj Robilliard (2024), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://wid.world/methodology).

Ĉapitro 1. Tutmonda Ekonomia Malegaleco

Kesto 1.1: Regionoj uzitaj en la Monda Raporto pri Neegaleco 2026

Por analizaj celoj, la Monda Laboratorio pri Malegaleco dividas la mondon en ok regionojn: Orienta Azio (EASA), Eŭropo (EURO), Latinameriko (LATA), Mezoriento kaj Nordafriko (MENA), Nordameriko kaj Oceanio (NAOC), Rusio kaj Centra Azio (RUCA), Suda kaj Sudorienta Azio (SSEA), kaj Subsahara Afriko (SSAF).

Figuro B1.1. Regionoj uzitaj en la WIR 2026

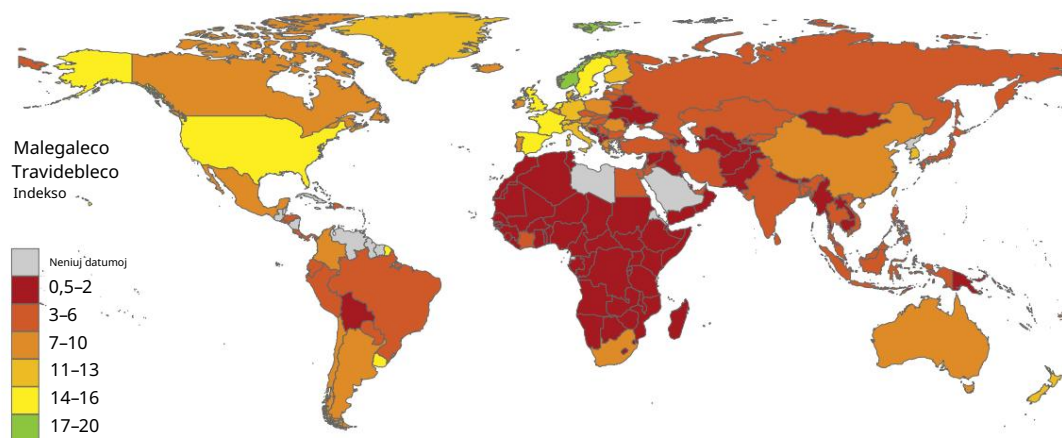
Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

Ĉi tiuj kategorioj ne estas fiksitaj: uzantoj de la Monda Datumbazo pri Neegaleco (wid.world) povas regroupigi landojn laŭ siaj propraj kriterioj.

Kadro 1.2: La Indekso de Travidebleco pri Neegaleco

Altkvalitaj datumoj estas esencaj por informitaj debatoj pri malegaleco, tamen en multaj landoj informoj pri enspezo kaj riĉecdistribuo restas malabundaj aŭ neatingeblaj. Por trakti ĉi tiun mankon, la Monda Laboratorio pri Malegaleco, en partnereco kun la Programo de Unuiĝintaj Nacioj pri Disvolvado, kreis la Indekson pri Travidebleco de Malegaleco (ITI). La ITI mezuras kiom travideblaj landoj estas en publikigado de malegalecaj datumoj.

Figuro B1.2. Indekso de Travidebleco de Neegaleco

Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

La poentaroj varias de 0 ĝis 20. Ideala poentaro reflektas la publikigon de ĉiujaraj distribuaj raportoj pri enspezo kaj riĉeco, kombinante domanaran enketojn kun administraj impostregistroj. Neniu lando ankoraŭ atingis plenan travideblecon.

La ITI taksas kvar datenfontojn (enspezenketojn, enspezimposton, riĉecenketojn kaj riĉecimpostajn datumojn) laŭ tri kriterioj: kvalito, ofteco kaj alirebleco. Ĝia celo estas ne nur taksi la staton de malegalecstatistikoj, sed ankaŭ instigi registarojn publikigi la datumojn, kiujn ili posedas. Sen tia travidebleco, publikaj debatoj riskas esti gvidataj de supozoj anstataŭ pruvoj.

Notoj

Notoj

⁴ Krome, Alfani (2025) montras, ke malegaleco kaj por enspezo kaj por riĉeco tendencis kreski kontinue dum la lastaj sep jarcentoj, ne nur ekde la Industria Revolucio.

5Noto: Se la supraj 10% gajnas 40% de ĉiuj enspezoj kaj la malsupraj 50% gajnas 20%, tiam la riĉuloj gajnas averaĝe dek fojojn pli ol la malriĉuloj ($40 \div 10 = 4$ kontraŭ $20 \div 50 = 0,4$; $4 \div 0,4 = 10$).

Referencoj

Alfani, Guido (2025). "Malegaleco en historio: Longperspektiva vidpunkto". En: Journal of Economic Surveys 39.2, pp. 546–566.

Andreescu, Marie kaj Alice Sodano (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Eŭropo por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/05.

Arias-Osorio, Manuel et al. (2025). "Egaleco kaj Evoluo: Kompara kaj Historia Perspektivo 1800-2025". En: World Inequality Lab, Serio de Laborpaperoj.

Bauluz, Luis et al. (2025). "Tutmonda Riĉaĵa Akumuliĝo kaj Posedpadronoj 1800-2025". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/22.

Bharti, Nitin kaj Zhexun Mo (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Azio por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/08.

Chancel, Lucas, Ignacio Flores, et al. (2025). *Gvidlinioj por Distribui Naciaj Kontoj : Metodoj kaj Konceptoj uzitaj en la Monda Datumbazo pri Neegaleco* . <https://wid.world/document/distributional-national-accounts-dina-guidelines-2025-methods-and-concepts-used-in-the-world-inequality-database/> . Versio 3.0.

Chancel, Lucas kaj Thomas Piketty (2021). "Tutmonda enspeza malegaleco, 1820–2020: La persisto kaj mutacio de ekstrema malegaleco". En: Journal of the European Economic Association 19.6, pp. 3025–3062.

Chancel, Lucas, Thomas Piketty, kaj aliaj (2022). *Monda Raporto pri Neegaleco 2022*. Harvard University Press.

El Hariri, Dima (2024). "Ĝisdatigo de DINA por MENA por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/09.

Flores, Ignacio kaj Alvaro Zúñiga-Cordero (2024). "2024 DINA Ĝisdatigo por Latin-Ameriko". En: Monda Laboratorio pri Malegaleco, Teknikaj Notoj 2024/10.

Forward, Tayla kaj Matthew Fisher-Post (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Nov-Zelando de 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/06.

Gómez-Carrera, Ricardo et al. (2025). "Etendante la Loĝantaran Serion de WID: Projekcioj 2024-2100 kaj Aĝo/Sekso-Analizoj". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/12.

Loubes, Romaine kaj Anne-Sophie Robilliard (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Afriko de 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/07.

Nievas, Gastón kaj Thomas Piketty (2025). "Serio de Naciaj Kontoj de Monda Malegaleco: Ĝisdatigita kaj Plivestigita Kovrado 1800-2023". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2025/02.

ĈAPITRO 2

Regiona Enspezo Malegaleco

Ĉapitro 2. Regiona Enspeza Malegaleco

Enhavo de ĉi tiu ĉapitro

Tutmondaj kaj regionaj ŝanĝoj en enspezo kaj loĝantaro ekde 1800 .		. 53
Enspeza malegaleco tra la mondo en 2025 .		. 55
Enspeza malegaleco ene de regionoj en 2025 .		. 56
Enspeza malegaleco ene de landoj en 2025 .		. 59
La rolo de redistribuo en reduktado de enspeza malegaleco .		. 62
Ĉefaj konkludoj .		. 64
Kadro 2.1: Landaj rangotabeloj por grandaj landoj laŭ pokapa nacia enspezo		. 68
Kadro 2.2: Landaj rangotabeloj laŭ la pokapa nacia enspezo		. 69

Ĉapitro 2 ekzamenas enspezan malegalecon el regiona perspektivo. Ĝi montras, ke la regionoj kie loĝas la plej multaj homoj, Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko, restas multe malantaŭ la plej riĉaj, kiel ekzemple Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo.

Ene de regionoj, la enspeza malegaleco ankaŭ estas granda: en preskaŭ ĉiuj, la supra 1% sole gajnas pli ol la malsupraj 50% kune.

La ĉapitro ankaŭ elstarigas la rolon de redistribuo, montrante ke impostoj kaj, precipe, translokigoj povas mallarĝigi ĉi tiujn dislimojn, kvankam kun varia efikeco laŭ regionoj.

Tutmondaj kaj regionaj ŝanĝoj en enspezo kaj loĝantaro ekde 1800

Dum la pasintaj du jarcentoj, la geografio de enspezo kaj loĝantaro spertis signifan transformiĝon: dum Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio restas la plej enspezaj regionoj, Orienta Azio, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj subsahara Afriko respondecas pri la plimulto de la monda loĝantaro, kreante profundan malekvilibron inter demografia pezo kaj ekonomia potenco.

Figuro 2.1 prezentas longperspektivan vidon de la jara pokapa enspezo kaj loĝantaro tra mondregionoj ekde 1800, uzante la Mondan Datumbazon pri Neegaleco ([wid.world](#)).

Maldekstre, la enspeza panelo montras evidentan diverĝpadronon, sekvatan de parta konverĝo en la lastaj jaroj. Dum pli ol du jarcentoj, Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo elstaris kiel la regionoj, kie homoj konstante gajnas la plej altajn averaĝajn enspezojn, multe super la tutmonda nivelo. Nordameriko kaj Oceanio, aparte, gvidis ekde la frua 19-a jarcento, kun averaĝaj enspezoj super €45,000 antaŭ 2025. Kvankam la longdaŭra kreskorapideco de la regiono estas relative forta (1.6% jare ekde 1800), ĝia rapideco malrapidiĝis en la 21-a jarcento (1.1% jare).

Eŭropo kaj Latinameriko ankaŭ malrapidiĝis al preskaŭ stagnado ekde 2000.

Kontraste, Orienta Azio rakontas unu el la plej rimarkindaj rakontoj pri reatingado de enspezoj en moderna historio. De esti la plej malriĉa regiono meze de la 20-a jarcento, ĝi kreskis je 4,2% jare inter 1950 kaj 2025, kaj je eĉ pli rapida 5,0% jare.

jaro ekde 2000. La rezulto estas drama transformo: la jara enspezo pokape de Orienta Azio, kiu estis sub €1,000 en 1950, nun superas €17,000, superante la plej multajn regionojn. Suda kaj Sudorienta Azio ankaŭ akceliĝis, precipe ekde 1980, igante ĝin la dua plej rapide kreskanta regiono en la 21-a jarcento, post Orienta Azio. Rusio kaj Centra Azio, kiuj spertis epizodojn de enspeza malkresko en la malfrua 20-a jarcento, kompletigas la triopon de plej rapide kreskantaj regionoj dum ĉi tiu jarcento.

Ĉe la alia ekstremo, subsahara Afriko spertis persistajn defiojn. Ĝi restas la regiono kie homoj gajnas la malplej, kun averaĝa enspezo ankoraŭ sub €3,500 en 2025. Ĝia agado estis volatila, kun malkreskoj inter 1980 kaj 2000 kaj nur modestaj plibonigoj ekde tiam. Kvankam ĝia lastatempa kreskorapideco de 1.8% jare ekde 2000 markas ĝian plej sukcesan periodon de progreso, la diferenco kun la resto de la mondo restas konsiderinda.

La Mezoriento kaj Nordafriko ankaŭ spertis neegalan kreskon, kun modestaj plibonigoj komence de la 21-a jarcento post periodo de stagnado.

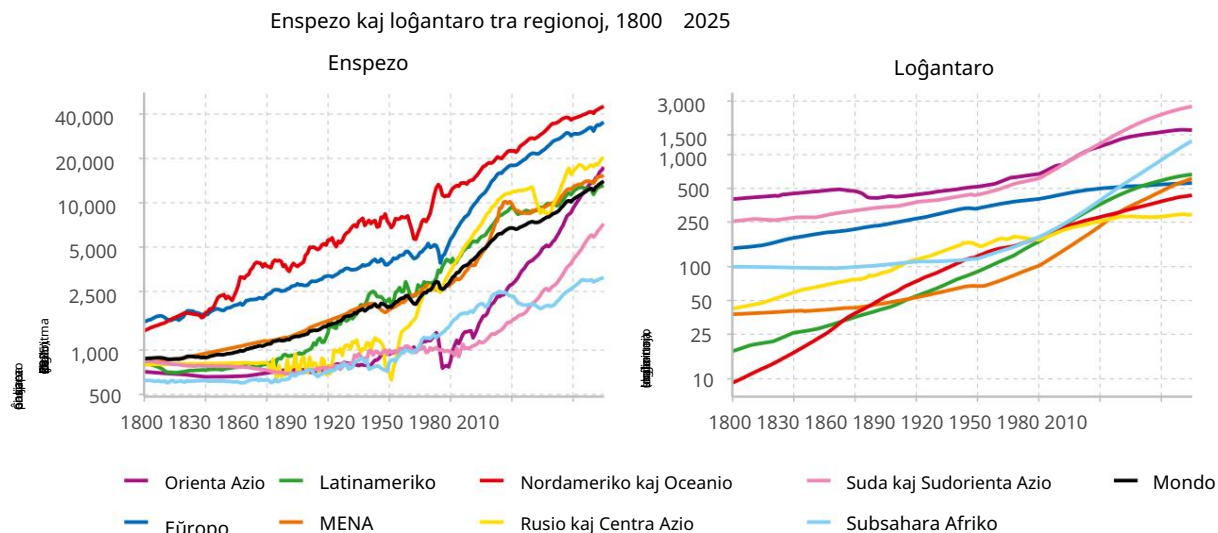
Tutmonde, la plej dinamika periodo de enspezkresko okazis inter 1950 kaj 1980 (2,9% jare), instigita de postmilita rekonstruo en Eŭropo, la ekprospero en Nordameriko, kaj la unua ondo de akcelo en Azio. Dua ondo formiĝis ekde 2000 (2,2% jare), gvidata ĉi-foje de Azio, dum aliaj regionoj malrapidiĝis. Ĉi tio forte kontrastas kun la 19-a jarcento, kiam la tutmonda enspezkresko estis minimuma, multe malpli ol 1% jare, de 1800 ĝis 1950.

La dekstra panelo de **Figuro 2.1** kompletigas ĉi tiun bildon per spurado de la loĝantara dinamiko. Azio estis la demografia centro de la mondo, sed ĝia interna ekvilibro ŝanĝiĝis. Orienta Azio, iam hejmo al 40% de la mondaj homoj, nun reprezentas nur 20%, ĉar la loĝantarkresko malrapidiĝis post la 1970-aj jaroj (vidu ankaŭ **Figuron 2.2**). Suda kaj Sudorienta Azio, kontraste, fariĝis la plej popolriĉa regiono, kun unu triono de la homaro en 2025. Subsahara Afriko estas rimarkinda pro sia rapida demografia kresko: de 10% de la monda loĝantaro en 1800 ĝis 16% en 2025, kun atendataj pliaj pliiĝoj.

Aliaj regionoj sekvas malsamajn trajektoriojn.

Ĉapitro 2. Regiona Enspezo Malegaleco

Figuro 2.1. La malplej loĝataj regionoj havas pli altajn averaĝajn enspezojn

Interpreto. La enspezo po persono kreskis de €876 en 1800 ĝis €14 031 en 2025, multipliko per proksimume 16, kio respondas al averaĝa jara kreskorapideco de 1,2%. En 2025, Nordameriko kaj Oceanio havas averaĝan enspezon 14 fojojn pli grandan ol subsahara Afriko (2 en 1800). La monda loĝantaro kreskis de 1 miliardo ĝis 8 miliardoj, kun averaĝa jara kreskorapideco de 0,9%. En 2025, Nordameriko kaj Oceanio reprezentas 5% de la monda loĝantaro (1% en 1800), kaj subsahara Afriko 16% (10% en 1800). Fontoj kaj serioj: Gómez Carrera et al. (2025), Nieves kaj Piketty (2025), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Eŭropo, iam hejmo al preskaŭ kvinono de la mondaj loĝantoj en 1900, nun reprezentas nur 7%. Nordameriko kaj Oceanio kreskis relative sed ankoraŭ respondecas nur pri 5%. Latinameriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko, kvankam pli grandaj ol en 1800, restas mezgrandaj regionoj, respondecaj pri ĉirkaŭ 7-8%. Rusio kaj Centra Azio restas stabilaj je ĉirkaŭ 4% post du jarcentoj.

Sume, la du paneloj rivelas fundamentan malekvilibron en la tutmonda ekonomio: la regionoj kie homoj gajnas la plej multe (Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo) konsistigas nur malgrandan parton de la monda loĝantaro, dum la plej popolriĉaj regionoj (Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko) havas la plej malaltajn. Ĉi tiu kombinaĵo de averaĝaj enspezoj estas centra por kompreni tutmondan malegalecon, kaj spegulas la trovojn el Ĉapitro 1, kie kreskantaj averaĝoj ofte kaŝas profundajn disiĝojn ene de kaj inter regionoj.

Figuro 2.2 helpas meti ĉi tiujn rezultojn en pli larĝan perspektivon montrante kiel la tutmonda distribuado de enspezo kaj loĝantaro

ŝanĝiĝis laŭlonge de la tempo. La maldekstra panelo ilustras regionajn enspezpartojn, dum la dekstra panelo spuras loĝantarpartojn.

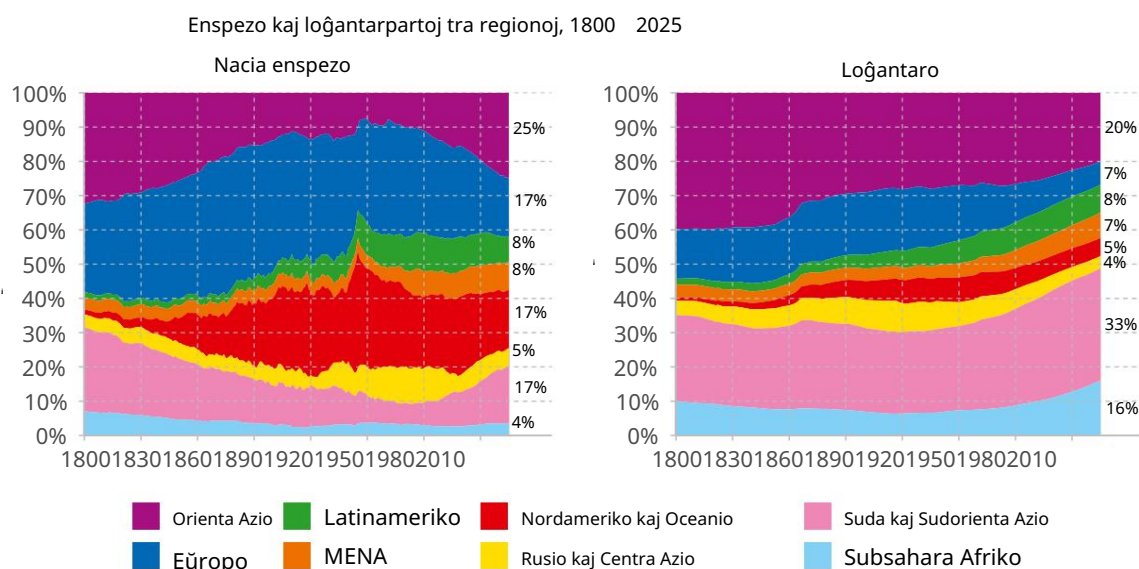
Komence de la 19-a jarcento, Orienta Azio respondecis pri proksimume 32% de la monda enspezo, igante ĝin la ekonomia centro de la mondo. Dum la sekva jarcento kaj duono, ĝia parto kolapsis al nur 8% antaŭ 1950, antaŭ ol resalti al 25% hodiaŭ.

Eŭropo, kontraste, pligrandigis sian parton de 26% en 1800 ĝis preskaŭ 40% antaŭ 1900, antaŭ ol konstante malpliigi ĝis 17% en 2025.

Nordameriko kaj Oceanio komenciĝis de nur 1% en 1800, altiĝis al preskaŭ 30% meze de la 20-a jarcento, kaj nun ankaŭ staras je 17%. Suda kaj Sudorienta Azio, iam respondeca pri preskaŭ kvarono de la tutmonda enspezo, falis al nur 8% ĉirkaŭ 1950, sed de tiam grimpis reen al 17%. La parto de subsahara Afriko restis malalta, ŝrumpante de 7% en 1800 al nur 4% hodiaŭ, simile al Rusio kaj Centra Azio. Kontraste, Latinameriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko kontribuas ĉirkaŭ 7-8% ĉiu.

Ĉi tiuj ŝanĝoj montras kiel tutmonda ekonomia pezo ŝanĝiĝis laŭlonge de la tempo, unue al Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio

Figuro 2.2. Tutmonda ekonomia pezo ŝoviĝas reen al Azio

Interpreto. Ĉi tiuj grafikoj montras kiel la proporcioj de tutmonda loĝantaro kaj nacia enspezo evoluis tra regionoj inter 1800 kaj 2025. Dum Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio spertis relativan malkreskon en kaj demografia kaj ekonomia pezo ekde la mezo de la dudeka jarcento, la proporcio de loĝantaro de Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko pliiĝis, dum la proporcio de enspezo de Orienta Azio kaj Suda kaj Sudorienta Azio altiĝis. Fontoj kaj serioj: Gómez-Carrera et al. (2025), Nievas kaj Piketty (2025), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wir2026.wid.world/methodology).

dum la 19-a kaj frua 20-a jarcentoj, kaj pli lastatempe reen direkte al Azio. Tamen ili ankaŭ elstarigas persistan malekvilibron: du el la tri plej popolriĉaj regionoj, Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko, ankoraŭ kaptas nur limigitan parton de la totala enspezo.

Enspeza malegaleco tra la mondo en 2025

En la sekva sekcio, ni ekzamenas enspezajn diferencojn trans regionoj en 2025.

Figuro 2.3 prezentas averaĝajn monatajn pokapajn naciajn enspezojn laŭ regiono, adaptitajn laŭ aĉetpovopareco por certigi kompareblecon. La malegalecoj estas tujaj kaj dramaj. Nordameriko kaj Oceanio elstaras kun averaĝaj monataj enspezoj de ĉirkaŭ €3,800, ĉirkaŭ 3.2-oble la monda averaĝo. Eŭropo sekvas kun €2,900 monate, ĉirkaŭ 2.4-oble la tutmonda averaĝo.

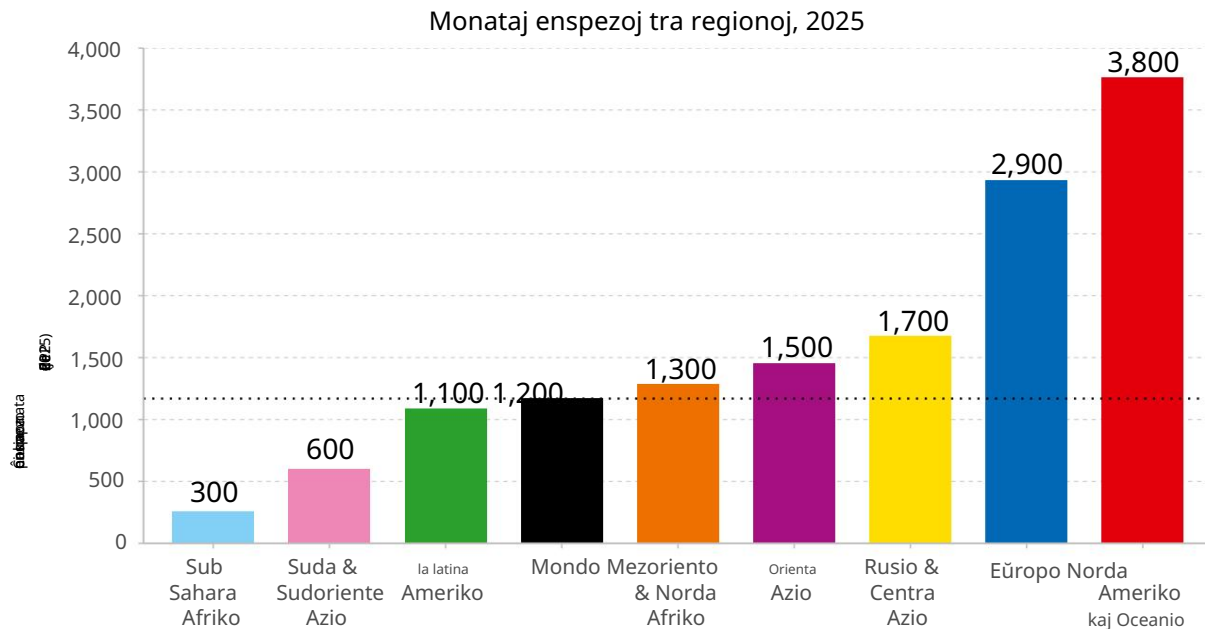
Rusio kaj Centra Azio (€1,700), Orienta Azio (€1,500), kaj Mezoriento kaj Nordafriko (€1,300) situas pli proksime al la mezo de la tutmonda distribuo, kvankam ankoraŭ super la averaĝo. Latinameriko (€1,100) falas iomete sub la tutmonda averaĝo, dum Suda kaj Sudorienta Azio (€600) signife postrestas. Subsahara Afriko

estas ĉe la plej fundo, kun averaĝo de nur 300 eŭroj monate.

La proporcioj substrekas la profundon de ĉi tiuj malegalecoj. Averaĝe, persono en Nordameriko kaj Oceanio gajnas ĉirkaŭ dek tri fojojn pli ol iu en subsahara Afriko, kaj ĉirkaŭ 2,5 fojojn pli ol iu en Orienta Azio. Eĉ ene de la grupo kun pli altaj enspezoj, Nordameriko kaj Oceanio gajnas ĉirkaŭ 1,3 fojojn pli ol Eŭropo. Kontraste, Suda kaj Sudorienta Azio gajnas nur duonon de la monda averaĝo, kaj ĉirkaŭ 40% de la nivelo de Orienta Azio. Subsahara Afriko plej malantaŭas: ĝia enspezo po persono estas ĉirkaŭ kvinono de tiu de Orienta Azio, dekono de tiu de Eŭropo, kaj kvarono de la monda averaĝo.

Ĉi tiuj komparoj montras mondon dividitan en klarajn tavolojn: alt-enspeza grupo (Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo), meza grupo (Orienta Azio, Rusio kaj Centra Azio, kaj Mezoriento kaj Nordafriko), kaj regionoj sub aŭ multe sub la monda averaĝo (Latinameriko, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj Subsahara Afriko). Ĉi tio plifortigas la pli larĝan lecionon el Figuro 2.1 kaj Figuro 2.2: la regionoj kie loĝas la plej multaj homoj restas multe sub la enspezaj niveloj de

Figuro 2.3. Persono en Nordameriko kaj Oceanio gajnas ĉirkaŭ 13 fojojn pli ol iu en subsahara Afriko

Interpreto. Ekzistas grandegaj malegalecoj, rilate al enspezoj, inter regionoj. Persono en Suda kaj Sudorienta Azio havas averaĝan monatan enspezon de €601, dum persono en Eŭropo havas averaĝan monatan enspezon de €2,934. Tio estas 4.9 fojojn pli granda. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

la plej riĉaj regionoj de la mondo, cementante la demografiajn kaj ekonomiajn malekvilibrojn ĉe la koro de tutmonda malegaleco.

Figuro 2.4 prenas la analizon al la landnivelo. Ĉi tie, la plej helaj nuancoj respondas al la plej altaj pokape monataj enspezoj, dum la plej malhelaj indikas la plej malaltajn. La tutmonda ŝablono estas okulfrapa.

La plej malaltaj enspezoj koncentriĝas en subsahara Afriko, kiel videblas en [figuro 2.3](#), dum la plej altaj enspezoj grupiĝas en Nordameriko, Oceanio kaj certaj partoj de Eŭropo. Ene de Eŭropo, klaraj diferencoj restas: nordaj kaj okcidentaj landoj estas inter la tutmondaj gvidantoj, dum pluraj en la oriento falas en pli malaltajn enspezajn grupojn, pli proksime al la niveloj de Rusio kaj Centra Azio. Orienta Azio nun okupas mezan pozicion en la monda distribuo, reprezentante signifan plibonigon kompare kun sia pozicio meze de la 20-a jarcento (vidu [figuron 2.1](#)).

Dume, la Proksima Oriento montras akran disiĝon inter naftoriĉaj ŝtatoj en la Golfo, kiuj atingas tre altajn enspeznivelojn, kaj multe pli malriĉaj landoj, kiel ekzemple Jemeno.

La ekstretoj elstarigas la skalon de la

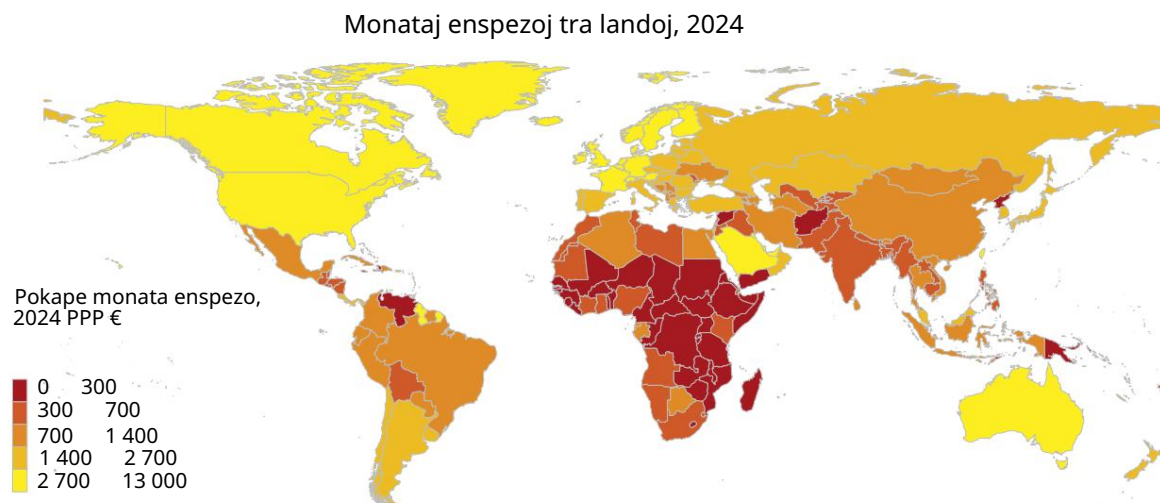
tutmonda breĉo. En Luksemburgo, la monata enspezo po persono estas ĉirkaŭ 12 110 eŭroj, dum en Burundo ĝi estas apenaŭ 50 eŭroj, pli ol 240-obla diferenco. La aldonitaj kadroj ĉe la fino de ĉi tiu ĉapitro pli detale priskribas ĉi tiujn trovojn: [Kadro 2.1.1](#) vicigas landojn laŭ pokapa enspezo, kaj [Kadro 2.2.2](#) montras kiel la landograndeco mem rilatas al pokapa enspezo.

Enspeza malegaleco ene de regionoj en 2025

Ĝis nun en ĉi tiu ĉapitro, ni analizis malegalecon trans regionoj, komparante enspezojn inter malsamaj mondopartoj, kaj longtempe kaj en 2025. Alia grava dimensio estas kiel loĝantaroj estas distribuitaj ene de tiuj regionoj. [Figuro 2.5](#) provizas ĉi tiun perspektivon montrante la tutmondan enspezdistribuon en 2025. Ĉiu kolora areo respondas al regiono, skalita laŭ ĝia parto de la monda loĝantaro, kun la monda averaĝo indikita kiel referenca punkto.

La figuro malkaŝas la akrajn kontrastojn, kiuj difinas la hodiaŭan tutmondan ekonomion. Subsahara

Figuro 2.4. Enspezoj estas tre neegalaj inter landoj

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la averaĝan monatan nacian enspezon pokape en eŭroj de 2024. Landoj estas grupigitaj laŭ kvantil-bazitaj enspezgrupoj. En Luksemburgo, la averaĝa monata enspezo po persono estas ĉirkaŭ 12 110 eŭroj, dum en Burundo ĝi estas ĉirkaŭ 50 eŭroj. Fontoj kaj serioj: [wir2026.wid.world/methodology](https://data.worldbank.org/indicator/ny.gdp.pcap.cw).

Afriko kaj Suda kaj Sudorienta Azio elstaras kiel regionoj, kie la plimulto de homoj vivas sub la tutmonda averaĝa enspezo de ĉirkaŭ 1 300 eŭroj monate. Precipe en subsahara Afriko, granda parto de la loĝantaro estas grupigita ĉe la plej fundo, gajnante malpli ol 500 eŭrojn monate, konfirmante la persistan malavantaĝon elstarigitan en [Figuro 2.3](#) kaj [Figuro 2.4](#). Suda kaj Sudorienta Azio ampleksas pli larĝan gamon, sed ankoraŭ restas koncentrita sub tutmondaj averaĝoj.

Kontraste, Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio ŝajnas preskaŭ tute dekstre de la monda averaĝo, kun la plejparto de iliaj loĝantaroj gajnantaj plurajn fojojn pli ol la tutmonda averaĝo. Rusio kaj Centra Azio ankaŭ sidas super la monda averaĝo por la plimulto de siaj loĝantaroj. Latinameriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko montras pli miksitan modelon: iliaj loĝantaroj estas dividitaj inter pli malaltaj kaj pli altaj enspezniveloj, reflektante kaj poŝojn de relativa prospero kaj areojn de stagnado. Orienta Azio ilustras unu el la plej signifaj transformoj.

Iam koncentrita ĉe la plej malsupra parto de la monda distribuo (vidu ankaŭ [Figuron 2.1](#) kaj [Figuron 2.7](#)), la regiono nun havas grandan

procento de ĝia loĝantaro super la tutmonda averaĝo. Ĉi tiu ŝanĝo elstarigas la rapidan supreniran moviĝeblon de Orienta Azio kaj ĝian kreskantan influon en formado de la tutmonda meza klaso.

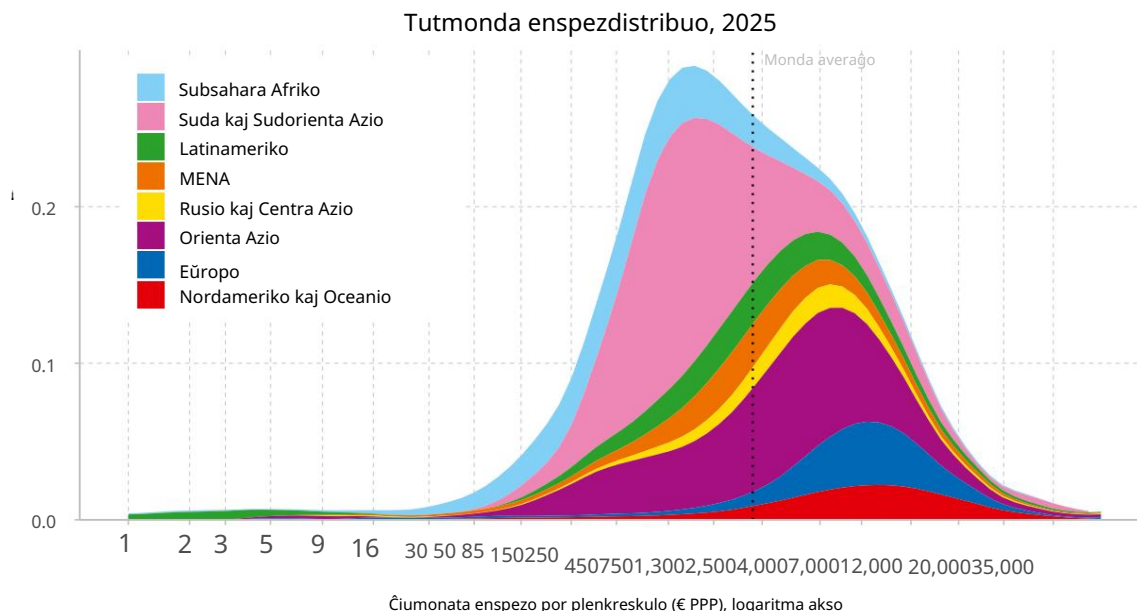
[Figuro 2.6](#) ripetas la norman disdividon de la loĝantaro en la malsuprajn 50%, la mezajn 40%, kaj la suprajn 10% (vidu [Figuron 8](#)), kun ĉi-lastaj nun dividitaj inter la supra 1% kaj la sekvaj 9%. Regionoj estas ordigitaj laŭ la procento de enspezo gajnita de la supra 1%, kio tuj montras kiom malegale enspezo estas distribuita tutmonde.

Eŭropo montras la malplej malegala distribuo: la malsupraj 50% gajnas 19% de la totala enspezo, la plej altan parton tutmonde, dum la mezaj 40% kaptas 45%. Kune, tio signifas, ke preskaŭ du trionoj de la tuta enspezo en Eŭropo iras al la malsupraj 90% de la loĝantaro, ŝablono senkompara aliloke.

Tamen malegaleco ankoraŭ videblas: la supraj 10% gajnas 36%, kaj la supra 1% sole kaptas 12%.

Orienta Azio kaj Nordameriko kaj Oceanio prezentas similajn profilojn en iuj aspektoj: en ambaŭ, la mezaj 40% gajnas iom pli ol 40% de la totala enspezo (42% kaj 41% respektive), kaj la supraj 10% kaptas ĉirkaŭ 46%. En ambaŭ kazoj, la malsupraj 50% gajnas nur 13%.

Figuro 2.5. Plej multaj individuoj, kiuj gajnas sub la tutmonda mezumo, estas en SSAF kaj SSEA

Interpreto. La grafikaĵo montras la grandecon kaj geografian distribuon de la tutmonda loĝantaro je malsamaj niveloj de la enspezdistribuo. La relativa grandeco de ĉiu kolortrankajo estas proporcia al la loĝantaro en regiono.

Enspezoj estas mezurataj post kiam individuoj ricevas pensiojn kaj senlaborecajn subvenciojn, kaj antaŭ enspezimpostoj kaj kapitalimpostoj. Fontoj kaj serioj: wii2026.wid.world/methodology kaj Chancel et al. (2022).

signife sub Eŭropo. Tamen, ekzistas ankaŭ rimarkindaj diferencoj inter la du regionoj. En Nordameriko kaj Oceanio, la supra 1% sole prenas 20% de la tuta enspezo, pli granda koncentriĝo ol en Orienta Azio, kie la supra 1% kaptas 17%. Tio signifas, ke la meza klaso de Orienta Azio estas iomete pli forta relative al la supra, kvankam ambaŭ regionoj montras pli malfortan malsupran duonon kompare kun Eŭropo.

Rusio kaj Centra Azio estas markitaj per eĉ pli akra koncentriĝo ĉe la plej alta nivelo: ĝia supra 1% gajnas 23% de la totala enspezo (simile al Mezoriento kaj Nordafriko), multe pli ol la malsupraj 50% (14%). Ĉi tiu inversio, kie la supra 1% gajnas pli ol la tuta malsupra duono, ĉeestas en ĉiu regiono krom Eŭropo.

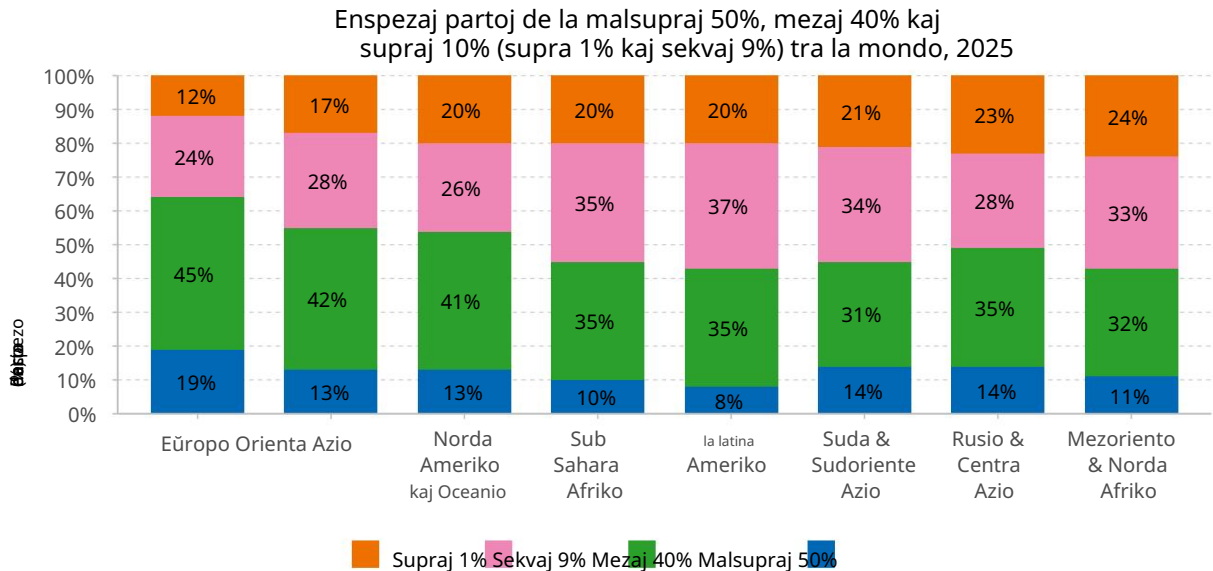
Alie dirite, en preskaŭ ĉiuj regionoj, nur 1% de la loĝantaro ricevas pli da enspezo ol duono de la regiona loĝantaro kune.

La malekvilibro estas plej ekstrema en Latinameriko, subsahara Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko. Tie, la malsupraj 50% gajnas nur 8–11% de la enspezo, dum la supraj 10% kaptas inter 55% kaj 57%. Ene de tio, la supra 1% sole certigas 20–24% de la totala enspezo, pli ol duoble.

la parto de la malsupra duono. Ĉi tiuj regionoj kombinas kaj tre malfortan malsupran 50% kaj misproporcie grandan supran 1%, igante ilin la plej neegalaj. Suda kaj Sudorienta Azio montras similan profilon sed kun iom pli forta malsupra 50% (14%), kvankam ĝia supra 1% ankoraŭ kaptas 21% de la totala enspezo. Ĉi tiuj rezultoj montras, ke ekstrema koncentriĝo de enspezo ĉe la plej alta nivelo estas difina trajto de la tutmonda ekonomio hodiaŭ.

Figuro 2.7 provizas geografian disdividon de tutmondaj enspezgrupoj en 1980 kaj 2025, elstarigante kiel la konsisto de plej altaj salajruloj kaj aliaj grupoj ŝanĝiĝis laŭlonge de la tempo. En 1980, la tutmonda elito estis superforte koncentrita en Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo, kiuj kune konsistigis la plej multajn el la plej altaj enspezgrupoj de la mondo. Latinameriko ankaŭ havis iom da ĉeesto proksime al la supro, sed Ĉinio kaj Barato estis preskaŭ tute limigitaj al la malsupra duono de la distribuo. Tiutempe, Ĉinio havis preskaŭ neniun ĉeeston inter la tutmonda elito, dum Barato, Azio ĝenerale kaj subsahara Afriko estis forte koncentritaj en la plej malaltaj percentiloj.

Figuro 2.6. Ekstrema koncentriĝo de enspezo ĉe la plej alta nivelo estas difina trajto de la tutmonda ekonomio

Interpreto. En Latinameriko, la supra 1% kaptas 20% de la nacia enspezo, kaj la sekvaj 9% pliajn 37%. Kune, la supraj 10% gajnas 57%, kompare kun 36% en Eŭropo. Enspezo estas mezurata post kiam individuoj ricevas pensiojn kaj senlaborecajn subvenciojn, sed antaŭ enspezimpostoj kaj aliaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology, Andreescu kaj Sodano (2024), Bharti kaj Mo (2024), El Hariri (2024), Flores kaj Zúñiga Cordero (2024), Forward kaj Fisher Post (2024), kaj Loubes kaj Robilliard (2024).

Antaŭ 2025, la bildo aspektas rimarkeble malsama. La pozicio de Ĉinio ŝoviĝis supren: granda parto de ĝia loĝantaro moviĝis en la mezajn 40%, kaj kreskanta parto eniris la suprajn-mezajn segmentojn de la tutmonda distribuo. Tio ankaŭ veras por aliaj aziaj landoj. Barato, kontraste, perdis relativan terenon: en 1980, pli granda parto de ĝia loĝantaro estis en la mezaj 40%, sed hodiaŭ preskaŭ ĉiuj estas en la malsupraj 50%.

Subsahara Afriko ankaŭ restis en la pli malalta duono de la tutmonda distribuo, kvankam ĝia loĝantaro nun estas pli egale disvastigita ene de la malsupraj 60% anstataŭ preskaŭ tute grupigita sub la 30-a percentilo, kiel ĝi estis en 1980.

Ĉe la supra fino de la distribuo, kontinueco estas nedubebla. Nordameriko kaj Oceanio daŭre dominas la tutmondan supran 1%, kun Eŭropo ankaŭ konservanta grandan parton. La konsisto de la tutmonda elito iom diversiĝis, kun Mezoriento kaj Nordafriko kaj Rusio kaj Centra Azio gajnante terenon, dum la reprezentado de Latinameriko malpliigis kompare kun 1980.

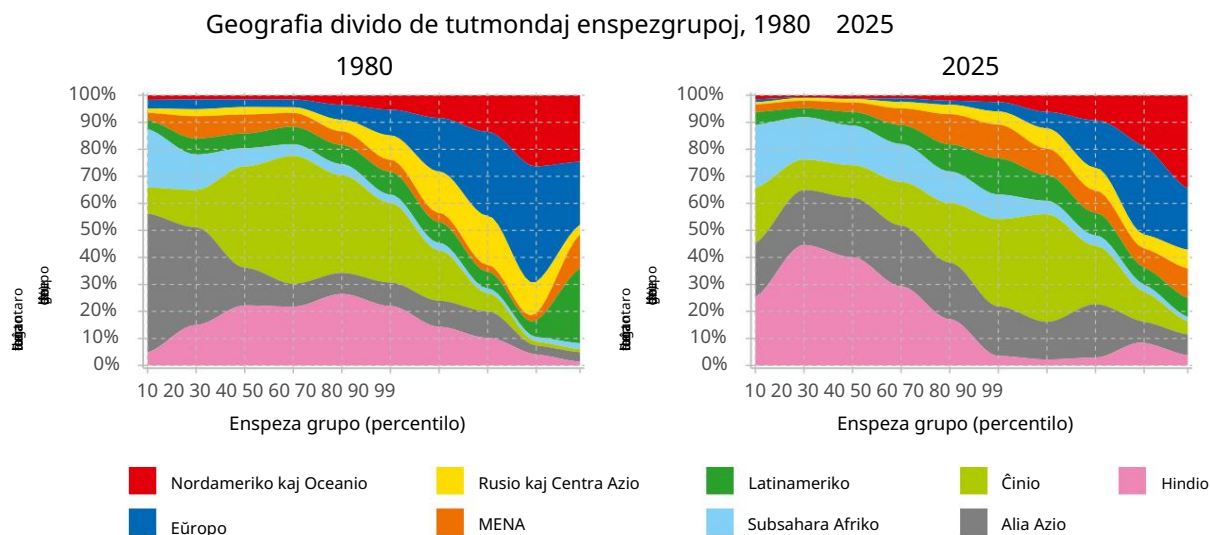
La ŝanĝoj en figuro 2.7 montras partan transformadon de la tutmonda enspeza hierarkio. La kresko de Ĉinio pligrandigis la tutmondan mezan klason, dum la plej alta parto restas koncentrita en la Tutmonda Nordo, kaj la malsupra parto estas dense loĝata de Sudazio kaj Subsahara Afriko. Mallonge, la geografio de malegaleco estis rearanĝita, sed ne renversita.

Enspeza malegaleco ene de landoj en 2025

Figuro 2.8 ĝis figuro 2.12 kondukas nin enen de naciaj enspezdistribuoj, montrante kiel enspezo estas dividita inter la malsupraj 50%, la mezaj 40% kaj la supraj 10% (kun fokuso ankaŭ sur la supra 1%). Kune, ili ilustras kiel malegaleco disvolviĝas ne nur inter regionoj sed ankaŭ ene de individuaj landoj, kaj kiel la ekvilibro inter ĉi tiuj grupoj varias tra la mondo.

Figuro 2.8 komenciĝas per la malsupraj 50%. La plej malriĉa duono de la loĝantaro kaptas nur malgrandan parton de la nacia enspezo preskaŭ ĉie. En la plej malegalaj landoj de Latinameriko kaj subsahara Afriko,

Figuro 2.7. La konsisto de plej alt-salajrantoj kaj aliaj grupoj ŝanĝiĝis laŭlonge de la tempo

Interpreto. Ĉi tiuj grafikoj montras la geografian disdividon de tutmondaj enspezgrupoj. Inter 1980 kaj 2025, la tutmonda enspezdistribuo ŝanĝiĝis, kun Ĉinio akirante ĉeeston en la mezaj kaj supra-mezaj percentiloj, dum la dominenco de Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio en la plej altaj enspezgrupoj malpliigis, sed ĝi ankoraŭ estas granda. En 1980, 1% de la plej altaj 1% enspezgrupoj de la mondo estis ĉinaj loĝantoj. Antaŭ 2025, ĉi tiu nombro pliiĝis al 5%. Ĉi tio elstarigas la kreskantan tutmondan parton de Ĉinio kaj la diversiĝon de la tutmonda elito.

Fontoj kaj serioj: Chancel et al. (2022) kaj wir2026.wid.world/methodology.

ilia parto falas eĉ nur 6–12%, dum en la malplej neegalaj ekonomioj (ĉefe en Eŭropo) ĝi altiĝas al 19–28%. Nordameriko kaj Oceanio okupas mezan pozicion: Kanado kaj Aŭstralio estas pli proksimaj al Eŭropo, dum Usono estas pli proksima al la malegalecaj ŝablonoj de la Tutmonda Sudo, kun la malsupra duono ricevanta ĉirkaŭ 12–14%.

Tra Azio, la rezultoj estas diversaj. Sud-Azio kaj granda parto de Sudorienta Azio falas sub 16%, dum Orienta Azio estas en la meza intervalo (14–19%), kvankam Ĉinio postrestas plurajn el siaj najbaroj. Frapante, nenie en la mondo la malsupra duono certigas pli ol 30% de la enspezo, substrekante ilian strukturan ekskludon de la nacia enspezo.

Figuro 2.9 turnas sin al la mezaj 40%, ofte konsiderataj la spino de la meza klaso. Ĉi tie la kontrastoj estas same akraj.

En la plej neegalaj situacioj, precipe en Latinameriko kaj partoj de Afriko, la mezaj 40% ricevas nur 23–35% de la enspezo, reflektante malfortan mezan klason. Kontraste, en Eŭropo kaj partoj de Nordameriko kaj Oceanio, la parto de ĉi tiu grupo altiĝas al 44–50%, igante ilin centraj al la nacia enspeza distribuo. Azio montras ambaŭ finojn de la

spekto: La mezaj 40% de Barato restas en la pli malaltaj niveloj, dum tiuj de Ĉinio gajnas pli grandan parton.

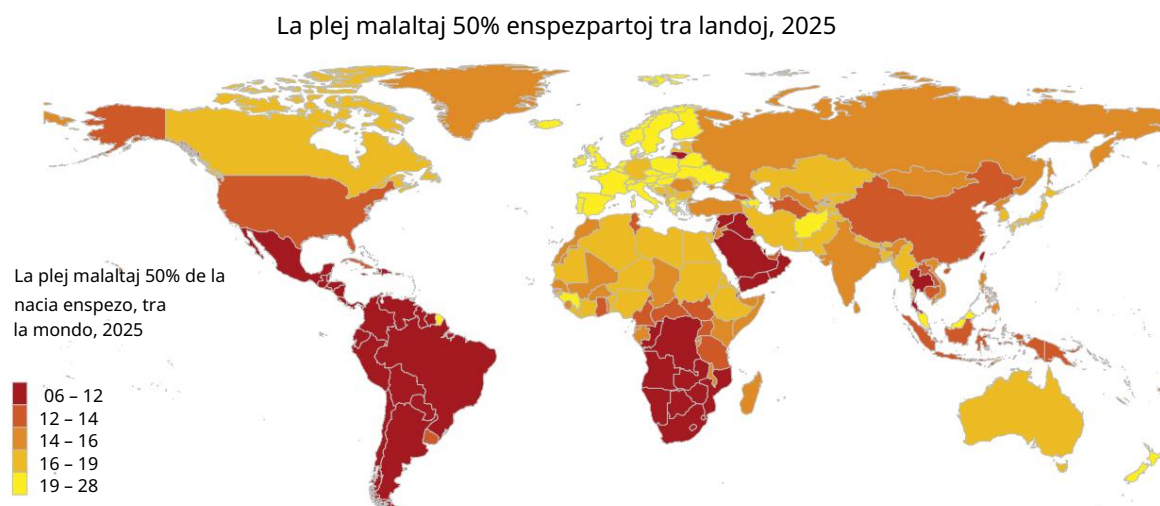
Figuro 2.10 elstarigas la suprajn 10%.

Nenie ĉi tiu grupo gajnas malpli ol 26% de la enspezo. Eĉ en la malplej neegalaj landoj, la plej riĉaj 10% ankoraŭ ricevas pli ol kvaronon de la tuta enspezo. En multaj landoj, precipe en Latinameriko, subsahara Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko, ilia parto superas 50%, atingante ĝis 71% en la plej neegalaj kazoj. Nordameriko kaj Oceanio denove dividiĝas: Kanado kaj Aŭstralio sidas pli proksime al eŭropaj ŝablonoj, dum Usono estas pli neegala, kun la supraj 10% kaptante preskaŭ duonon de la tuta enspezo.

Figuro 2.11 pli zomas al la supra 1%. Ĉi tiu grupo, kvankam eta, kaptas rimarkinde grandajn partojn. En la malplej neegalaj situacioj, la parto de ĉi tiu grupo restas ĉirkaŭ 7–11%, dum en la plej neegalaj landoj, ĝi pliiĝas al ĉirkaŭ 21–44%.

Latinameriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko denove estas ĉe la supra fino, kun Usono ankaŭ aperanta inter

Figuro 2.8. La plej malaltaj 50%-aj enspezpartoj estas tre malaltaj ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la nacia enspezo ricevitajn de la malsupraj 50% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post kiam pensio kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj, sed antaŭ aliaj impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

la plej malegala. Kontraste, Kanado, Aŭstralio, Nov-Zelando kaj plejparto de Eŭropo registras pli malaltajn partojn de la supra 1%, kvankam ankoraŭ konsiderindaj laŭ iu ajn mezuro. La komparo elstarigas kiel iuj landoj vidis la aperon de ekonomiaj elitoj, kies enspezo rivalas, aŭ eĉ superas, tiun de la tuta malsupra duono.

Fine, [figuro 2.12](#) ilustras la proporcion de la enspezoj de la supraj 10% kompare kun tiuj de la malsupraj 50%. Ĉi tiu sola mezuro kaptas la skalon de malegaleco en maniero facile komprenebla kaj komparebla (vidu ankaŭ [figuron 1.13](#)). En Eŭropo, la proporcio estas relative malalta, ĉirkaŭ 9–19: la supraj 10% gajnas naŭ ĝis dek naŭ fojojn pli ol la malsupraj 50%.

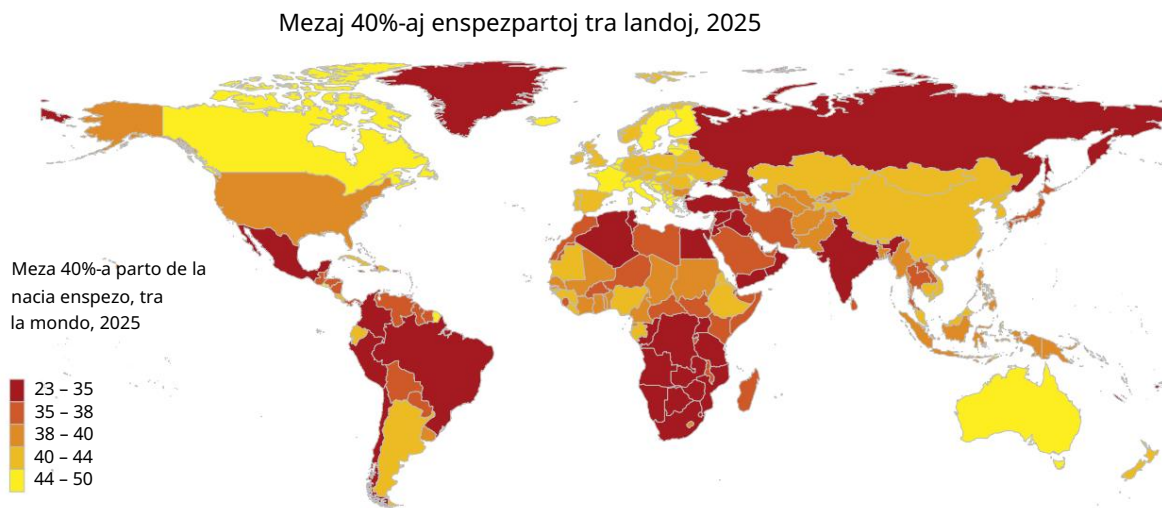
En Kanado, Aŭstralio kaj Nov-Zelando, la proporcio estas relative malalta; tamen, en Usono, ĝi estas pli alta kaj pli proksima al la niveloj trovitaj en la Tutmonda Sudo. En Latinameriko kaj suda Afriko, la proporcio superas 40:1, kaj en iuj kazoj superas 100:1, kio signifas, ke la supraj 10% gajnas pli ol centfoje la enspezon de la malsupra duono. Granda parto de Sudazio kaj la Mezoriento kaj Nordafriko ankaŭ registras altajn proporciojn, dum Orientazio estas pli proksima al la meza intervalo.

Ĉi tiuj ciferoj kolektive prezentas

kohera bildo: enspeza malegaleco ene de landoj estas severa tutmonde, sed ĝia intenseco varias sisteme. Eŭropo, kaj partoj de Nordameriko kaj Oceanio, estas inter la malplej malegalaj regionoj laŭ tutmondaj normoj, kvankam eĉ tie ekzistas granda koncentriĝo ĉe la supraj grupoj. Usono estas rimarkinda ekzemplo de alta malegaleco kompare kun siaj alt-enspezaj samrangaj grupoj. Latinameriko, suda Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko estas ĉe la alia ekstremo, kun kaj malfortaj malsupraj kaj mezaj grupoj kaj ekstrema koncentriĝo ĉe la supro.

Azio ilustras la diversecon de eblaj trajektorioj, kun Orienta Azio ĝenerale pli bone aganta. Tra ĉiuj landoj, la mapoj konfirmas fundamentan punkton: la plej malriĉa duono estas konstante subrepresentita, la meza klaso estas malforta en granda parto de la mondo, kaj la supra, precipe la supra 1%, daŭre havas neproporciajn potencon super enspezo. La Monda Datumbazo pri Neegaleco estas precipe utila en ĉi tiu kunteksto, ĉar ĝi provizas koherajn kaj kompareblajn mezurojn de malegaleco inter landoj.

Figuro 2.9. Mezaj 40%-aj proporcioj neniam superas 50%

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la nacia enspezo ricevita de la mezaj 40% de la loĝantaro (procentiloj 50 ĝis 90) en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post kiam pensio kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevataj, sed antaŭ aliaj impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

La rolo de redistribuo en reduktado de enspeza malegaleco

La antaŭaj mapoj montris kiom neegalaj estas enspezdistribuoj tra landoj antaŭ registara interveno.

Ĉi tiu

sekcio turniĝas al ŝlosila demando: kiom registaroj reduktas malegalecon per redistribuo? Redistribuo ĉi tie rilatas al la kombinita efiko de impostoj kaj translokigoj, kiel ekzemple sociaj helpoj, pensioj kaj aliaj registaraj programoj, sur la distribuon de enspezo. [Figuro 2.13](#) provizas la unuan superrigardon komparante, je regiona nivelo, malegalecon antaŭ kaj post redistribuo, mezurita per la proporcio de la meza enspezo de la supraj 10% al tiu de la malsupraj 50%.

La rezultoj montras, ke redistribuo reduktas malegalecon ĉie, sed la amplekso de ĝia efiko varias multe laŭ regionoj.

Eŭropo elstaras kiel la plej efika kazo: antaŭ redistribuo, la plej riĉaj 10% gajnas ĉirkaŭ deknaŭ fojojn pli ol la malsupraj 50%, sed poste ĉi tiu proporcio falas al dek fojojn, la plej malalta nivelo tutmonde.

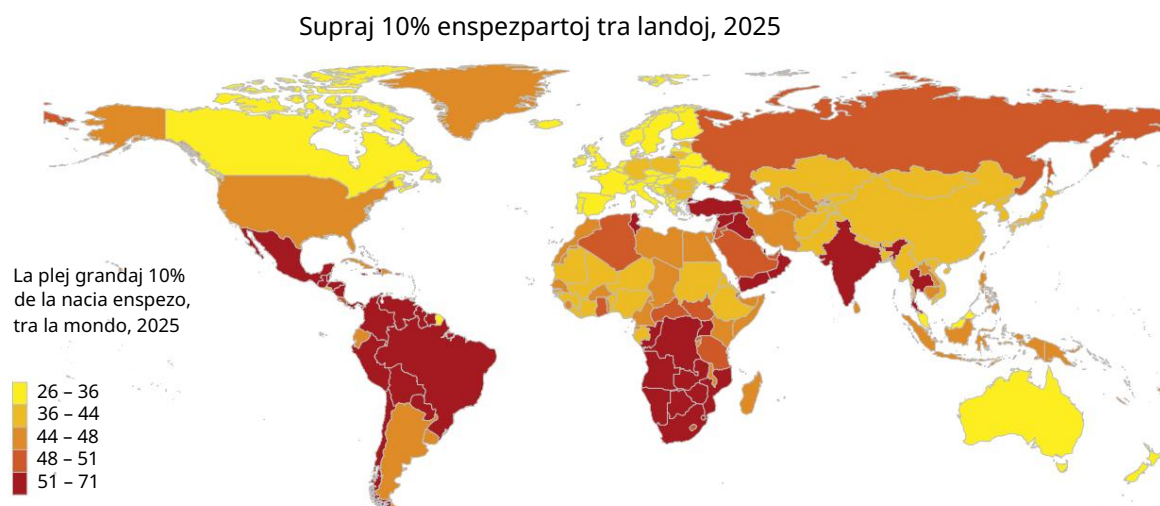
Nordameriko kaj Oceanio ankaŭ atingas akran redukton, kun la proporcio falanta de tridek kvin al dek ok. Latinameriko

registas la plej altan antaŭ-redistribuan breĉon en la mondo je 72:1, tamen impostoj kaj precipe translokigoj malaltigas ĉi tion al 50:1. Ĉi tio estas konsiderinda plibonigo, sed tamen lasas la regionon inter la plej neegala, kune kun subsahara Afriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko. Kontraste, redistribuo havas nur limigitan efikon en subsahara Afriko, la Mezoriento kaj Nordafriko, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj Rusio kaj Centra Azio, kie la proporcioj falas je kvar poentoj aŭ malpli.

La kialo de ĉi tiuj diferencoj fariĝas pli klara en [figuro 2.14](#), kiu apartigas la efikojn de impostoj kaj translokigoj laŭlonge de la tempo.

La maldekstra panelo izolas la efikon de impostoj sole. Kun malmultaj esceptoj, la efiko de impostado sur malegalecon estas minimuma. En Latinameriko, kaj en Rusio kaj Centra Azio ekde la 2000-aj jaroj, impostsistemoj estas ne nur malforte redistribuaj sed foje regresaj, kio signifas, ke ili pliiĝas la enspezan interspacon inter riĉuloj kaj malriĉuloj. En la plej multaj regionoj, la redistribua povo de impostoj estas malalta. Eĉ en la regiono kun la plej persiste progresema impostsistemo, Nordameriko kaj Oceanio, la efiko de impostado sole estas modesta. [Figuro 2.14](#) ankaŭ montras, ke impostprogreseco stagnis en la plej multaj regionoj.

Figuro 2.10. La plej altaj 10%-aj enspezpartoj estas tre grandaj ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la totala nacia enspezo gajnita de la supraj 10% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post kiam pensio kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevataj, sed antaŭ aliaj impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

ekde 1980, kaj ke ne okazis translanda konverĝo en efikaj imposttarifoj (vidu Fisher-Post kaj Gethin (2025)).⁶

Figuro 2.15 kompletigas la maldekstran panelon de figuro 2.14. Ĝi mapas impostprogresivecon je la landa nivelo.

En multaj landoj, precipe en Latinameriko, Orienta Eŭropo, kaj partoj de Afriko, impostoj plifortigas anstataŭ redukti malegalecon. Ĉe la alia fino de la spektro, pli malgranda grupo de landoj, plejparte en Nordameriko kaj Oceanio kaj Okcidenta Eŭropo, sukcesas redukti malegalecon per progresema impostdezajno, reduktante la interspacojn inter la supraj kaj malsupraj grupoj je 5%–20%.

La dekstra panelo de figuro 2.14, kiu aldonas translokigojn, rakontas tre malsaman historion. Inkluzivante pensiojn, sociajn helpojn kaj aliajn translokigojn, redistribuo fariĝas persiste multe pli potenca. Eŭropo atingas la plej grandajn reduktajn, malpliigante malegalecon je pli ol 40%. Nordameriko kaj Oceanio ankaŭ registras grandajn reduktajn post kiam translokigoj estas enkalkulitaj, kvankam iomete malpli ol en Eŭropo. Latinameriko, malgraŭ siaj regresaj impostsistemoj, atingas konsiderindajn reduktajn nur per translokigoj, substrekante ilian centran...

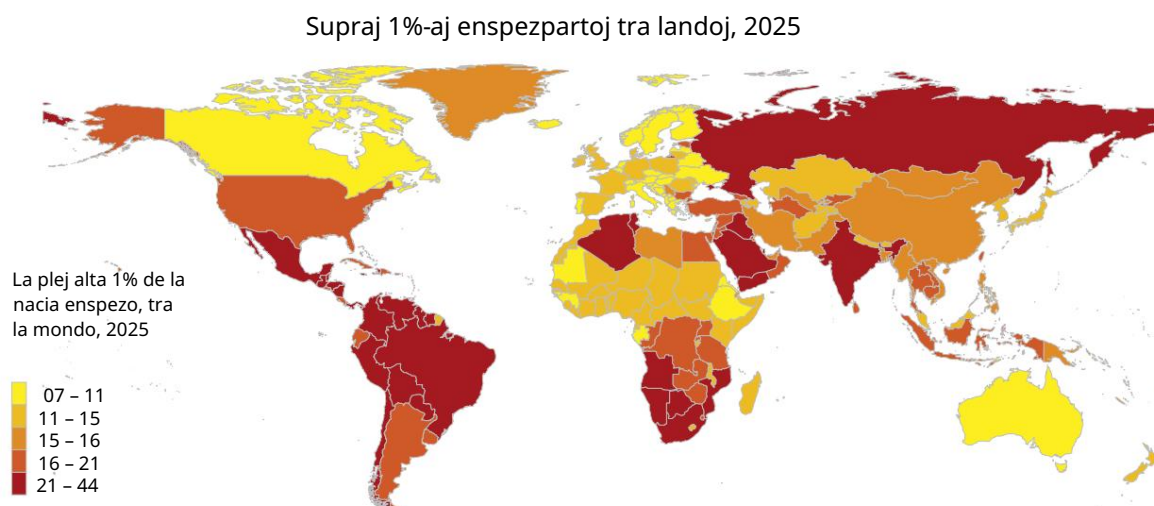
rolo en kunteksto de alta malegaleco. Orienta Azio ankaŭ plifortigis redistribuon ekde la 2000-aj jaroj, atingante nivelojn kompareblajn al tiuj de la Mezoriento kaj Nordafriko.

Kontraste, Suda kaj Sudorienta Azio, Subsahara Afriko, kaj Rusio kaj Centra Azio restas ĉe la fundo, kie kaj impostoj kaj translokigoj, kvankam pozitivaj, havas limigitan atingon.

Figuro 2.16 plifortigas ĉi tiun konkludon per tutmonda mapo de redistribuo konsiderante kaj impostojn kaj translokigojn. Transpagoj konstante reduktas malegalecon tra ĉiuj regionoj, sed ilia forto varias multe. La plej grandaj efikoj aperas en Okcidenta Eŭropo kaj en Nordameriko kaj Oceanio, kie redistribuo reduktas malegalecon je 40%–60% kaj, en iuj kazoj, eĉ pli.

Sud-Afriko ankaŭ rimarkindas pro la grandeco de redistribuo per translokigoj. Latinameriko ankaŭ montras signifajn reduktajn, sed preskaŭ la tuta efiko venas de translokigoj, dum malfortaj aŭ regresaj impostoj subfosas progreson. En granda parto de Azio kaj Afriko, redistribuo restas modesta, kun manpleno da landoj, kiel Japanio, Tajlando kaj Tajvano, atingantaj pli grandajn gajnojn ol siaj najbaroj.⁷

Figuro 2.11. La plej altaj 1%-aj enspezpartoj estas tre grandaj

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la nacia enspezo gajnita de la plej riĉa 1% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post kiam pensio kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevataj, sed antaŭ aliaj impostoj kaj translokigoj. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology.

Impostaj kaj translokigaj sistemoj reduktas malegalecon ĉie, sed la efikeco de redistribuo multe dependas de fiska dezajno. Impostoj sole ofte malmulte faras por fermi enspezajn interspacojn, kaj en multaj landoj ili plimalbonigas ilin. Translokigoj, kontraste, provizas konstantan kaj potencon egaligan fortan. Laŭ esplorado de Fisher-Post kaj Gethin (2025), translokigoj respondecas pri pli ol 90% de la reduktado de malegaleco, dum impostoj kontribuas malpli ol 10%.

Ĉefaj konkludoj

Enspeza malegaleco inter regionoj restas difina trajto de la tutmonda ekonomio. Regionaj komparoj rivelas, ke nuntempaj malegalecoj etendiĝas reen preskaŭ du jarcentojn. Dum la pasintaj jardekoj, Orienta Azio kaj Suda kaj Sudorienta Azio spertis rapidajn kreskojn en pokapa enspezo, tamen grandaj breĉoj restas. Hodiaŭ, la regionoj kun la plej altaj enspezoj, Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo, konsistigas nur malgrandan parton de la monda loĝantaro, dum du el la plej popolriĉaj regionoj, Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko, daŭre registras la plej malaltan averaĝan enspezon.

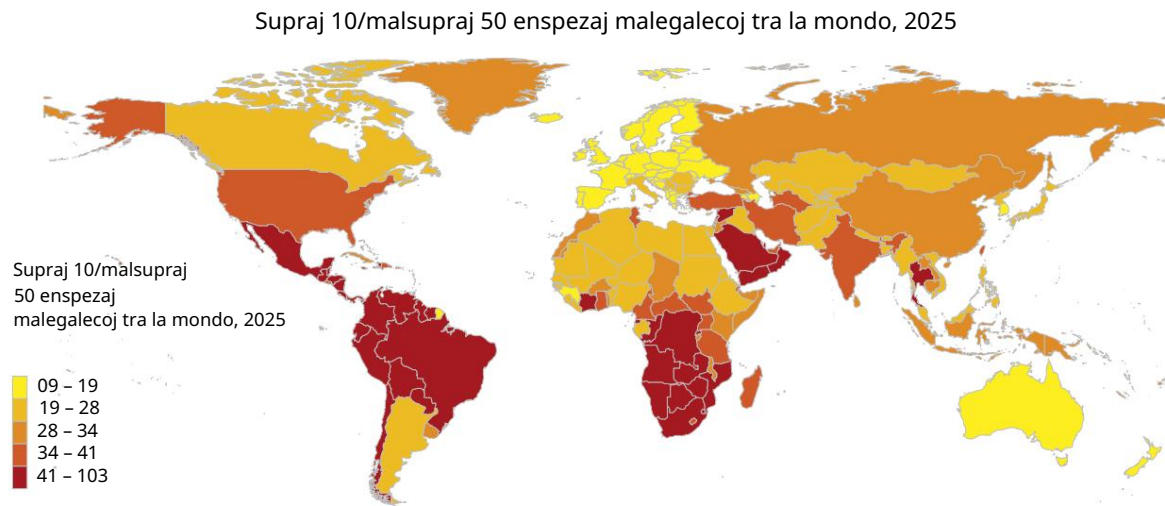
enspezoj. La skalo de malegaleco inter regionoj estas rimarkinda: averaĝaj enspezoj en Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo estas plurfoje pli altaj ol la tutmonda averaĝo, dum tiuj en Subsahara Afriko kaj Suda kaj Sudorienta Azio restas multe sub la averaĝo, kun enspezoj nur frakcio de la nivelo de la Tutmonda Nordo. Por ilustru la skalon de ĉi tiu disiĝo, la averaĝa persono en Nordameriko kaj Oceanio gajnas ĉirkaŭ dek tri fojojn pli ol la averaĝa persono en Subsahara Afriko.

Ene de regionoj, la malegaleco ankaŭ estas akra. En ĉiuj mondopartoj, la malsupraj 50% certigas nur malgrandan frakcion de la nacia enspezo, dum eksterordinaraj partoj koncentriĝas en la supraj 10%, kaj precipe en la supra 1% de la loĝantaro. En ĉiu regiono krom Eŭropo, la supra 1% sole gajnas pli ol la tuta malsupra duono kune.

Rilate al ŝanĝoj en enspezo laŭlonge de la tempo ene de ĉiu regiono, Ĉinio montras la plej grandan supreniron, kun granda parto de sia loĝantaro moviĝanta en la mezajn 40% de la tutmonda distribuo, reflektante la aperon de nova meza klaso, eĉ dum malegaleco daŭras.

La niveloj de malegaleco ene de landoj varias signife. Landoj en Eŭropo kaj Nord-Koreio

Figuro 2.12. Kelkaj landoj alfrontas la duoblan ŝarĝon de malaltaj enspezoj kaj tre alta malegaleco

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la proporcion inter la averaĝa enspezo de la supraj 10% kaj la averaĝa enspezo de la malsupraj 50% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. Enspezo estas mezurata post kiam pensio kaj senlaborecaj subvencioj estas ricevitaj de individuoj, sed antaŭ aliaj impostoj, kiujn ili pagas, kaj translokigoj, kiujn ili ricevas. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Chancel kaj Piketty (2021).

Ameriko kaj Oceanio estas inter la malplej neegalaj, kvankam eĉ tie, la ĉefaj grupoj retenas signifan dominecon. Usono estas klara eksterordinara kazo, montrante multe pli altan malegalecon ol siaj alt-enspezaj samrangaj landoj. Ĉe la alia ekstremo, landoj en Latinameriko, suda Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko kombinas malfortajn malsuprajn kaj mezajn grupojn kun ekstrema koncentriĝo ĉe la supro.

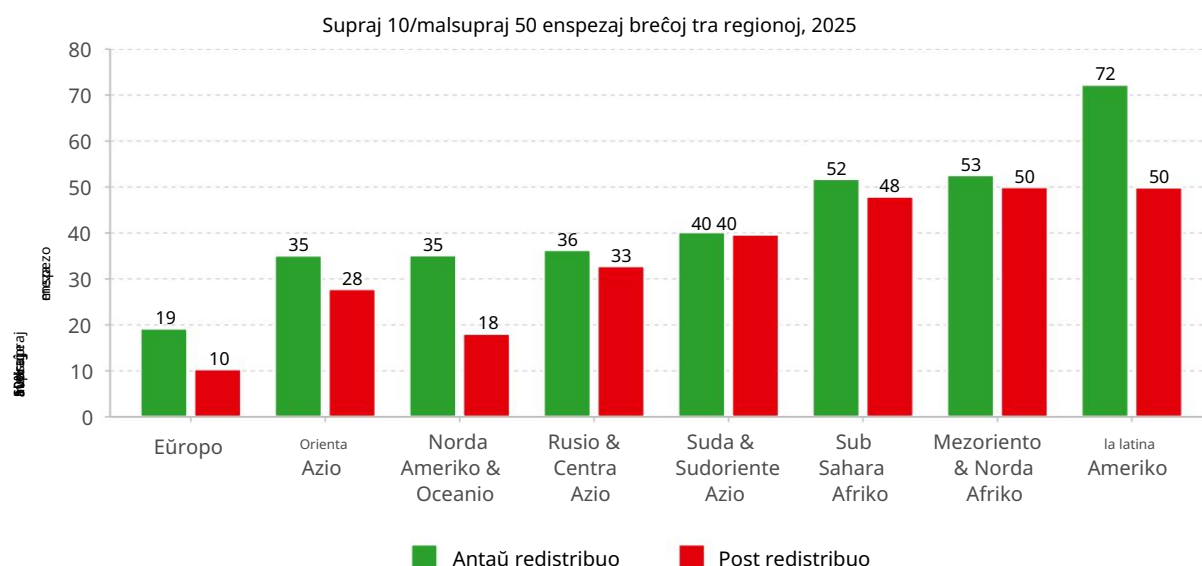
riĉeca malegaleco, kie malegalecoj estas eĉ pli grandaj kaj la koncentriĝo ĉe la supro estas eĉ pli okulfrapa ol en la kazo de enspezo.

Redistribuo per impostoj kaj translokigoj ludas kritikan rolon en reduktado de malegaleco. Dum imposto-kaj-translokigaj sistemoj reduktas malegalecon en ĉiu regiono, ilia efikeco multe dependas de fiska aranĝo. Impostoj sole ofte havas malmultan efikon, kaj en iuj landoj ili eĉ plimalbonigas malegalecon, dum translokigoj konstante funkcias kiel la ĉefa egaliga forto, respondecante pri pli ol 90% de la redukto de malegaleco. Fortigi la progresemon de impostoj kaj vastigi translokigajn sistemojn, tial, restas esencaj por redukti enspezkoncentriĝon ĉe la supro kaj ekskludon ĉe la fundo.

Antaŭenrigardante, [ĉapitro 3](#) ekzamenas

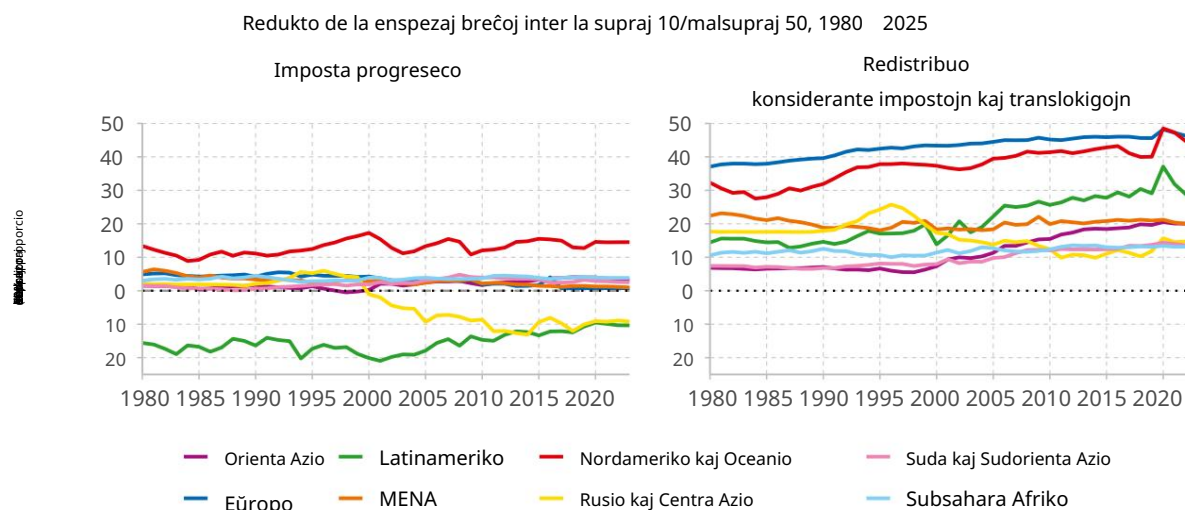
Ĉapitro 2. Regiona Enspeza Malegaleco

Figuro 2.13. Redistribuo malpliigas malegalecon ene de landoj sed kun grandaj varioj

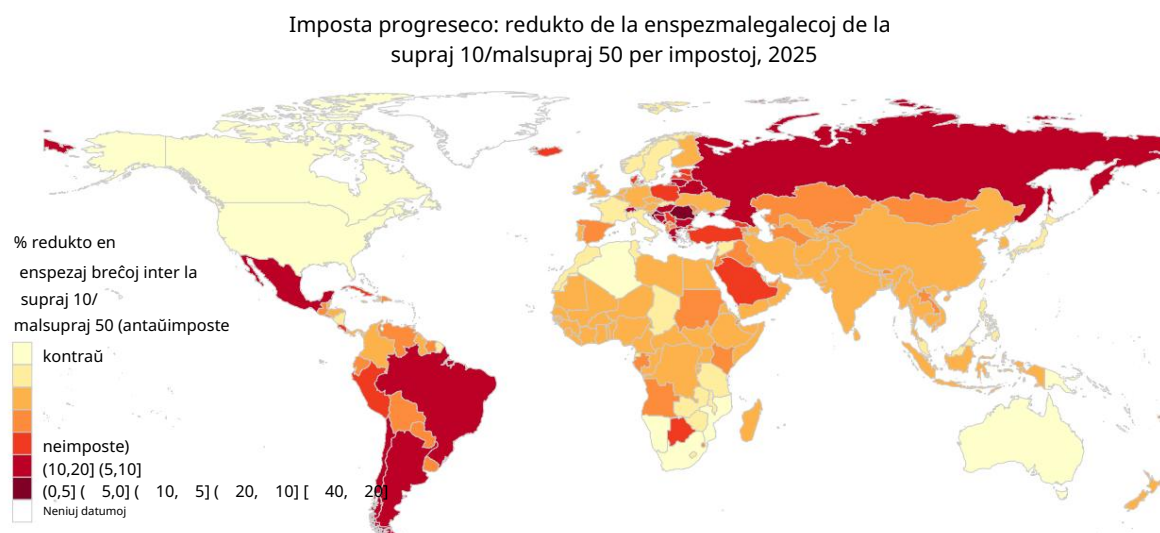
Interpreto. En Nordameriko kaj Oceanio, la malsupraj 50% gajnas 35-oble malpli ol la supraj 10% antaŭ enspezimposto, dum post enspezimposto kaj ĉiuj translokigoj, la malsupraj 50% gajnas 18-oble malpli ol la supraj 10%. Enspezo estas mezurata post pensioj kaj senlaborecaj pagoj kaj subvencioj ricevitaj de individuoj, sed antaŭ aliaj impostoj, kiujn ili pagas, kaj translokigoj, kiujn ili ricevas. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Chancel kaj Piketty (2021).

Figuro 2.14. Transpagoj respondecas pri pli granda parto de redistribuo ol impostoj.

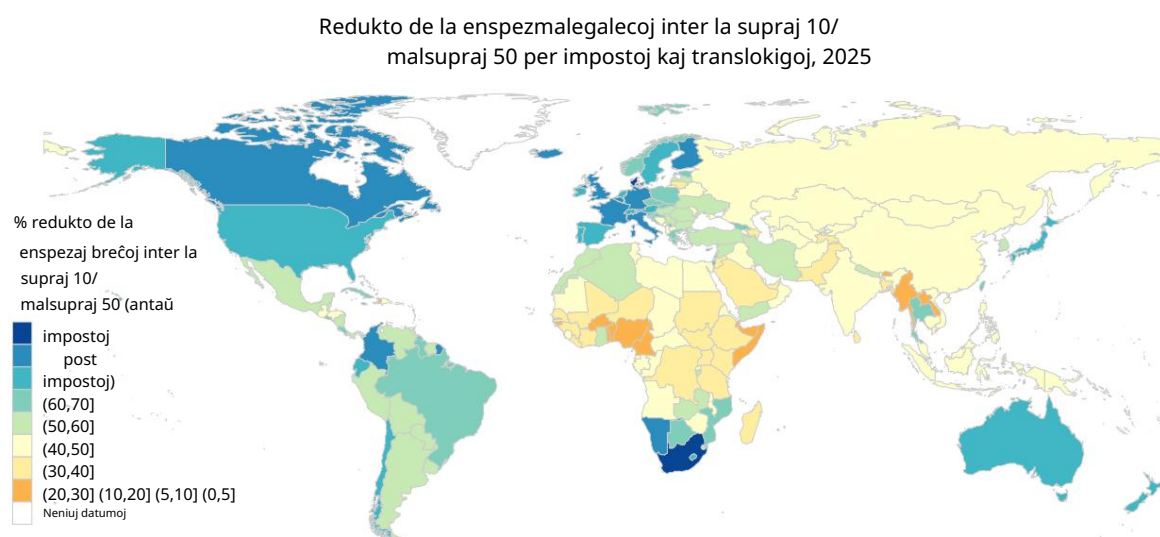
Interpreto. La maldekstra panelo montras la efikon de impostoj sole sur malegalecon trans regionoj, mezurita per la redukto en la enspezproporcio de la supraj 10% al la malsupraj 50% (pozitiva valoro signalas reduktion de malegaleco). Impostoj estas pli progresemaj en Nordameriko kaj Oceanio; ili konstante reduktas malegalecon pli ol en iu ajn alia regiono, dum Latinameriko kaj Rusio kaj Centra Azio ofte montras regresajn impostefikojn. La dekstra panelo, kiu inkluzivas kaj impostojn kaj translokigojn, rivelas multe pli grandajn redistribuajn efikojn en ĉiuj regionoj kaj precipe en Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, elstarigante la kritikan rolon de translokigoj en reduktado de tutmonda enspezmalegaleco. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Fisher-Post kaj Gethin (2025).

Figuro 2.15. Impostoj sole emas havi minimumajn aŭ eĉ regresajn efikojn sur malegalecon en multaj landoj.

Interpreto. Imposta progresiveco ĉirkaŭ la mondo. Notoj. Enspezo neta de impostoj: enspezo antaŭ impostoj minus impostoj. Impostoj inkluzivas socialajn kontribuojn. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Fisher-Post kaj Gethin (2025).

Figuro 2.16. Transpagoj konstante reduktas malegalecon tra ĉiuj regionoj, sed kun grandaj varioj inter landoj

Interpreto. Tutmonda mapo de redistribuo kalkulante kaj impostojn kaj translokigojn. Notoj. Postimposta enspezo: antaŭimposta enspezo, minus ĉiuj impostoj, plus ĉiuj translokigoj. Impostoj ekskludas socialajn kontribuojn. Fontoj kaj serioj: Fisher-Post kaj Gethin (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Kadro 2.1: Landrangoj por grandaj landoj laŭ la nacia enspezo pokape

Table B2.1. Country rankings according to per capita national income for countries with pop. > 10 million, 2024			
Rank	Country/jurisdiction	Per capita monthly income (2024 PPP €)	Total population (millions)
1	Taiwan	4,100	23
2	USA	3,900	345
3	United Arab Emirates	3,800	11
4	Netherlands	3,700	18
5	Sweden	3,700	11
6	Belgium	3,400	12
7	Germany	3,300	85
8	Australia	3,300	27
9	Canada	3,300	40
10	Saudi Arabia	3,200	34
...			
85	Chad	127	20
86	Niger	106	27
87	South Sudan	106	12
88	Madagascar	96	32
89	Malawi	91	22
90	DR Congo	83	109
91	Somalia	79	19
92	Mozambique	73	35
93	Yemen	59	41
94	Burundi	50	14

Interpretation. This table ranks countries by monthly per capita national income in 2024 for countries with populations above 10 million. **Sources and series:** [wir2026.wid.world/methodology](#).

Kadro 2.1.1 vicigas grandajn landojn (tiujn kun loĝantaroj super 10 milionoj) laŭ pokapa nacia enspezo en 2024 kaj kompletigas [Figuron 2.4](#). La rangolisto emfazas la vastajn malegalecojn en vivniveloj tra la mondo, eĉ post alĝustigo por kompareblaj prezoj (PPP). Malgrandaj landoj estas ekskluditaj ĉi tie por certigi kompareblecon, ĉar multaj resurso-riĉaj ekonomioj aŭ financaj centroj (kiel Luksemburgo, Kataro aŭ Monako) montras ekstreme altajn mezumojn, kiuj ne reprezentas pli larĝajn tutmondajn padronojn. Ĉi tiuj kazoj estas prezentitaj aparte en [Kadro 2.2.2](#). Ĉe la supro de la rangolisto estas Tajvano, Usono, Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj, Nederlando, Svedio, Belgio, Germanio, Aŭstralio, Kanado kaj Sauda Arabio.

En ĉi tiuj ekonomioj, la pokapaj monataj enspezoj varias inter 3 200 kaj 4 100 eŭroj. Alivorte, en nur unu tago, la averaĝa loĝanto de ĉi tiuj landoj gajnas tiom, kiom la averaĝa loĝanto de la plej malriĉaj grandaj ekonomioj en tuta monato.

Ĉe la alia fino de la spektro, la plej malriĉaj grandaj landoj estas Burundo, Jemeno, Mozambiko, Somalio, la Demokratia Respubliko Kongo, Malavio, Madagaskaro, Sud-Sudano, Niĝero kaj Ĉado. En ĉi tiuj landoj, la averaĝaj monataj enspezoj falas sub 130 eŭrojn, kaj en Burundo, ili kolapsas al nur 50 eŭroj.

Gravas emfazi, ke vivi per 100 eŭroj monate, apenaŭ 3 eŭroj tage, reprezentas la landan mezumon. Tamen la mezumoj kaŝas eĉ pli severajn realaĵojn: konsiderante la grandajn malegalecojn dokumentitajn tra ĉi tiu ĉapitro, granda parto de la loĝantaro en ĉi tiuj landoj travivas per multe malpli ol la mezumo, kio faras la ĉiutagan vivon konsiderinde pli malfirma ol ĉi tiuj ciferoj sole sugestas.

Kadro 2.2: Landaj rangotabeloj laŭ la pokapa nacia enspezo

Tabelo B2.2.1 en [Kadro 2.2.2](#) etendas la enspezan rangotabelon al ĉiuj landoj, inkluzive de malgrandaj kaj ultramalgrandaj ekonomioj. Multaj el ĉi tiuj tre malgrandaj landoj registras ekstreme altajn enspezojn pokape, multe super la monda averaĝo. La dek plej grandaj landoj estas Monako, Liĥtenŝtejno, Luksemburgo, Bermudo, Guernsey, Ĵerzejo, Singapuro, la Kajmanaj Insuloj, Makao kaj Angvilo. La plej multaj estas konataj impostaj paradizoj aŭ enmaraj financaj centroj, kie koncentrita riĉeco, financaj servoj aŭ resurso-lupagoj pliigas la naciajn enspezajn averaĝojn multe pli ol tio, kio videblas en pli grandaj ekonomioj. Monako kaj Liĥtenŝtejno, ekzemple, raportas averaĝajn monatajn enspezojn superantajn €12,000, pli ol 200 fojojn pli altajn ol tiuj registritaj en la plej malriĉaj landoj.

La plej multaj el la dek landoj en ĉi tiu rangolisto havas loĝantaron sub unu miliono. Singapuro estas la rimarkinda escepto, kombinante altajn enspezniveleojn kun loĝantaro de ĉirkaŭ ses milionoj.

Ĉe la alia fino de la tabelo, la plej malriĉaj malgrandaj landoj aspektas tre similaj al tiuj listigitaj en [Kadro 2.1.1](#), kun la aldono de Centr-Afrika Respubliko.

Figuro B2.2.2 en [Kadro 2.2.2](#) metas ĉi tiujn rezultojn en historian perspektivon. Ĝi montras, ke ultramalgrandaj landoj, kun loĝantaroj sub 100 000, konstante registris enspezojn pokape multe super la monda averaĝo ekde 1970, kaj ilia relativa avantaĝo pligrandiĝis laŭlonge de la tempo. Antaŭ 2024, iliaj enspezoj estas ĉirkaŭ kvar fojojn pli altaj ol la tutmonda averaĝo. Kontraste, la sola kategorio kun enspezoj konstante sub la monda averaĝo estas la plej grandaj landoj, tiuj kun pli ol 500 milionoj da loĝantoj, nome Ĉinio kaj Barato. Tamen ĉi tie la tendenco estas impona: ambaŭ landoj spertis rapidan enspezkreskon dum la pasintaj jardekoj kaj nun konverĝas al la monda averaĝo, drama ŝanĝo kompare kun la multe pli malaltaj relativaj niveloj observitaj en 1970.

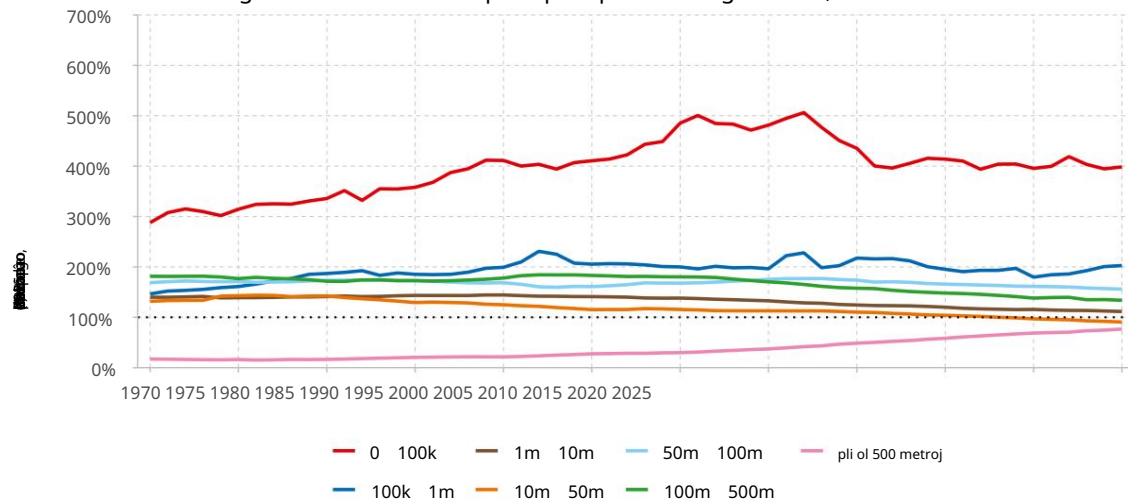
Table B2.2.1. Country rankings according to per capita national income, 2024

Rank	Country/jurisdiction	Per capita monthly income (2024 PPP €)	Total population (millions)
1	Monaco	13,000	0.04
2	Liechtenstein	12,500	0.04
3	Luxembourg	12,100	0.67
4	Bermuda	9,800	0.06
5	Guernsey	9,700	0.06
6	Jersey	9,700	0.10
7	Singapore	8,500	6
8	Cayman Islands	8,100	0.07
9	Macao	6,600	0.72
10	Anguilla	6,300	0.01
...			
207	South Sudan	106	12
208	Madagascar	96	32
209	Malawi	91	22
210	DR Congo	83	109
211	Somalia	79	19
212	Mozambique	73	35
213	Central African Republic	67	5
214	Yemen	59	41
215	Burundi	50	14
216	Sudan	45	50

Interpretation. This table ranks countries by monthly per capita national income in 2024. Most of the world’s richest countries are small nations with populations under 1 million. Singapore is the only exception among the top 10. **Sources and series:** wir2026.wid.world/methodology.

Ĉi tiuj rezultoj elstarigas kiel malgrandaj financaj centroj kaj impostaj rifuĝejoj, malgraŭ siaj limigitaj loĝantaroj, ludas grandegan rolon en formado de tutmondaj enspezaj ŝablonoj. Samtempe, ili emfazas la strukturan malavantaĝon de la plej popolriĉaj landoj de la mondo, kie centoj da milionoj da homoj vivas en ekonomioj kiuj ankoraŭ postrestas tutmondajn mezumojn — eĉ se, en la kazoj de Ĉinio kaj Barato, la breĉo fermiĝas je rimarkinda rapideco.

Figuro B2.2.2. Nacia enspezo pokape laŭ landgrandeco, 1970–2025

Interpreto. Ultramalgrandaj landoj (loĝantaro <100 mil) konstante havis super-averaĝan enspezon pokape, pliiĝante de 290% de la monda averaĝo en 1970 ĝis 400% en 2025. Kontraste, la plej popolriĉaj landoj (loĝantaro >500 milionoj) restas signife sub la averaĝo: de 20% en 1970 ĝis 80% en 2025. Ĉi tiu gradiento inter grandeco kaj enspezo restis persista tra jardekoj. Loĝantargrupoj estas difinitaj uzante landograndecojn de 2025. Fontoj kaj serioj: Gómez-Carrera et al. (2024) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Notoj

Notoj

⁶ Grave, Fisher-Post kaj Gethin (2025) trovas, ke impostprogresiveco ne estas korelaciita kun la nacia enspezo pokape.

⁷ Fisher-Post kaj Gethin (2025) ankaŭ elstarigas gravajn diferencojn en konsisto de translokigoj. En Eŭropo, programoj pri socia helpo estas la plej grava motoro de redistribuo, dum en Afriko, sanrilataj translokigoj ludas relative pli grandan rolon.

Referencoj

Andrescu, Marie kaj Alice Sodano (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Eŭropo por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/05.

Bharti, Nitin kaj Zhexun Mo (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Azio por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/08.

Chancel, Lucas, Ignacio Flores, et al. (2025). *Gvidlinioj por Distribui Naciaj Kontoj : Metodoj kaj Konceptoj uzitaj en la Monda Datumbazo pri Neegaleco* . <https://wid.world/document/distributional-national-accounts-dina-guidelines-2025-methods-and-concepts-used-in-the-world-inequality-database/> . Versio 3.0.

Chancel, Lucas kaj Thomas Piketty (2021). "Tutmonda enspeza malegaleco, 1820–2020: La persisto kaj mutacio de ekstrema malegaleco". En: Journal of the European Economic Association 19.6, pp. 3025–3062.

Chancel, Lucas, Thomas Piketty, kaj aliaj (2022). *Monda Raporto pri Neegaleco 2022*. Harvard University Press.

El Hariri, Dima (2024). "Ĝisdatigo de DINA por MENA por 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/09.

Fisher-Post, Matthew kaj Amory Gethin (2025). "Registara Redistribuo kaj Evoluo: Tutmondaj Taksoj pri Imposta kaj Translokiga Progresiveco 1980-2019". En: Monda Laboratorio pri Neegaleco, Serio de Laborpapiroj 2023/17.

Flores, Ignacio kaj Alvaro Zúñiga-Cordero (2024). "2024 DINA Ĝisdatigo por Latin-Ameriko". En: Monda Laboratorio pri Malegaleco, Teknikaj Notoj 2024/10.

Forward, Tayla kaj Matthew Fisher-Post (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Nov-Zelando de 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/06.

Gómez-Carrera, Ricardo, Rowaida Moshrif, Gastón Nievas, kaj Thomas Piketty (2024). "Ĝisdatigo pri Tutmonda Malegaleco 2024: Novaj Enrigardoj de Plilongigita WID-Makro-Serio". En: Monda Laboratorio pri Neegaleco, Teknikaj Notoj 2024/11.

Gómez-Carrera, Ricardo, Rowaida Moshrif, Gastón Nievas, Thomas Piketty, kaj Anmol Somanchi (2025). "Etendante la Loĝantaran Serion de WID: Projekcioj 2024-2100 kaj Aĝo/Sekso-Analizo". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/12.

Loubes, Romaine kaj Anne-Sophie Robilliard (2024). "Ĝisdatigo de DINA por Afriko de 2024". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2024/07.

Nievas, Gastón kaj Thomas Piketty (2025). "Serio de Naciaj Kontoj de Monda Malegaleco: Ĝisdatigita kaj Plivastigita Kovrado 1800-2023". En: World Inequality Lab, Teknikaj Notoj 2025/02.

ÂCAPITRO 3

Regiona Riêeco
Malegaleco

Enhavo de ĉi tiu ĉapitro

Tendencoj de riĉaĵa malegaleco tra regionoj 75

Privata riĉeco kreskas dum publika riĉeco stagnas 78

La monda distribuado de riĉeco laŭ regiono 80

Land-laŭ-landaj ŝablonoj de riĉkoncentriĝo 83

Ĉefaj konkludoj 84

Ĉi tiu ĉapitro ekzamenas tra regiona lenso kiu posedas la mondan riĉecon kaj kiel tiu proprieto ŝanĝiĝis en la lastaj jardekoj. Ĝi komencas per analizado de kiom da riĉeco ekzistas je tutmonda kaj regiona nivelo, kaj kiel ĝi estas dividita inter la publika kaj privata sektoroj. Ĝi poste daŭrigas taksu la riĉecan malegalecon ene de regionoj kaj ene de landoj.

Dum la mondo riĉiĝis, kiu kaptis la rilatajn avantaĝojn? La datumoj montras, ke riĉeco kreskis pli rapide ol enspezo. Riĉecokresko akumuliĝas ĉefe en privataj manoj kaj, en ĉiuj regionoj, estas distribuita multe pli malegale ol enspezo (vidite en [Ĉapitro 2](#)). Kompare kun la 1990-aj jaroj, Orienta Azio nun aperis kiel grava posedanto de la mondaj aktivaĵoj, aliĝante al Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio.

Tendencoj pri riĉaĵa malegaleco tra regionoj

Tutmonda riĉeco kreskis draste dum la pasintaj tri jardekoj, sed la gajnoj ne estis egale dividitaj inter regionoj ([Figuro 3.1](#)). Absolute, ĉiuj regionoj registris signifajn pliiĝojn en neta nacia riĉeco inter 1995 kaj 2025. Tamen, se oni rigardas relative, la mapo de tutmonda riĉeco estis redeseignita.

La plej rimarkinda transformo okazis en Orienta Azio. En 1995, la regiono konsistigis proksimume kvinonon de la tutmonda riĉeco; antaŭ 2025, ĝia parto altiĝis al pli ol triono, igante ĝin la plej granda riĉaĵ-posedanta regiono de la mondo. Ĉi tiu kresko spegulas la rapidan kreskon de enspezoj observitan en [Figuro 2.1](#), sed la skalo de la ŝanĝo en riĉeco estas eĉ pli granda. Dum la tuta periodo 1995-2025, la riĉeco de Orienta Azio kreskis je preskaŭ 7% jare, pli ol duoble la kreskorapideco de Eŭropo kaj pli rapide ol la tutmonda averaĝo.

Kontraste, la relativa pezo de Eŭropo en la tutmonda distribuado de riĉeco akre malpliiĝis. En 1995, Eŭropo posedis pli ol kvaronon de la tutmonda riĉeco, sed antaŭ 2025, ĉi tiu parto falis al 16%.

La subesta kialo estas pli malrapida riĉaĵakumulado: la riĉeco de Eŭropo kreskis je iom pli ol 3% ĉiujare ekde 1995, inter la plej malaltaj regionaj indicoj. Nordameriko kaj Oceanio, dume, ĝenerale konservis sian pozicion, kun jara riĉaĵkresko de

ĉirkaŭ 4,3%, preskaŭ konforme al la tutmonda averaĝo (vidu Bauluz, Brassac, et al. (2025)).

Aliaj regionoj spertis pli malgrandajn sed rimarkindajn ŝanĝojn. Suda kaj Sudorienta Azio registris fortikan jaran riĉaĵkreskon de 6%, due nur post Orienta Azio, kvankam ĝia tutmonda parto, ĉirkaŭ 13% en 2025, restas multe sub ĝia signifa parto de la monda loĝantaro (33%, vidu [Figuron 2.2](#)). Latinameriko kaj Rusio kaj Centra Azio postrestis, kun riĉaĵkresko averaĝe sub 3%, rezultante en stagnado aŭ malkreskantaj tutmondaj partoj. Kontraste, Mezoriento kaj Nordafriko registris relative dinamikan kreskon (preskaŭ 5% jare), superante Latinamerikon meze de la 2010-aj jaroj. Subsahara Afriko, komencante de tre malalta bazo, kreskis je ĉirkaŭ 4.7% jare, pli rapide ol Latinameriko, Rusio kaj Centra Azio, kaj eĉ Eŭropo, tamen ĝi ankoraŭ konsistigas nur ĉirkaŭ 2% de la tutmonda riĉaĵo hodiaŭ.

La geografio de tutmonda riĉecokresko ŝanĝiĝis decide al Azio, dum la centreco de Eŭropo malkreskis. La malegaleco inter regionaj proporcioj de loĝantaro (videbla en [Figuro 2.2](#)) kaj riĉeco elstarigas la daŭran koncentriĝon de ekonomia potenco: regionoj kun pli malgrandaj loĝantaroj (Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo) ankoraŭ tenas neproporciajn partojn de tutmonda riĉeco, dum popolriĉaj areoj kiel subsahara Afriko restas marĝenigitaj en la tutmonda distribuo.

Ni nun turnas nin al [Figuro 3.2](#), kiu spuris la historian proporcion de neta nacia riĉeco al neta nacia enspezo de la mezo de la 19-a jarcento ĝis hodiaŭ, por kiu ekzistas datumoj kaj taksoj estis produktitaj. Ĉi tiu mezuro montras kiom da riĉaĵo landoj posedas relative al sia jara enspezo, ofertante longperspektivan vidon pri la ekvilibro inter akumulita riĉeco kaj ekonomia agado.

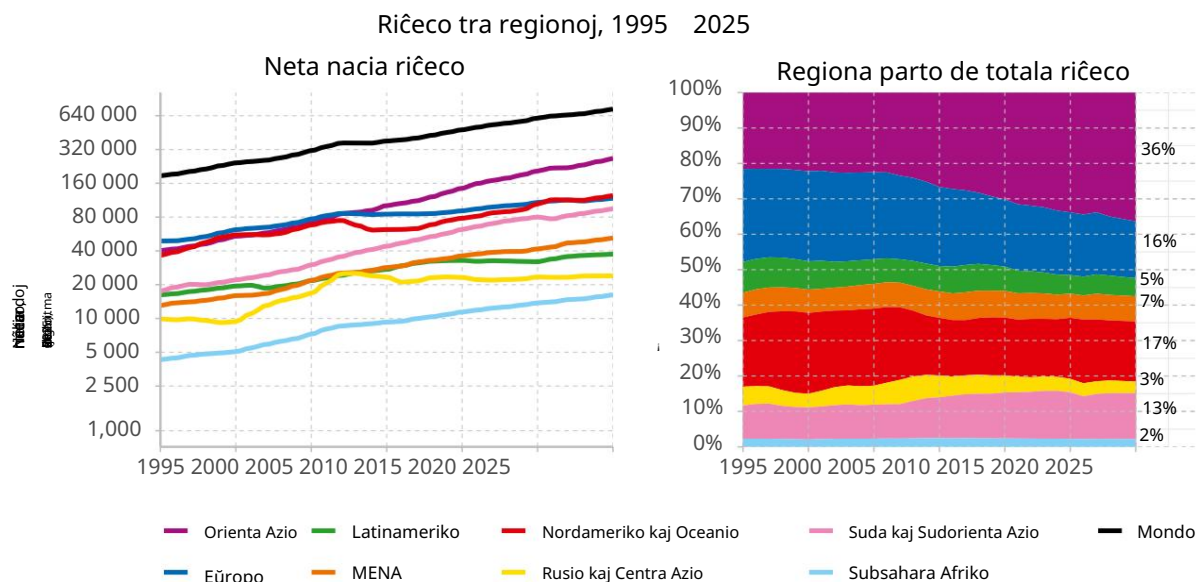
Komence de la 20-a jarcento, la riĉeco estis escepte altaj en Eŭropo.

En Francio kaj Britio, la nacia riĉeco superis sepfoje la jaran enspezon, kun Germanio iom pli malalta. Ĉi tiuj pintoj kolapsis dum la Unua Mondmilito kaj plu falis dum la Dua Mondmilito, lasante la riĉeco-proporciojn de la mezo de la jarcento je historiaj minimumoj. La militoj ilustras kiom rapide akumulita riĉeco povas esti detruita per grandskalaj ŝokoj.

Ekster Eŭropo, trajektorioj diferencis. Usono kaj Barato spertis moderajn

Ĉapitro 3. Regiona Riĉeca Malegaleco

Figuro 3.1. Tutmonda riĉeco kreskis draste dum la pasintaj tri jardekoj

Interpreto. En 2025, la neta nacia riĉeco atingis €125,000 miliardojn en Nordameriko kaj Oceanio kaj €267,000 miliardojn en Orienta Azio. La parto de Orienta Azio en la tutmonda riĉeco altiĝis de 22% en 1995 ĝis 36% en 2025, dum la parto de Eŭropo malpliigis de 26% ĝis 16%. Ĉi tiuj grafikaĵoj montras kaj la absolutan nivelon kaj la regionan konsiston de la tutmonda neta nacia riĉeco. Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

pliigoj dum la intermilitaj jaroj, sed ambaŭ, kiel Eŭropo, spertis malkreskojn dum kaj post la Dua Mondmilito.

Ekde la postmilitaj jardekoj, la plej multaj landoj spertis renoviĝintajn kreskojn de riĉeco-proporcioj. Japanio elstaris pro sia ondo en la 1970-aj kaj 1980-aj jaroj, instigita de rapida industriigo kaj aktivaj haŭsoj, kvankam ĝia trajektorio haltis post la nemovebla krizo de la 1990-aj jaroj kaj nur komencis modeste resaniĝi en la 2020-aj jaroj. La plej frapa lastatempa ŝanĝo okazis en Ĉinio. Ekde la 1990-aj jaroj, kaj akcelante tra la 2000-aj kaj 2010-aj jaroj, ĝia riĉeco-enspeza proporcio ŝvebis al ĉirkaŭ 900%, proksimume naŭ fojojn la jara enspezo, komence de la 2020-aj jaroj. Malgraŭ malkresko dum la COVID-19-pandemio, Ĉinio ankoraŭ registras la plej altan proporciojn inter gravaj ekonomioj. La longtempa bildo estas unu de kolapso kaj resaniĝo: riĉeco-enspeza proporcio estis detruita de la militoj de la 20-a jarcento por militemaj landoj, sed resaniĝis akre en la lastaj jardekoj.

Figuro 3.3 rigardas kiel la konsisto de riĉeco evoluis tra regionoj ekde 1995. Riĉeco kiel parto de la nacia enspezo

povas esti dividita en du komponantojn: hejma kapitalo, kiu reprezentas la stokon de aktivaĵoj situantaj ene de la limoj de lando, kaj netaj eksterlandaj aktivaĵoj, kiuj reflektas la ekvilibron inter tio, kion loĝantoj posedas eksterlande kaj tio, kion fremduloj posedas nacie.

Tra la mondo, enlanda kapitalo konsistigas la plejparton de la riĉeco, sed netaj eksterlandaj aktivaĵoj elstarigas signifajn diferencojn inter regionoj.

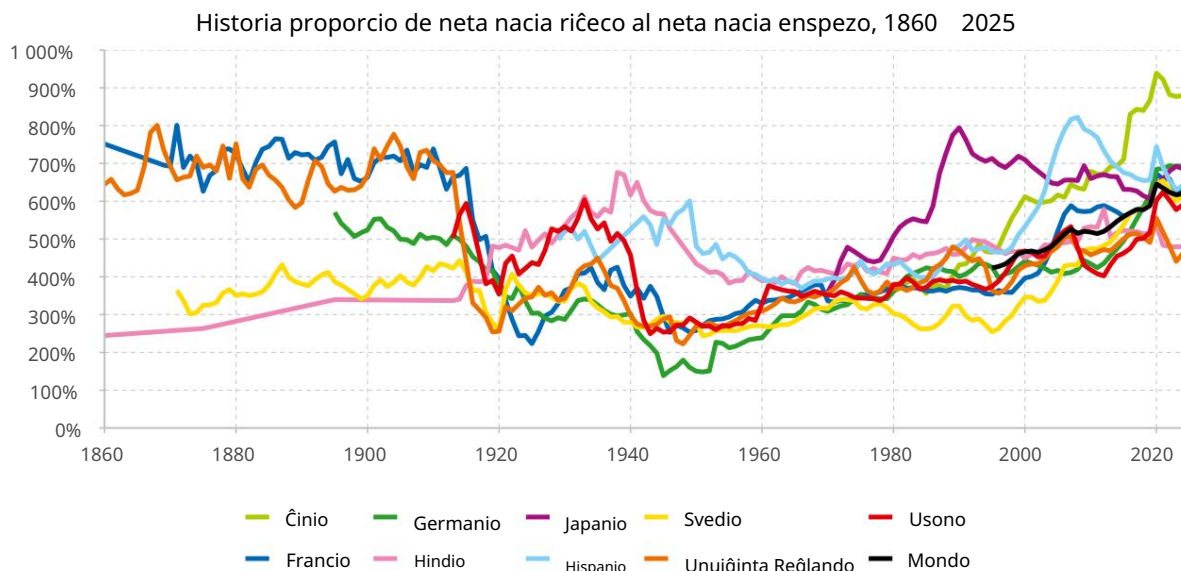
Ekzemple, en Nordameriko kaj Oceanio, riĉeco estas plejparte tenata nacie, sed eksterlandaj pozicioj estas negativaj, kio signifas, ke eksteruloj kolektive posedas pli da aktivaĵoj ene de la regiono ol loĝantoj tenas eksterlande.

Orienta Azio prezentas la malan bildon: ĝia pozitiva bilanco de eksterlandaj aktivaĵoj levas la totalan riĉecon super la valoron de hejma kapitalo.

Ĉi tiu dinamiko plifortigis la kreskon de Orienta Azio kiel la plej granda riĉaĵposedanta regiono de la mondo, kiel jam videblas en Figuro 3.1.

Aliaj regionoj montras pli modestajn aŭ kontrastajn tendencojn. La Mezoriento kaj Nordafriko ankaŭ posedas pozitivajn eksterlandajn aktivaĵojn, kvankam je pli malgranda skalo. Kontraste, Suda kaj Sudorienta Azio, Latin-Ameriko

Figuro 3.2. Ekde la postmilitaj jardekoj, la plej multaj landoj spertis renoviĝintajn kreskojn de riĉeco-proporcioj

Interpreto. Ĉi tiu grafikaĵo montras la historian evoluon de la proporcio de neta nacia riĉeco al neta nacia enspezo por certaj landoj. Pli alta proporcio indikas, ke lando aŭ regiono posedas pli da riĉeco relative al sia jara enspezo, reflektante kaj akumulitajn ŝparaĵojn kaj kapitalgajnojn. La proporcio de nacia riĉeco al nacia enspezo kolapsis tra landoj dum la unua duono de la 20-a jarcento, sed akre resaltis ekde la 1980-aj jaroj, precipe en Ĉinio. Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Ameriko kaj subsahara Afriko ĝenerale registras negativajn eksterlandajn aktivaĵojn, substrekante ilian dependecon de ekstera kapitalo kaj la fakton, ke parto de ilia hejma riĉeco estas posedata de fremduloj.

En la lastaj jaroj, Eŭropo komencis simili la orient-azian kazon, kun loĝantoj ĉiam pli posedantaj pli da aktivaĵoj eksterlande ol fremduloj posedas ene de Eŭropo. Rusio kaj Centra Azio, dume, vidis similan movadon direkte al pozitiva pozicio.

La ĝenerala bildo estas duobla. Unue, enlanda kapitalo restas la fundamento de nacia riĉeco ĉie. Due, kvankam netaj eksterlandaj aktivoj estas relative malgrandaj, ili determinas la forte enradikiĝintan naturon de tutmondaj financaj ligoj.

Orienta Azio, Eŭropo, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko posedas pli da aktivaĵoj eksterlande ol fremduloj posedas ene de siaj limoj.

Kontraste, signifa parto de la riĉeco en Nordameriko, Latinameriko kaj subsahara Afriko estas efektive posedata ekster iliaj limoj. La tutmonda riĉeco estas ne nur koncentrita sed ankaŭ profunde interligita trans regionoj.

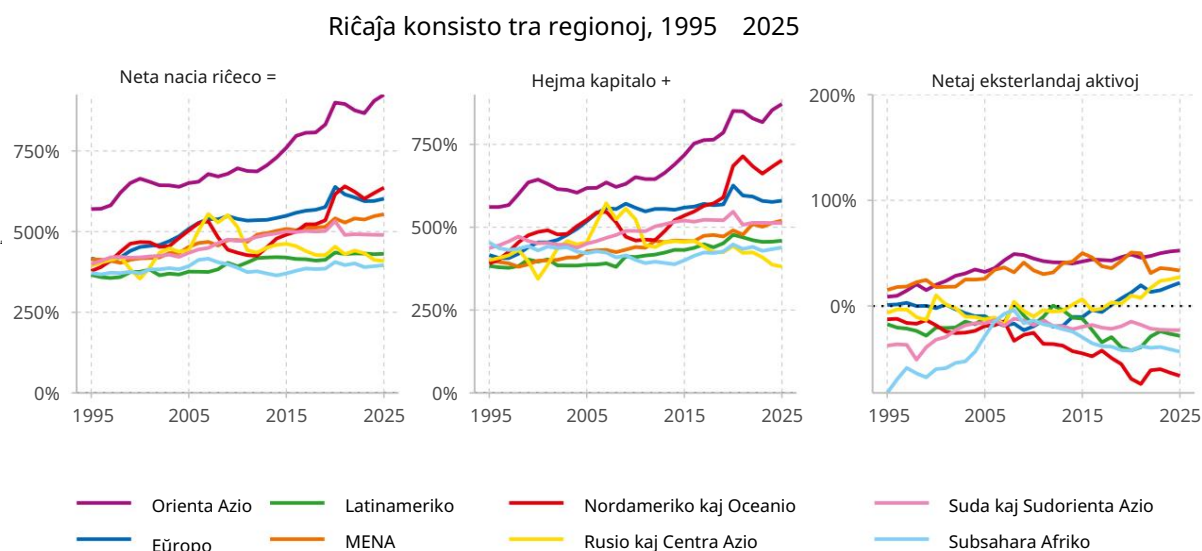
Figuro 3.4 ilustras la evoluon de neta eksterlanda riĉeco tra regionoj, esprimita kaj rilate al regiona MEP (maldekstre) kaj tutmonda MEP (dekstre). Ĉi tiuj ekvilibroj rivelas, kiuj regionoj agas kiel tutmondaj kreditoroj kaj kiuj kiel ŝuldantoj. En la 19-a kaj frua 20-a jarcentoj, Eŭropo tenis la plej grandan eksterlandan aktivaĵan pozicion en la historio, kun neta riĉeco eksterlande atinganta pli ol 70% de ĝia MEP kaj preskaŭ trionon de la monda MEP antaŭ 1914. Multo de ĉi tio estis konstruita sur kolonia ekstraktado kaj neegala interŝanĝo, kiel spegulas la forte negativaj pozicioj de Suda kaj Sudorienta Azio kaj Subsahara Afriko (vidu Nieves kaj Piketty 2025). La du mondmilitoj, revolucioj kaj malkoloniigo subite finis ĉi tiun dominecon, forviŝante la plej multajn el la eksteraj posedaĵoj de Eŭropo.

Meze de la 20-a jarcento, Nordameriko kaj Oceanio mallonge fariĝis la ĉefaj kreditoroj de la mondo, atingante pinton je ĉirkaŭ 8% de la monda MEP en la 1950-aj jaroj. Sed ekde la 1970-aj jaroj, la regiono ŝanĝiĝis al la plej granda neta ŝuldanto, kun saldoj nun je 18% de la monda MEP.

La plej drama nuntempa

Ĉapitro 3. Regiona Riĉeca Malegaleco

Figuro 3.3. Hejma kapitalo restas la fundamento de nacia riĉeco ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras, ke enlanda kapitalo konsistigas la plejparton de la neta nacia riĉeco en ĉiuj regionoj, dum netaj eksterlandaj aktivoj ludas nur negravan rolon. La plej multaj regionoj montras konstantajn kreskojn de nacia riĉeco kiel procento de enspezo ekde 1995, precipe Orienta Azio kaj Nordameriko kaj Oceanio. Subsahara Afriko kaj Latinameriko, kontraste, montras limigitajn kreskon kaj daŭre posedas nekonsiderindajn netajn eksterlandajn aktivojn. Notoj. Neta nacia riĉeco = enlanda kapitalo + netaj eksterlandaj aktivoj. Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

transformo okazis en Orienta Azio.

Ekde la 1970-aj jaroj, la regiono fariĝis la plej granda kreditoro. Hodiaŭ, ĝi tenas ĉirkaŭ 12% de la monda MEP. La Mezoriento kaj Nordafriko ankaŭ konservis fortan pozitivan bilancon ekde la naftohaŭso de la 1970-aj jaroj, dum Eŭropo rekonstruis modestajn plusojn en la lastaj jardekoj. Kontraste, Latinameriko, Subsahara Afriko, kaj Suda kaj Sudorienta Azio restas konstantaj ŝuldantoj, kun fremduloj posedantaj pli da iliaj aktivaĵoj ol iliaj loĝantoj tenas eksterlande.

Eksterlandaj aktivaĵoj montras la persistajn tutmondajn malsimetriojn de la financa sistemo: hodiaŭ, Orienta Azio, la Mezoriento kaj Nordafriko, kaj Eŭropo finansas la reston de la mondo, dum Nordameriko kaj Oceanio kaj plejparto de la Tutmonda Sudo havas kronikajn deficitojn. Gravas rimarki, kiel Nievas kaj Piketty (2025) emfazas, ke ĉi tiuj historiaj malekvilibroj reflektas ne nur merkatojn, sed ankaŭ potencorilatojn kaj neegalan interŝanĝon, temon, kiun ni retraktos en Ĉapitro 5.

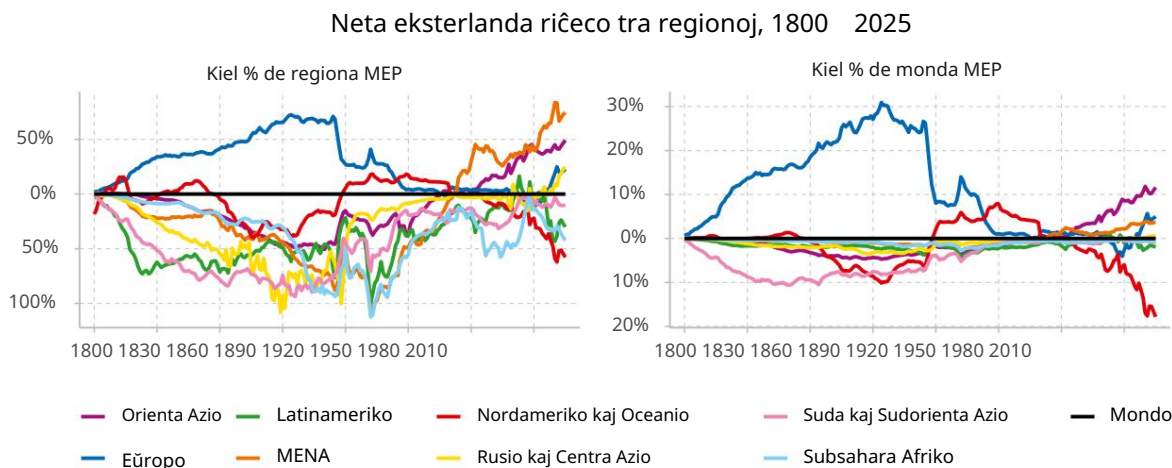
Privata riĉeco kreskas dum publika riĉeco stagnas

Dum la pasintaj tridek jaroj, la tutmonda riĉeco kreskis pli rapide ol la enspezo, kreskante de iom pli ol 400% de la monda enspezo en 1995 ĝis pli ol 600% en 2025

(Figuro 3.2). Tamen, ĉi tiu kresko preskaŭ tute koncentriĝis en la privata sektoro (vidu Bauluz, Brassac, et al.). (2025)). Figuro 3.5 montras, ke privata riĉeco kreskis de proksimume 350% ĝis pli ol 500% de la monda enspezo, dum publika riĉeco stagnis je proksimume 80–90%. En iuj regionoj, publika riĉeco eĉ fariĝis negativa, kio signifas, ke la ŝuldoj de la registaroj superis iliajn aktivaĵojn. La malrapidiĝo dum la COVID-19-pandemio nelonge interrompis la supreniran trajektorion, sed la longtempa tendenco restas klara: riĉaĵkresko akumuliĝis en privataj manoj.

Figuro 3.5 montras, ke Orienta Azio kaj Nordameriko kaj Oceanio nun raportas la plej altajn nivelojn de privata riĉeco, ĉiu super 600% de la enspezo antaŭ 2025 (maldekstra panelo). La trajektorio de Nordameriko kaj Oceanio tamen estis ŝanĝiĝema: forta kresko ĝis 2007, akra falo dum la tutmonda

Figuro 3.4. Ekde la 1970-aj jaroj, Nordameriko kaj Oceanio fariĝis la plej granda neta ŝuldanto

Interpreto. Inter 1800 kaj 1914, Eŭropo akumulis kreskantan parton de tutmondaj eksterlandaj aktivaĵoj. Antaŭ 1914, ĝia neta eksterlanda riĉeco atingis 71% de sia propra MEP. Ĉi tiuj aktivaĵoj plejparte malaperis post la Unua Mondmilito. Mezurita kiel parto de la monda MEP, la eksterlanda riĉeco de Eŭropo en 1914 estis ĉirkaŭ 6-oble pli granda ol la eksterlanda riĉeco de Orienta Azio en 2025 (12%) kaj ĉirkaŭ 18-oble pli granda ol tiu de MENA (4%). Dum la 20-a jarcento, Nordameriko kaj Oceanio aperis kiel grava posedanto de eksterlandaj aktivaĵoj, atingante pinton en 1950 je 8% de la monda MEP. Dum la sama periodo, Orienta Azio transiris al unu el la plej grandaj posedantoj de eksterlandaj aktivaĵoj en la mondo. Antaŭ 2025, ĝia neta eksterlanda riĉeco staris je 12% de la monda MEP. Kontraste, Nordameriko kaj Oceanio tenas 18%, kio signifas, ke aliaj regionoj nun tenas pli da aktivaĵoj en Nordameriko kaj Oceanio ol ĝi tenas eksterlande. Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025), Nievas kaj Piketty (2025), kaj wir2026.wid.world/methodology.

financa krizo, reakiro en la 2010-aj jaroj, kaj renoviĝinta malkresko post COVID-19. Eŭropo sekvis pli stabilan vojon, sed ĝia privata riĉeco ankaŭ falis pli akre ol la tutmonda averaĝo post 2020. Suda kaj Sudorienta Azio konstante konstruis privatan riĉecon, rangante kvara tutmonde, dum Mezoriento kaj Nordafriko superis Rusion kaj Centran Azion dum la 2010-aj jaroj. Kontraste, Latinameriko kaj Subsahara Afriko restas multe sub la monda averaĝo, reflektante pli malfortan aktivajakumuligon relative al enspezo.

La bildo de publika riĉeco estas eĉ pli frapa (dekstra panelo). Orienta Azio elstaras kiel la sola regiono kun konsiderinda kaj kreskanta publika riĉeco, danke al daŭra publika ŝparado kaj signifa ŝtata posedo de aktivaĵoj. La Mezoriento kaj Nordafriko, Subsahara Afriko, Latinameriko, kaj Rusio kaj Centra Azio konservas modeste pozitivajn nivelojn, sed ĉi tiuj estas multe sub tiuj en Orienta Azio. Eŭropo kaj Suda kaj Sudorienta Azio ŝvebas proksime al nulo, montrante malmultan kapablon konstrui kolektivan riĉecon. En Nordameriko kaj Oceanio, publika riĉeco estas negativa: registaroj ŝuldas pli ol ili posedas, kun kreskantaj publikaj ŝuldoj.

kompensante limigitajn ŝtatajn aktivaĵojn.

Ĝenerale, la mondo fariĝis pli riĉa, sed la proprieto de ĉi tiu riĉeco ŝanĝiĝis al individuoj kaj entreprenoj.

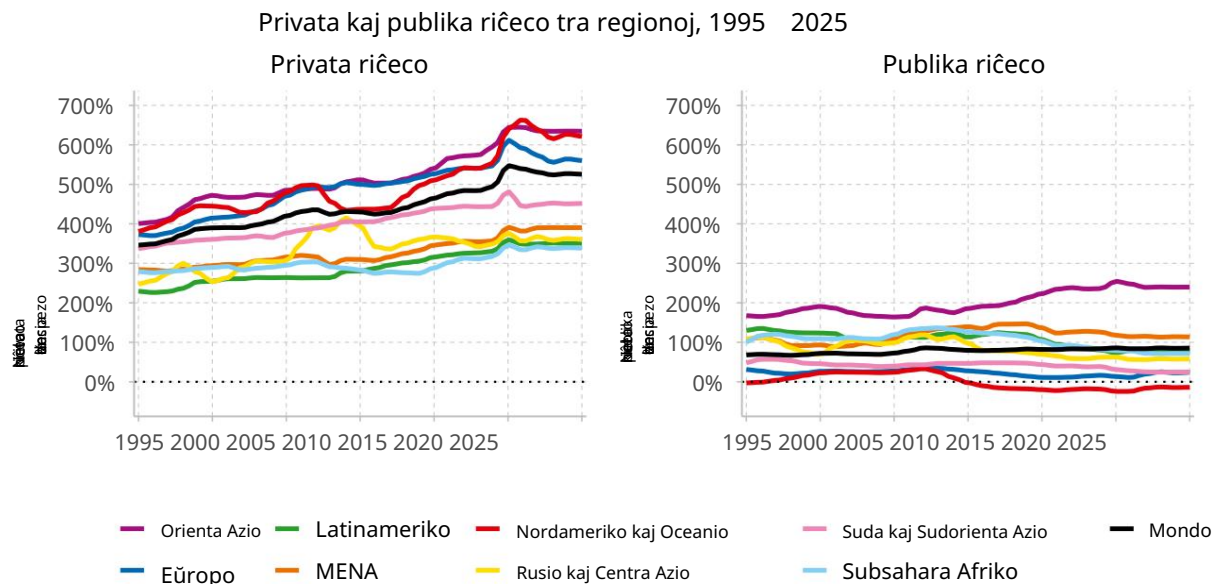
Registaroj, male, vidis sian netan pozicion malfortiĝi, malvastigante sian fiskan kapaciton investi en kolektivajn varojn aŭ respondi al krizoj. Ĉi tiu malekvilibro inter kreskantaj privataj riĉaĵoj kaj stagnaj publikaj rezervoj nun estas difina trajto de la tutmonda ekonomio. Ĉi tiu ŝanĝo al privataj bilancoj levas duan demandon: kiel la enspezfluo estas dividita inter laboro kaj kapitalo? **Figuro 3.6** respondas ĉi tion.

Figuro 3.6 spuras kiel la enspezfluo estas dividita inter laboro kaj kapitalo ekde 1980. Tutmonde, la parto de laboro falas de ĉirkaŭ 61% en 1980 ĝis 53% en 2025, dum la parto de kapitalo altiĝas de 39% ĝis 47%. Ĉi tiu reekvilibrigo direkte al kapitalenspezo spegulas la riĉaĵpadronojn en **Figuro 3.5** (pli da riĉaĵo ĝenerale, kaj plejparte privata).⁸ Koncerne regionajn padronojn,

Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo retenas kompare pli altajn laborpartojn (kaj pli malaltajn kapitalajn).

Ĉapitro 3. Regiona Riĉeca Malegaleco

Figuro 3.5. La kresko de privata riĉeco kaj la malkresko de publika riĉeco en ĉiu regiono

Interpreto. Neta privata riĉeco atingis 621% de la nacia enspezo en Nordameriko kaj Oceanio kaj 635% en Orienta Azio antaŭ 2025. Publika riĉeco, kontraste, estis ĉirkaŭ 14% kaj 240% respektive. La ciferoj elstarigas diverĝajn tendencojn inter publika kaj privata neta riĉeco tra regionoj. Fontoj kaj serioj: Bauluz et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

akcioj) ol aliaj regionoj. La regiono de Mezoriento kaj Nordafriko montras la plej malaltajn laborpartojn kaj la plej altajn kapitalpartojn, ŝablonojn kiujn Dietrich et al. (2025) ligas al sektora strukturo kaj resurso-lupagoj.

Orienta Azio kombinas rapidan kapitalprofundigon kun ankoraŭ levitaj laborpartoj dum granda parto de la periodo, sed ĝia kapitalparto altiĝis rimarkeble dum industriigo kaj aktiva ekspansio progresis. En Latinameriko, Suda kaj Sudorienta Azio, kaj Subsahara Afriko, laborpartoj estas konstante pli malaltaj kaj kapitalpartoj pli altaj. Ĉi tiuj diferencoj ne estas simple artefakto de sektora miksaĵo, sed verŝajne reflektas pli altajn rendimentojn al kapitalo kaj pli malfortan marĉandpovon de laboristoj en pli malriĉaj regionoj (Dietrich et al. (2025)). Dum la kapitalparto altiĝas, aktivaĵposedantoj ricevas pli grandan parton de enspezo; pli altaj ŝparaĵoj kaj aktivaĵprezoj inter ĉi tiu grupo kunigas pli rapidan kreskon de privataj riĉuloj (vidu Bauluz, Novokmet, kaj Schularick (2022); Piketty kaj Zucman (2014)).

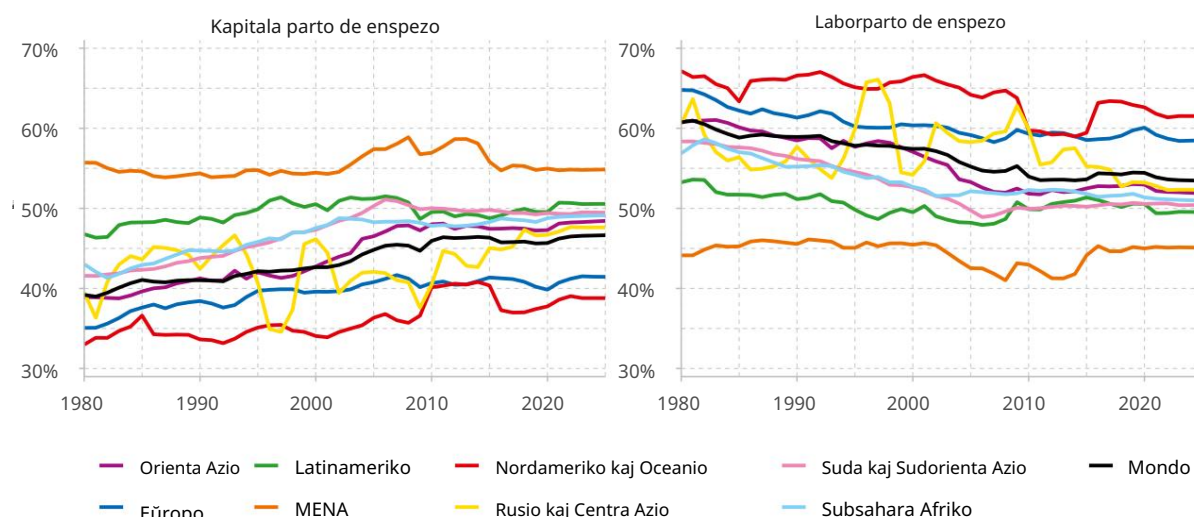
La monda distribuado de riĉeco laŭ regiono

Figuro 3.7 prezentas la mondan distribuon de pokapa riĉeco en 2025 per stakigado de regionaj densekurboj. La vertikala skalo estas tia, ke la areo de ĉiu kolora korno korespondas al la regiona parto de la plenkreska loĝantaro de la mondo. Du trajtoj dominas. Unue, la tutmonda distribuado estas akre distordita: longa dekstra vosto, loĝata ĉefe de Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, etendiĝas multe preter €250,000 po plenkreskulo en la milion-plus intervalon. Due, la plej multaj plenkreskuloj tutmonde estas grupigitaj maldekstre de tiu vosto, je malaltaj ĝis malsupra-mezaj niveloj de riĉeco.

Suda kaj Sudorienta Azio kontribuas la plej grandan mason ĉe la centro-maldekstra parto de la distribuado; ĝia demografia pezo plejparte difinas la tutmondan pinton. Orienta Azio situas dekstre de tiu pinto kaj disvastiĝas trans larĝan bendon, reflektante jardekojn da aktivaĵakumulado, kiu nun metas konsiderindan parton de plenkreskuloj en la supra-mezan gamon (vidu Arias-Osorio et al. (2025)). Latinameriko kaj la Mezoriento kaj Nordafriko situas inter la mezo, kun multe pli maldika ĉeesto en la tutmonda supro.

Figuro 3.6. La kreskanta kapitala parto en la tutmonda enspezo

Kapitalo kaj enspezo kiel parto de la totala faktorprenza MEP, 1980–2025

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras tendencojn en la konsisto de enspezo inter laboro kaj kapitalo. Je la tutmonda nivelo, la parto de enspezo iranta al laboro malpliĝis de 61% en 1980 ĝis 53% en 2025. Dume, la kapitala parto pliiĝis de 39% ĝis 47% dum la sama periodo. Ĉi tiu ŝanĝo reflektas kombinaĵon de kreskantaj rendimentoj al kapitalo, kreskanta amortizo (KFC), kaj stagnanta laborkompenso en multaj regionoj. Kapitalaj partoj estas konsiderinde pli grandaj en pli malriĉaj regionoj ol en pli riĉaj. Fontoj kaj serioj: Dietrich et al. (2025).

Subsahara Afriko koncentriĝas ĉe la plej malalta fino, kun minimuma reprezentado preter la pli malaltaj deciloj. Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio estas troreprezentitaj ĉe la supra vosto kaj dominas la plej altajn riĉajgrupojn.

Kompare kun la enspezdistribuo montrita pli frue en [Figuro 2.5](#), la kontrasto estas klara: la malegaleco de riĉeco estas pli granda ol la enspezmalegaleco. Regionoj, kiuj respondecas pri granda parto de mezriĉaj gajnantoj, kiel Orienta Azio kaj partoj de Suda kaj Sudorienta Azio, restas subreprezentitaj ĉe la plej alta parto de la riĉecodistribuo, dum Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio ĉeestas tie misproporcie. Alivorte, la loko ankoraŭ formas la ŝancojn de individuo atingi la supron de la tutmonda riĉecoŝtuparo.

[Figuro 3.8](#) disigas la netan riĉecon de domanaroj en 2025 en kvar grupojn: la malsupraj 50%, la mezaj 40%, la sekvaj 9%, kaj la supra 1%, por ĉiu mondregiono. La bildo estas kruela: en ĉiu regiono, la supraj 10% posedas la plimulton de la riĉeco, dum la malsupra duono posedas preskaŭ nenion. Tra regionoj, la malsupraj 50% posedas inter 1% kaj 5% de la totala riĉeco: nur 1% en Nordameriko.

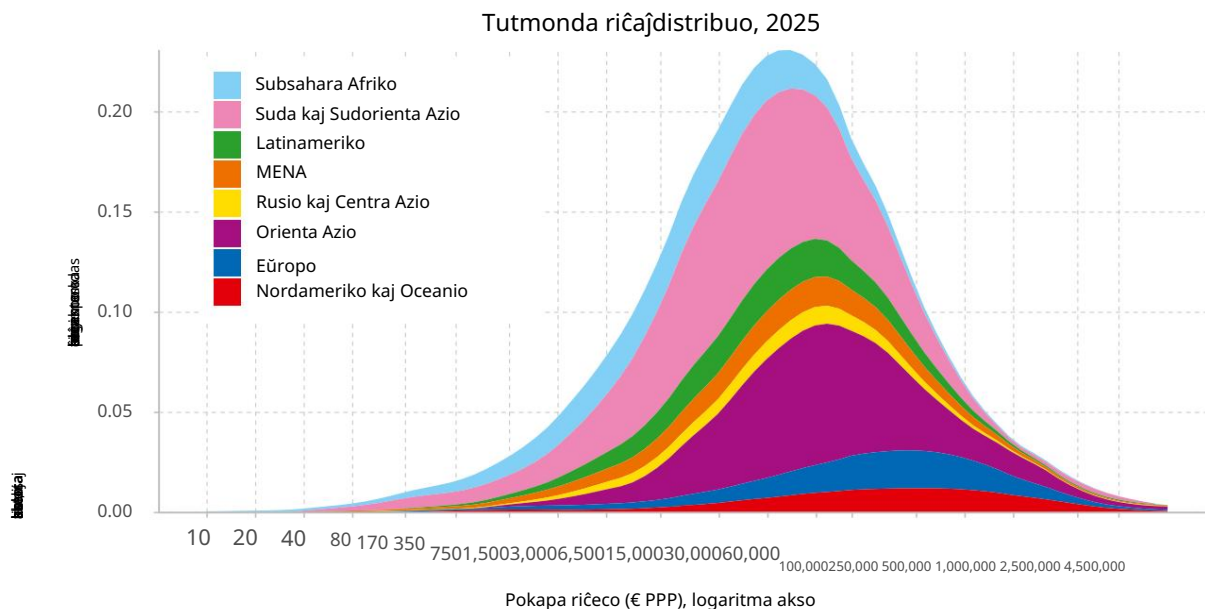
& Oceanio, Subsahara Afriko, kaj la Mezoriento & Nordafriko; 3% en Eŭropo, Latinameriko, kaj Rusio & Centra Azio; kaj 5% en Suda & Sudorienta Azio kaj Orienta Azio. Simple dirite, en ĉiu regiono, duono de la loĝantaro posedas ne pli ol 5% de la riĉeco de tiu regiono.

Kontraste, la supraj 10% kontrolas 60–74% de la riĉeco, ĉirkaŭ 60% en Eŭropo; 65–70% en Suda kaj Sudorienta Azio, Orienta Azio, Latinameriko, kaj Nordameriko kaj Oceanio; 70% en Subsahara Afriko; 73% en la Mezoriento kaj Nordafriko; kaj 74% en Rusio kaj Centra Azio. En ĉiu regiono, unu-dekono de la loĝantaro posedas almenaŭ 60% de la tuta riĉeco.

Disagregado de la supraj 10% montras kiom koncentrita estas la plej alta parto. La supra 1% sole posedas kvaronon de la tuta riĉeco en Eŭropo (25%), ĉirkaŭ trionon en Nordameriko kaj Oceanio (34%), Suda kaj Sudorienta Azio (35%), Subsahara Afriko (36%), Latinameriko (36%), Mezoriento kaj Nordafriko (37%), kaj troe altajn 46% en Rusio kaj Centra Azio. En pluraj regionoj, Nordameriko kaj Oceanio, Latinameriko, Mezoriento kaj Nordafriko, Subsahara Afriko, kaj Rusio kaj Centra Azio, la supraj...

Ĉapitro 3. Regiona Riĉeca Malegaleco

Figuro 3.7. La plejparto de la tutmonda loĝantaro estas grupigita ĉe malaltaj niveloj de riĉeco

Interpreto. La grafikaĵo montras la grandecon kaj geografian distribuon de la tutmonda loĝantaro je malsamaj niveloj de la riĉcedistribuo. La relativa grandeco de ĉiu kolortrancĉaĵo estas proporcia al la loĝantaro en regiono.

Distribuo de persona riĉeco, neta de ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias Osorio et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

1% posedas pli ol la tutaj malsupraj 90% kune. Unu el po 100 homoj posedas pli da riĉaĵo ol naŭdek individuoj en la sama grupo.

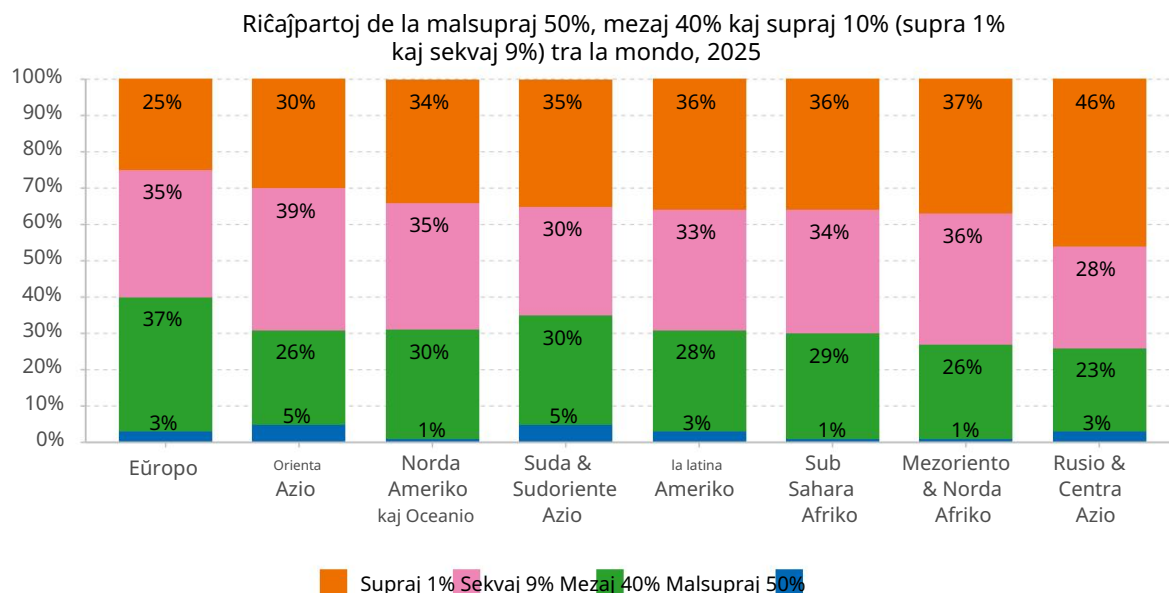
Rimarkinde, en Eŭropo, la mezaj 40% tenas konsiderindajn 37%, kaj la plejparto de la supra-decila parto venas de la sekvaj 9% (35%) anstataŭ la supra 1%. Krome, Orienta Azio havas la plej grandan "sekvajn 9%" parton (39%) tutmonde, sekvata de la regiono Mezoriento kaj Nordafriko (36%) kaj Eŭropo, Nordameriko kaj Oceanio (ĉirkaŭ 35%), konforme al la larĝa supra-meza profilo videbla en [Figuro 3.7](#).

Kompare kun la enspezaj dividoj en [Ĉapitro 2](#) ([Figuro 2.6](#)), riĉeco estas eĉ pli koncentrita. La supraj 10% ricevas 36–57% de la regiona enspezo sed posedas 60–74% de la regiona riĉeco, kaj la supra 1% gajnas 12–24% de la enspezo sed posedas 25–46% de la riĉeco. La breĉo inter enspezo kaj riĉeca koncentriĝo substrekas la ĉefan trovon de ĉi tiu sekcio: ene de ĉiu regiono, posedo de aktivaĵoj estas forte koncentrita ĉe la plej alta nivelo.

de la tutmonda riĉcedistribuo, kiuj regionoj konsistigas tiun parton. En 1995, la plej altaj percentiloj estis superforte en Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, kiuj dominis la supran decilon kaj precipe la supran 1%, dum iuj el la azia loĝantaro kaj subsahara Afriko koncentriĝis en la malsupra duono. Antaŭ 2025, la mapo de la supra vosto estas pli multpolusa, kvankam ne egaleca. Ĉinio estas la elstara movanto: ĝia koloro disvastiĝas trans la supra-mezajn percentilojn kaj eniras la plej supron. Ĝia parto de la plej alta 1% de la mondo altiĝis de proksimume unu procento en 1995 ĝis proksimume unu sesono antaŭ 2025. Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio ankoraŭ konsistigas grandan parton de la tutmonda elito, sed ili nun dividas tiun spacon kun Orienta Azio. La ĝenerala mesaĝo spegulas la pruvojn de [Ĉapitro 2](#) pri enspezo: la geografio de la elito diversiĝis, precipe direkte al Orienta Azio, sed la strukturo de la piramido daŭras.

[Figuro 3.9](#) montras, por ĉiu percentilo

Figuro 3.8. Ekstrema riĉaĵa malegaleco estas alta en ĉiuj regionoj

Interpreto. En Latinameriko, la supra 1% kaptas 36% de la nacia riĉeco, kaj la sekvaj 9% pliajn 33%. Kune, la supraj 10% posedas 69%, kompare kun 60% en Eŭropo. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Land-laŭ-landaj padronoj de riĉkoncentriĝo

proporcio de riĉeco laŭ regiono (Figuro 3.7–Figuro 3.9), de nacia riĉeco (ĉirkaŭ du kvinonoj, ĝenerale ene de landoj).

La kvar mapoj kun multe pli Azio, laŭ la analizo en Ĉapitro 2 (Figuro 2.9 – Figuro 2.13), mezaj estas konstante pli klara ol por enspezo.

La akcioj de la mezaj 40% estas

ilustrite en Figuro 3.11. La plej altaj bendoj grupiĝas en Eŭropo kaj en Oceanio, kie la mezaj 40% regas konsiderindan parton de Usono kaj Kanado elstaras kun konforme al ilia loĝantara pezo). La tutmonda distribuado

maldekala meza parto, pli proksimaj al latinamerikaj kaj afrikaj ŝablonoj. En 40% ankaŭ kaptas malgrandajn partojn en Ĉinio kaj Barato. La bildo

Figuro 3.10 montras la parton de domanara riĉeco posedata de la malsupraj 50%.

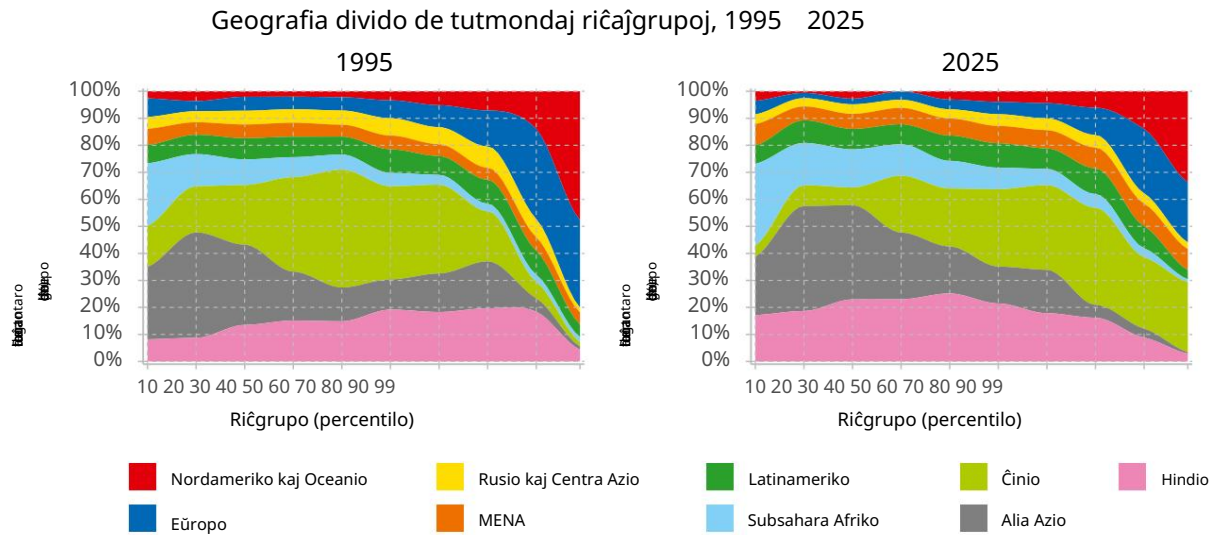
Ĉie en la mondo, la malsupra duono posedas nur etan parton de la nacia riĉeco, maksimume ĉirkaŭ 14% kaj, en multaj lokoj, nur 1%. Grandaj partoj de Latinameriko, subsahara Afriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko troviĝas en la plej malalta kategorio sur la mapo (sub proksimume 1–3,8%). La sama ŝablono aperas en partoj de Centra Eŭropo kaj en Usono. Kontraste, pluraj okcidenteŭropaj landoj, Aŭstralio kaj Nov-Zelando, kaj grandaj aziaj ekonomioj kiel Ĉinio kaj Barato troviĝas unu aŭ du kategoriojn pli alte: iliaj malsupraj duonoj ankoraŭ posedas malmulte, sed rimarkeble pli ol en la plej neegalaj situacioj.

Figuro 3.12 elstarigas, ke la plej alta decilo posedas la plimulton de la riĉeco en la plej multaj landoj. La plej malhelaj koloroj kovras Latinamerikon, sudan Afrikon, la Proksiman Orienton, Rusion, Ĉinion kaj Hindion, same kiel Usonon, kie la supraj 10% tipe kontrolas multe pli ol 60% de la domanara riĉeco.

Eŭropo kaj Oceanio estas pli mallarĝaj sur la mapo: la koncentriĝo estas ankoraŭ alta laŭ iu ajn normo, sed malpli ol en aliaj mondopartoj. Frape, nenie la supraj 10% posedas malpli ol ĉirkaŭ 45% de la tuta riĉeco; en iuj landoj, ilia parto proksimiĝas al 86%, eksterordinara koncentriĝo por grupo kiu reprezentas unu personon el dek.

Fokuso sur la plej supra parto akriĝas la kontraston (Figuro 3.13). La supra 1% prenas

Figuro 3.9. La geografio de la plej riĉaj diversiĝis, precipe direkte al Orienta Azio

Interpreto. Ĉi tiuj grafikoj montras la geografian disdividon de tutmondaj riĉaĝgrupoj. Inter 1995 kaj 2025, la tutmonda riĉaĝdistribuo ŝanĝiĝis, kun Ĉinio gajnante ĉeeston en la supraj percentiloj, dum la domineco de Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio en ĉefaj riĉaĝgrupoj malpliigis, sed ĝi ankoraŭ estas granda. En 1995, 2% de la plej supra 1% de la monda riĉaĝgrupo estis ĉinaj loĝantoj. Antaŭ 2025, ĉi tiu nombro pliiĝis al 26%. Ĉi tio elstarigas la kreskantan tutmondan parton de Ĉinio kaj la diversiĝon de la tutmonda elito. Fontoj kaj serioj: Arias Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

rimarkinde grandaj partoj tra Latinameriko, la Proksima Oriento, suda Afriko, Rusio, Barato, Ĉinio, Tajlando kaj Nordameriko.

Pluraj eŭropaj landoj kaj Oceanio troviĝas en pli malaltaj kategorioj, kvankam eĉ tie la parto de la supra 1% estas konsiderinda. En la plej ekstremaj kazoj, la supra 1% posedas pli ol 50% de la totala domanara riĉeco en tiu lando; eĉ la plej malaltaj valoroj estas proksimaj al 15%.

La riĉeca malegaleco (la proporcio de la supraj 10% kontraŭ la malsupraj 50%) en [Figuro 3.14](#) estas plej malalta en Okcidenta Eŭropo kaj Oceanio. Ĉinio kaj Barato ankaŭ rezultas relative pli bone. La proporcio akre kreskas tra Latinameriko, Mezoriento kaj Nordafriko, kaj suda Afriko, kaj estas alta en Usono, Indonezio kaj Rusio.

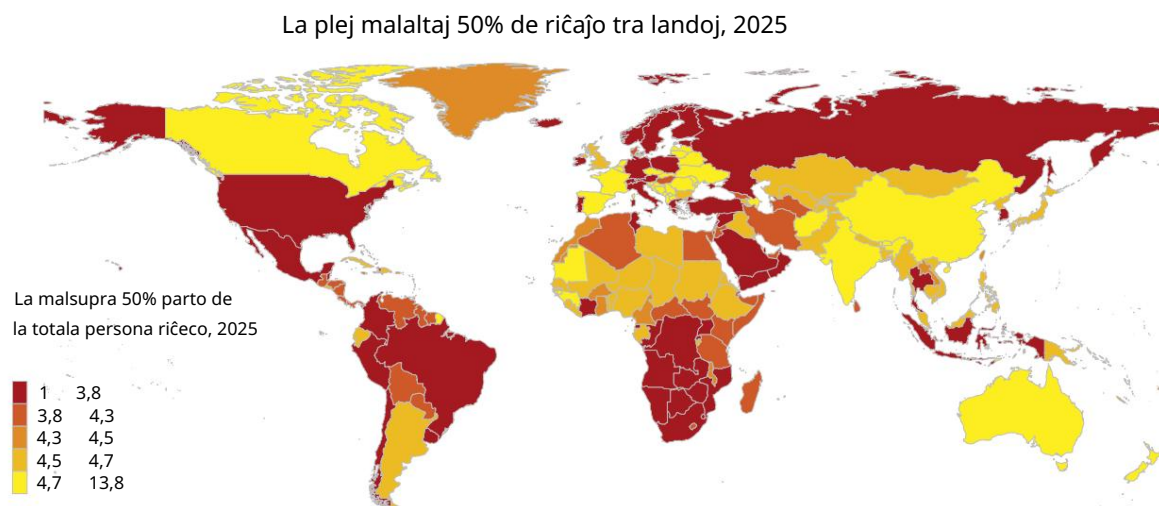
[Figuro 3.10–Figuro 3.14](#) konfirmas, ke riĉeco estas tre koncentrita ĉe la supro kaj eĉ pli malegale distribuita ol enspezo (vidu [Ĉapitron 2](#)). Kiel en [Ĉapitro 2](#), la malplej malegalecaj padronoj troviĝas en la regionoj de Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, ekskludante Usonon, kaj, en iuj kazoj, Kanadon. Blanchet kaj

Martínez-Toledano (2023) atribuas la pli altajn nivelojn de riĉaĝa malegaleco en Usono relative al Okcidenta Eŭropo al la pli rapida kresko de la interspaco inter domprezoj kaj borsprezoj ekde la 1980-aj jaroj en ĉi-lasta. La kialo estas, ke altiĝantaj domprezoj emas profitigi la mezon de la riĉaĝa distribuo, ĉar ili posedas misproporcie pli da loĝejoj en sia investaĵaro ol la supra aŭ malsupra parto. La plej malegalaj landoj koncentriĝas en subsahara Afriko, Latinameriko, kaj la Mezoriento kaj Nordafriko.

Ĉefaj konkludoj

La ĉapitro montras, ke ĉiu regiono pliiĝis sian netan nacian riĉecon inter 1995 kaj 2025, sed la mapo de riĉeco ŝoviĝis al Azio. La parto de Orienta Azio altiĝis, tiu de Eŭropo malpliigis, kaj la delonga misagordo inter loĝantaro kaj riĉeco daŭras: regionoj kun pli malgrandaj loĝantaroj, Eŭropo kaj Nordameriko kaj Oceanio, ankoraŭ havas grandajn partojn, dum la popolriĉa subsahara Afriko restas marĝena.

Figuro 3.10. La malsupraj 50%-aj partoj estas malgrandaj ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la tuta persona riĉeco posedata de la malsupraj 50% en ĉiu lando en 2025. En Ĉilio, la malsupraj 50% posedas ĉirkaŭ 2.6% de la tuta persona riĉeco. En Vjetnamio, ili posedas ĉirkaŭ 4.6%. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Nacia riĉeco estas ĉefe konstruita sur hejma kapitalo, sed translimaj financaj ligoj kreas tutmondan interdependon. Ĉi tiuj malekvilibroj signifas, ke parto de la kapitalo en ŝuldantaj regionoj, plej videble Nordameriko kaj Oceanio, estas posedata de loĝantoj de kreditoraj regionoj, plej precipe Orienta Azio. Ni revenos al ĉi tiu temo en [Ĉapitro 5](#) sub la nocio de "neegala interŝanĝo".

Tutmonda riĉeco kreskis multe pli rapide ol enspezo ekde la mezo de la 1990-aj jaroj, altiĝante de iom pli ol kvarobla ĝis pli ol sesobla la monda enspezo. Preskaŭ la tuta kresko troviĝas en privataj bilancoj: privata riĉeco grimpis de proksimume 260 ĝis pli ol 430 procentoj de la monda enspezo, dum publika riĉeco stagnis je ĉirkaŭ 80-90 procentoj kaj fariĝis negativa en iuj regionoj. Orienta Azio estas la escepto, kun konsiderinda kaj kreskanta publika riĉeco. Paralele, la parto de enspezo asignita al kapitalo pliiĝis, dum la parto de laboro malpliiĝis, tiel plifortigante la akumuladon de privataj aktivaĵoj.

Dum la pasintaj kelkaj jardekoj, la tutmonda elito diversiĝis. En 1995, la supro de la distribuo estis superforte eŭropa kaj nordamerika kaj oceania. Hodiaŭ, Orienta Azio firme aliĝis al sia

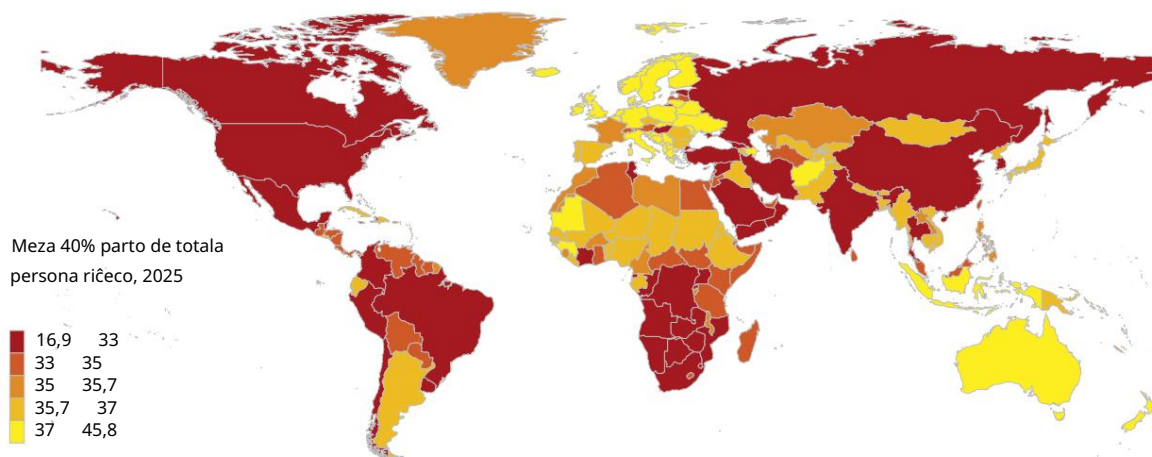
rangoj, tiel ke la tutmonda supra dekonono estas esence dividita inter ĉi tiuj tri regionoj. La tutmonda "mezriĉa klaso" nun estas ĉefe azia, dum aliaj regionoj restas koncentritaj ĉe la fundo kaj subrepresentitaj ĉe la supro.

Ene de landoj, riĉeca koncentriĝo estas eĉ pli ekstrema ol enspezkoncentriĝo. La malsupra duono posedas malmulte aŭ nenion preskaŭ ĉie. La supra decilo komandas la plimulton en ĉiuj regionoj, kaj la plej supra unu procento kaptas rimarkinde grandajn partojn. Eĉ en la malplej neegalaj situacioj, riĉecaj malegalecoj restas vastaj: proprieto kliniĝas decide al la supro. [Ĉapitro 3](#) transdonas klaran mesaĝon: la mondo estas pli riĉa, sed proprieto ŝoviĝis eĉ pli al privataj manoj; registaroj ne samrapidis; kaj riĉeco estas ekstreme koncentrita ĉe la supro.

Ĉapitro 3. Regiona Riĉeca Malegaleco

Figuro 3.11. La mezaj 40%-aj partoj estas malgrandaj preskaŭ ĉie.

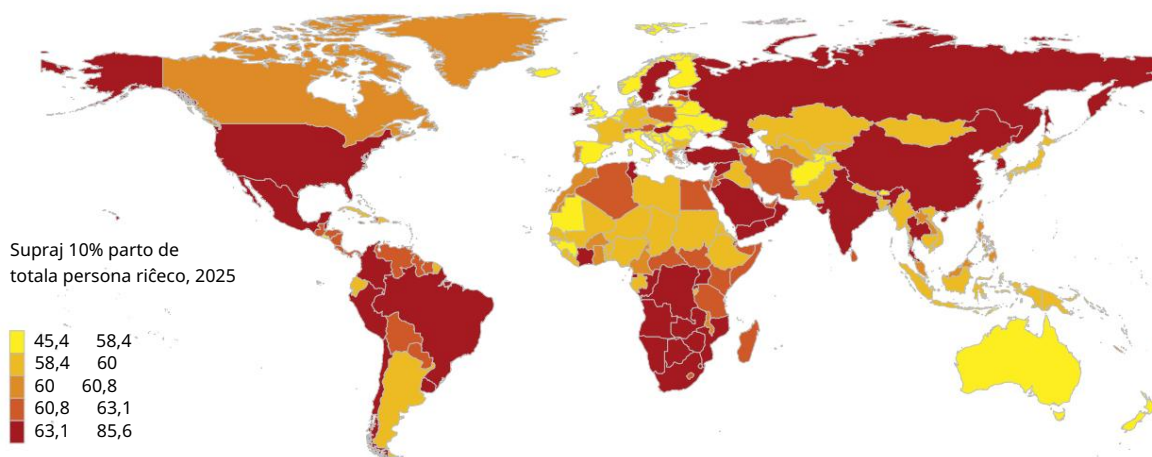
Mezaj 40%-riĉecaj partoj tra landoj, 2025

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la tuta persona riĉeco posedata de la mezaj 40% en ĉiu lando en 2025. En Kolombio, la mezaj 40% posedas ĉirkaŭ 27% de la tuta persona riĉeco. En Norvegio, ili posedas ĉirkaŭ 43.9%. La neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Figuro 3.12. La supraj 10%-aj riĉaĵpartoj estas grandaj ĉie.

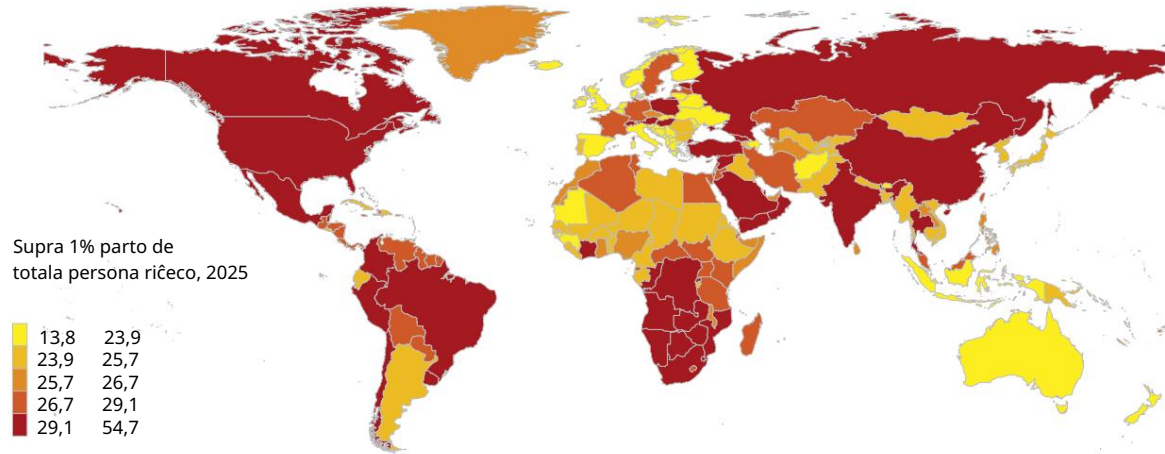
Supraj 10% riĉaĵpartoj tra landoj, 2025

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la tuta persona riĉeco posedata de la supraj 10% en ĉiu lando en 2025. En Svedio, la supraj 10% posedas ĉirkaŭ 68.2% de la tuta persona riĉeco. En Nov-Zelando, ili posedas ĉirkaŭ 57.2%. La neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj wir2026.wid.world/methodology.

Figuro 3.13. La plej supraj 1%-aj riĉaĵoj estas tre grandaj

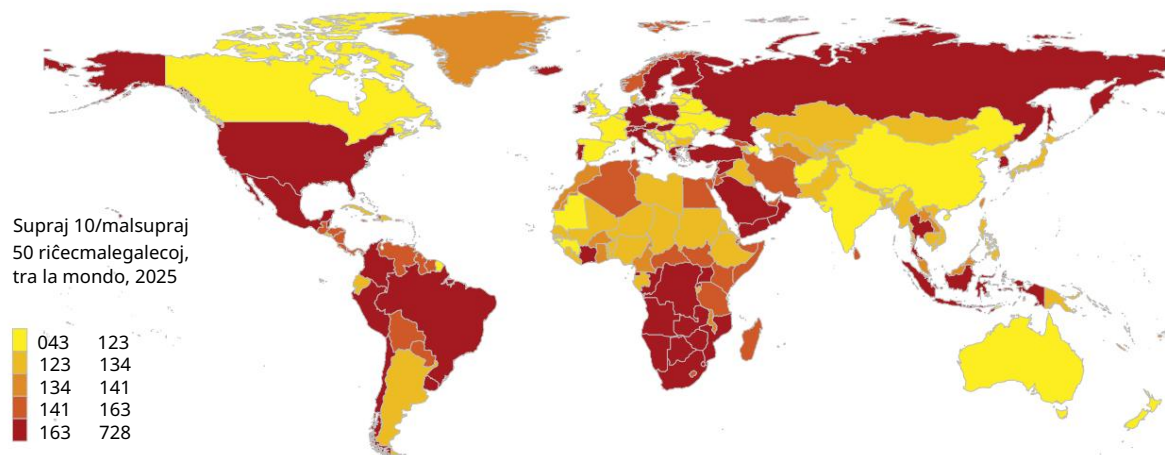
Supraj 1%-aj riĉaĵpartoj tra landoj, 2025

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la tuta persona riĉeco posedata de la supra 1% en ĉiu lando en 2025. En Barato, la supra 1% posedas ĉirkaŭ 40.1% de la tuta persona riĉeco. En Britio, ili posedas ĉirkaŭ 21.3%. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj. Fontoj kaj serioj: Arias-Osorio et al. (2025) kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Figuro 3.14. Riĉeca malegaleco estas granda kaj ĝeneraligita

Supraj 10%/malsupraj 50% riĉecmalegalecoj tra la mondo, 2025

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la proporcion inter la averaĝa riĉeco de la supraj 10% kaj la averaĝa riĉeco de la malsupraj 50% de la loĝantaro en ĉiu lando en 2025. En Usono, la supraj 10% posedas ĉirkaŭ 727 fojojn pli da riĉeco ol la malsupraj 50%. En Nederlando, la proporcio estas 128. Neta persona riĉeco egalas al la sumo de financaj aktivoj (ekz. akcioj aŭ obligacioj) kaj ne-financaj aktivoj (ekz. loĝejoj aŭ terenoj) posedataj de individuoj, nete de iliaj ŝuldoj.

Fontoj kaj serioj: Arias Osorio et al. (2025), Chancel kaj Piketty (2021), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www.wid.world/methodology).

Notoj

Notoj

8Netaj (post-depreciado) versioj en Dietrich et al. (2025) montras la saman direkton sed kun pli malaltaj kapitalpartoj ĉar konsumo de fiksa kapitalo estas forigita.

9Tra ĉi tiuj mapoj, riĉeco rilatas al la neta domanara riĉeco, financaj kaj nefinancaj aktivoj minus ŝuldoj.

Referencoj

Arias-Osorio, Manuel et al. (2025). "Egaleco kaj Evoluo: Kompara kaj Historia Perspektivo 1800-2025". En: World Inequality Lab, Serio de Laborpaperoj.

Bauluz, Luis, Pierre Brassac, et al. (2025). "Tutmonda Riĉaĵa Akumuliĝo kaj Posedpadronoj 1800-2025". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/22.

Bauluz, Luis, Filip Novokmet, kaj Moritz Schularick (2022). "La Anatomio de la Tutmonda Ŝpara Troabundo". En: Monda Malegaleco-Laboratorio, Laborpapera Serio 2022/06.

Blanchet, Thomas kaj Clara Martínez-Toledano (2023). "Dinamiko de riĉaĵa malegaleco en Eŭropo kaj Usono: Kompreno de la determinantoj". En: Journal of Monetary Economics 133, pp. 25–43.

Chancel, Lucas kaj Thomas Piketty (2021). "Tutmonda enspeza malegaleco, 1820–2020: La persisto kaj mutacio de ekstrema malegaleco". En: Journal of the European Economic Association 19.6, pp. 3025–3062.

Dietrich, Jonas kaj aliaj (2025). "Etendante la Nacian Konto-Serion de WID: Sektoraj Malkomponaĵoj kaj

Meza Konsumo". En: Monda Malegaleco-Laboratorio, Teknikaj Notoj 2025/03.

Nievas, Gastón kaj Thomas Piketty (2025). "Neegala Interŝanĝo kaj Nord-Sudaj Rilatoj: Indikaĵoj el Tutmondaj Komercaj Fluoj kaj la Monda Pagobilancio 1800-2025". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/11.

Piketty, Thomas kaj Gabriel Zucman (2014). "Kapitalo revenis: Riĉeco-enspeza proporcio en riĉaj landoj 1700–2010". En: The Quarterly Journal of Economics 129.3, pp. 1255–1310.

ĈAPITRO 4

Seksa Malegaleco

Ĉapitro 4. Seksa Malegaleco

Enhavo de ĉi tiu ĉapitro

La homaro laboras malpli da horoj, sed la avantaĝoj estas neegalaj laŭ seksoj .	...	. 91
La proporcioj de virinaj laborenspezoj restas multe sub egaleco .		. 92
Virinoj laboras pli da horoj ĉie. La seksa malegaleco estas pli granda ol antaŭe.		
penso .		. 93
Virinoj estas malpli dungitaj ol viroj		. 94
Dungitaj virinoj gajnas malpli ol dungitaj viroj		. 95
La rolo de edukado en plibonigado de la seksa malegaleco .		. 96
Ĉefaj konkludoj .		. 100

Malgraŭ gravaj sociaj kaj ekonomiaj transformoj dum la pasintaj du jarcentoj, seksa malegaleco restas difina trajto de la tutmonda ekonomio. Virinoj hodiaŭ estas pli edukitaj, pli aktivaj en la labormerkato, kaj pli videblaj en gvidaj pozicioj ol iam antaŭe. Tamen, kiam ni ekzamenas kiel laborhoroj kaj enspezoj estas dividitaj inter viroj kaj virinoj, frapa realo aperas: la mondo ankoraŭ estas malproksime de atingi seksan egalecon.

Je la tutmonda nivelo, virinoj kontribuas signife al kaj pagita kaj nepagita laboro, sed iliaj ekonomiaj rekompencoj restas multe pli malgrandaj. Ili pli emas labori pli longe kiam kaj merkata kaj hejma laboro estas kalkulataj, tamen ili gajnas malpli, posedas malpli kaj okupas malpli da formalaj laborpostenoj. En ĉiu regiono, la proporcio de virinoj en la laborenspezo postrestas kompare kun tiu de viroj, kaj la progreso en malvastigo de ĉi tiuj breĉoj estis malrapida. Eĉ kie oni faris plibonigojn en edukado aŭ dungada partopreno, ili ne tradukiĝis en egalan salajron aŭ egalan aliron al ŝancoj.

Figuro 4.1 helpas meti ĉi tiun malekvilibron en perspektivon. Ĝi montras, ke virinoj ankoraŭ suferas pri seksaj malegalecoj en pluraj ŝlosilaj dimensioj. Virinoj kontribuas plimulton de la totalaj laborhoroj tutmonde, se oni inkluzivas sensalajran hejman laboron, tamen ili gajnas nur ĉirkaŭ trionon de la agregita laborenspezo. Fokusiĝante pri ekonomia laboro, la dungadprocentoj signife postrestas tiujn de viroj, kun virinoj multe malpli verŝajne havante pagitan laboron, kaj kiam dungitaj, ili gajnas konsiderinde malpli hore. Eĉ en edukado, kie ina mezlerneja aliĝo rimarkinde pliiĝis, egaleco ne estas plene atingita je la tutmonda nivelo. Ĉi tiuj ciferoj montras ne nur, ke seksa malegaleco daŭras, sed ke ĝia amplekso devus esti komprenita en sia tuta komplekseco studante ĝiajn sociajn, edukajn kaj ekonomiajn dimensiojn. Seksa malegaleco estas persista kaj struktura, ne nur malkreskanta historia trajto de la tutmonda ekonomio.

La homaro laboras malpli da horoj, sed la avantaĝoj estas neegalaj inter seksoj

Unu el la plej frapaj longdaŭraj transformoj en la tutmonda ekonomio estas la malkresko de laborhoroj. Du

Antaŭ jarcentoj, la tipa laboristo pasigis pli ol sesdek horojn semajne en merkata dungado. Hodiaŭ, la averaĝa laborhoraro draste malpliiĝis, kaj ĉiuj regionoj laboras ĉirkaŭ tridek ĝis kvardek kvin horojn semajne.

Ĉi tiu redukto reflektas profundajn strukturajn ŝanĝojn: industriigon, kreskantan produktivecon (dekstra panelo de **Figuro 4.2**), la disvastiĝon de laborrajtoj kaj kolektiva agado, same kiel, en iuj kunteksto, institucian ŝanĝon kaj konsciajn politikojn celantajn mallongigi la laborsemajnon. Kiel ilustras la maldekstra panelo de **Figuro 4.2**, Eŭropo hodiaŭ registras la plej malaltajn averaĝajn horojn tutmonde, ofte sub tridek semajne, dum Suda kaj Sudorienta Azio restas pli proksime al kvardek kvin. La ĝenerala bildo estas tiu de monda loĝantaro, kiu, averaĝe, pasigas malpli da tempo en formala laboro ol en la pasinteco.

Tamen ĉi tiu agrega progreso kaŝas persistajn seksajn disigojn elstarigas, ke virinoj daŭre laboras pli **(Figuro 4.3)**. longe ol viroj entute, kiam oni inkluzivas sensalajran hejman laboron. Tra la mondo, virinoj dediĉas pli da horoj al hejmaj respondecoj. Ĉi tiuj horoj malofte estas kompensitaj aŭ formale agnoskitaj, sed ili reprezentas grandan parton de la totala labortempo kaj kontribuas rekte al socia bonfarto. La rezulto estas paradokso: viroj ŝajnas labori pli longe kiam oni konsideras nur merkatajn horojn, sed virinoj konstante superas ilin en totalaj laborhoroj, kiam oni konsideras sensalajrajn agadojn.

Ĉi tiu malekvilibro portas profundajn implicojn. Unue, ĝi povas limigi la ŝancojn de virinoj en la labormerkato, ĉar la tempo pasigita pri sensalajra laboro limigas la horojn disponeblajn por pagita laboro, trejnado aŭ kariera antaŭenigo. Ĉi tio, kune kun malpli da pagitaj laborpostenoj disponeblaj por virinoj, seksa diskriminacio kaj kulturaj normoj, pliigas seksan malegalecon. Due, ĝi plifortigas la salajran interspacon: virinoj ne nur laboras pli da horoj entute, sed ili ankaŭ gajnas malpli por la pagita parto de sia laboro. Fine, ĝi elstarigas kiel seksa malegaleco etendiĝas preter salajroj kaj dungadaj statistikoj al la organizado de ĉiutaga vivo. La labortempo mem estas malegale distribuita, kun virinoj portante la pli pezan ŝarĝon. Ilia laboro fariĝas nevidebla pro la neinkludo de hejma kaj zorglaboro en la naciaj kontoj.

Figuro 4.1. La seksa malegaleco ankoraŭ estas granda konsiderante plurajn dimensiojn

Global gender inequality, 2025		
Measure	2025	Gender parity
Female labor hours (% of total labor hours, only economic)	39%	50%
Female labor hours (% of total labor hours, domestic and economic)	55%	50%
Female labor income shares (% of total labor income)	28%	50%
Female hourly income ratio, excluding domestic work (% of male hourly income)	61%	100%
Female hourly income ratio, including domestic work (% of male hourly income)	32%	100%
Female employment ratio (% of employed women relative to employed men)	60%	100%
Female earnings ratio (% of earnings of employed women relative to earnings of employed men)	71%	100%
Female high school enrollment ratio (% of male high school enrollment)	98%	100%

Interpretation. This table summarizes key indicators of the gender gap in 2025 and compares them to ideal parity benchmarks. Across all dimensions, women fall short of parity. For example, women earn only 28% of total labor income but represent 55% of labor hours, when including domestic labor. These figures highlight persistent and widespread gender inequalities in the labor market.

Sources and series: Andreescu et al. (2025), Gabrielli et al. (2024), Neef and Robilliard (2021), and [wir2026.wid.world/methodology](#).

La longdaŭra malkresko de tutmondaj laborhoroj estas tial rakonto pri neegalaj gajnoj. La homaro eble laboras malpli da horoj ĝenerale, sed viroj plej profitis de la reduktoj en formala laboro, dum la totala laborkvanto de virinoj restas alta. Ĉi tiu neegala distribuado de tempo estas unu el la plej klaraj pruvoj, ke progreso en laborkondiĉoj ne aŭtomate tradukiĝis en seksan egalecon.

Inaj labor-enspezaj partoj restas multe sub egaleco

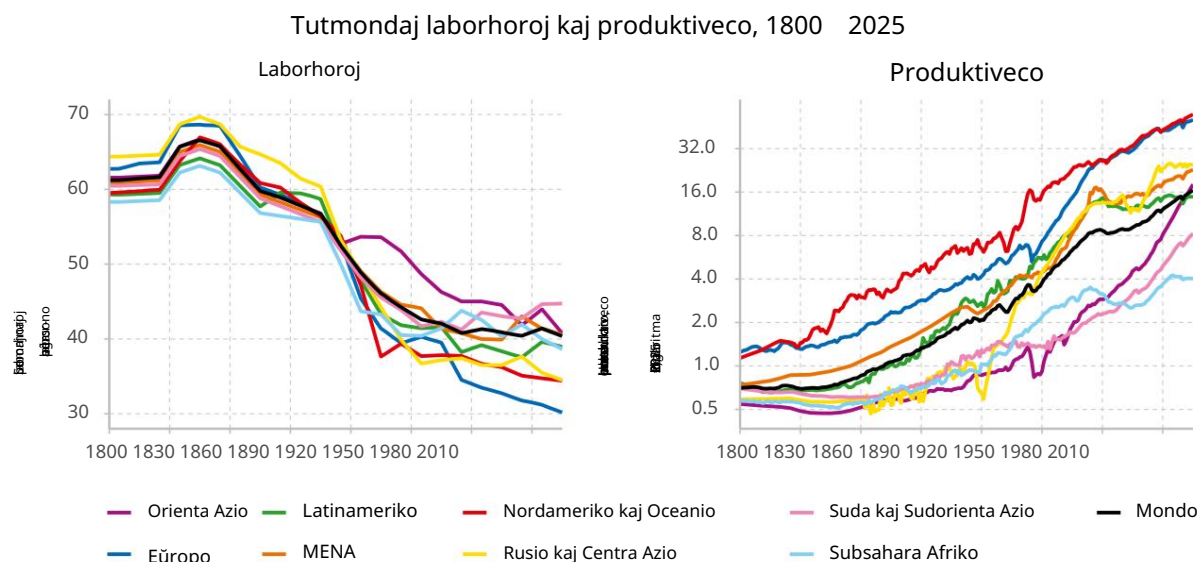
Se laborhoroj malkaŝas unu dimension de malegaleco, la partoj de labor-enspezoj provizas alian. Ili montras kiom da la totalaj enspezoj estas generitaj de laboro en lando aŭ

regiono iras al virinoj, kaj kiel tiu ĉi procento ŝanĝiĝis laŭlonge de la tempo. [Figuro 4.4](#) kaj [figuro 4.5](#) klarigas, ke malgraŭ progreso, virinoj restas malproksimaj de atingi egalecon en ĉiuj regionoj de la mondo.

Tutmonde, virinoj gajnas nur ĉirkaŭ trionon de la totala laborenspezo hodiaŭ. En iuj regionoj okazis plibonigoj, sed la proporcioj de virinaj laborenspezoj restas multe sub egaleco (vidu [Figuron 4.4](#)). Neniu regiono en la mondo atingis 50-50-ekvilibron inter viroj kaj virinoj, kaj la breĉoj estas aparte okulfrapaj en Sudazio, la Mezoriento kaj partoj de Afriko, kie virinoj kaptas malpli ol kvaronon de ĉiuj laborenspezoj (vidu [Figuron 4.5](#)).

Kontraste, Eŭropo, Nordameriko kaj Oceanio, kaj Rusio kaj Centra Azio registras

Figuro 4.2. Ni laboras malpli da horoj kaj estas pli produktivaj

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras tendencojn en semajnaj laborhoroj kaj hora produktiveco tra mondregionoj ekde 1800. Averaĝe, semajnaj horoj malpliigis tutmonde de 61 ĝis 40 horoj por laborkapabla persono inter 1800 kaj 2025. Dume, tutmonda hora produktiveco pliiĝis de €0.7 ĝis €16.5, multiplikiĝante per ĉirkaŭ 23.6 dum la sama periodo. Malgraŭ ĝeneralaj plibonigoj, Nordameriko, Oceanio kaj Eŭropo restas multe antaŭ aliaj regionoj. Fontoj kaj serioj: Andreescu et al. (2025).

la plej altaj proporcioj de virinaj laborenspezoj, atingante ĉirkaŭ 40%, sed tio estas ankoraŭ pli malalta ol la kazo de perfekta egaleco, kiu signifus laborenspezan parton de 50%. Ĉi tiuj regionoj spertis daŭrajn plibonigojn, pelitajn de pli alta virina partopreno en la labormarkato, pli fortaj juraj protektoj kaj vastiĝantaj socialaj sistemoj. [Figuro 4.4](#) kaj [Figuro 4.5](#) montras, ke la sekso malegaleco en laborenspezoj estas kaj granda kaj persista.

La enspezparto de virinoj altiĝis, sed nur malrapide. Seksa malegaleco en laborgajnoj restas struktura trajto de la tutmonda ekonomio.

Virinoj laboras pli da horoj ĉie. La sekso malegaleco estas pli granda ol ni antaŭe pensis.

Se la parto de virinoj en la laborenspezo estas konstante pli malalta, oni povus supozi, ke ili ankaŭ laboras malpli da horoj. La malo veras. [Figuro 4.6](#) kaj [Figuro 4.7](#) montras, ke virinoj, averaĝe, laboras pli da horoj ol viroj tutmonde, se oni inkluzivas sensalajran hejman laboron. La sekso malegaleco en la totala labortempo estas ne nur konsiderinda, sed ankaŭ pli granda ol tio, kion konvenciaj mezuroj delonge uzis.

sugestita.

Tradiciaj laborstatistikoj emis fokusiĝi mallarĝe sur horoj da pagita laboro, tiel subtakante la kontribuojn de virinoj. Kiam nur merkata laboro estas kalkulata, viroj ofte ŝajnas labori pli longe, precipe en regionoj kun altaj niveloj de formala vira dungado. Sed kiam sensalajraj hejmaj agadoj estas ĝuste mezuritaj, la bildo ŝanĝiĝas radikale: virinoj konstante laboras pli ol viroj en totalaj horoj.

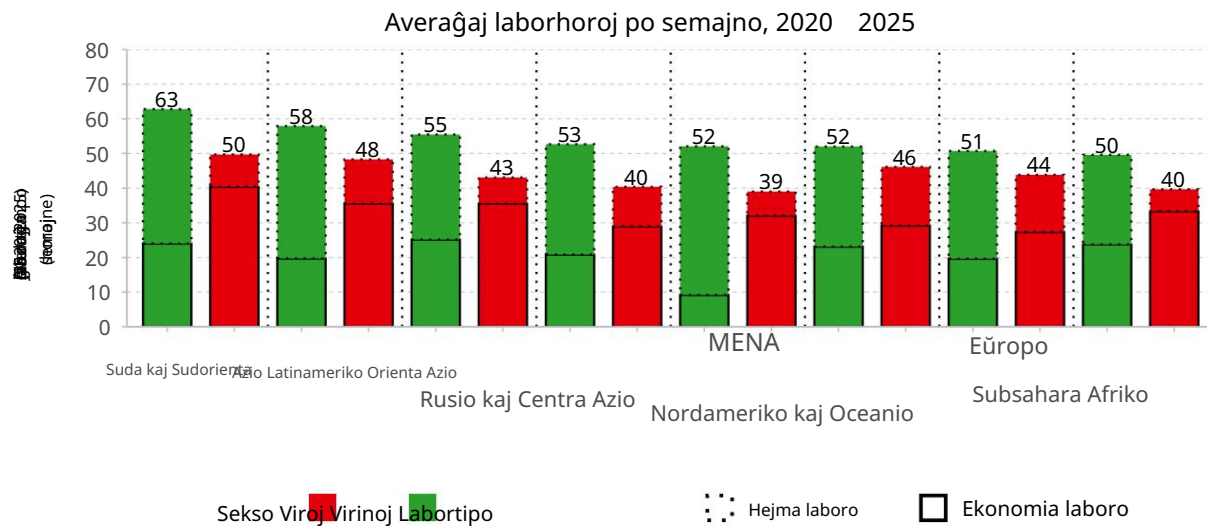
Ĉi tiun realon dokumentis lastatempa esplorado.¹⁰ [Figuro 4.6](#) ilustras ĉi tion

je eŭropa nivelo, provizante klaran ekzemplon pri kiel la kalkulo funkcias. Ĝi komparas la parton de virinoj en la labortempo kiam nur pagita laboro estas konsiderata (la konvencia mezuro) kun ilia parto post kiam nepagita hejma kaj zorgada laboro estas inkluzivita (la reala mezuro). La breĉo konsiderinde pligrandiĝas (de 8% ĝis 43%) kiam ĉiuj formoj de laboro estas konsiderataj, rivelante kiom multe konvenciaj statistikoj subtakas la kontribuojn de virinoj.

[Figuro 4.7](#) etendas ĉi tiun komparon al la tutmonda skalo. Anstataŭ fokusiĝi sur

Ĉapitro 4. Seksa Malegaleco

Figuro 4.3. Virinoj laboras pli en ĉiuj regionoj

Interpreto. Se ni rigardas la totalan labortempon (ekonomian + hejman), virinoj laboras pli da horoj ol viroj en ĉiuj regionoj, kun breĉoj intervalantaj de 6-7 horoj (Eŭropo, Nordameriko kaj Oceanio) ĝis 12-13 horoj (MENA, Orienta Azio, Suda kaj Sudorienta Azio). Notoj. Ekonomia laboro inkluzivas laboron uzatan por produkti varojn kaj servojn inkluzivitajn en naciaj kontoj. Hejma laboro inkluzivas ĉiujn aliajn formojn de laboro: domanara purigado, kuirado, infanprizorgado, ktp. Kalkuloj de Andreescu et al. (2025) uzante tempo-uzajn enketojn faritajn en 35 landoj dum la periodo 2020-2025. Averaĝoj estas kalkulitaj super ĉiuj individuoj en aĝo de 15 ĝis 64 jaroj (dungitoj aŭ ne). Fontoj kaj serioj: Andreescu et al. (2025).

tutmondaj averaĝoj, la regiona malkomponaĵo komparas la konvenciajn kaj realajn seksajn malegalecojn trans gravaj mondregionoj hodiaŭ.

La rezultoj estas impresaj: en ĉiu regiono, la inkludo de hejma laboro signife pliiĝas la parton de virinoj en la totala labortempo, sed ankaŭ elstarigas, ke virinoj sisteme laboras pli ol viroj ĉie.

Ĉi tiu regiona komparo montras, ke la subtakso de virina laboro ne limiĝas al Eŭropo. Ĝia historia evoluo kondukis al malsamaj regionaj tendencoj kaj malsamaj amplitudoj de la seksa malegaleco. Tamen, la seksa malegaleco en laborenspezoj estas nekontestebla tutmonda fenomeno, kiu daŭras en la nuntempo.

en Suda kaj Sudorienta Azio kaj la Mezoriento kaj Nordafriko.

En ĉi tiuj regionoj, ĉirkaŭ unu el tri virinoj en labortaĝo estas dungitaj en la ekonomia merkato, kompare kun pli ol du trionoj de viroj.

Kontraste, Eŭropo, Rusio kaj Centra Azio, kaj Nordameriko kaj Oceanio montras pli altajn dungoprocentojn de virinoj, tamen eĉ ĉi tie la breĉo estas signifa.

Ĉi tiu disiĝo ne povas esti klarigita nur per individua elekto. Strukturaj baroj ludas centran rolon. Aliro al pagebla infanprizorgo, transportado kaj politikoj pri familiaj forpermesoj forte influas la kapablon de virinoj eniri kaj resti en la laborantaro.

En landoj kie tia subteno estas malforta, virinoj pli emas retiriĝi de pagitaj dungadoj, precipe post akuŝo.

Diskriminacio en dungado kaj promocio ankaŭ reduktas ŝancojn, precipe en pli alte pagataj sektoroj.

La persisto de dungomankaj mankoj havas ondetajn efikojn tra la tuta ekonomio.

Malpli alta virina partopreno reduktas la labor-enspezajn partojn de virinoj (kiel videblas en [Figuro 4.4](#) kaj [Figuro 4.5](#)) kaj limigas la ĝeneralan ekonomian potencialon. Studoj konstante montras, ke ekonomioj kun pli alta virina partopreno

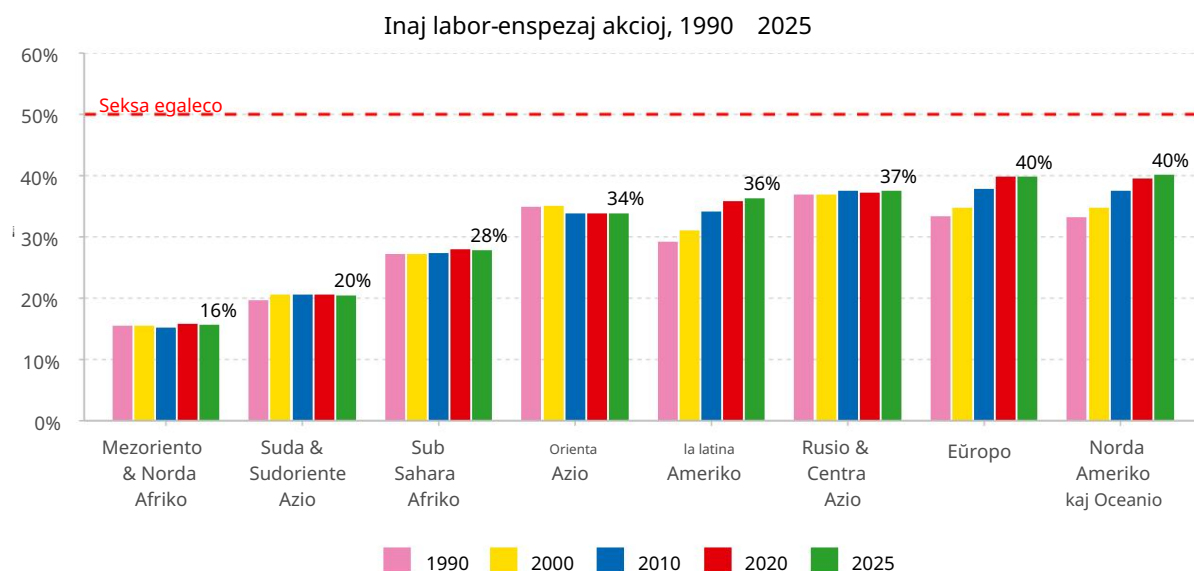
Virinoj estas malpli dungitaj ol viroj

Preter la diferencoj en laborhoroj, fundamenta breĉo restas en la aliro al dungado mem. [Figuro 4.8](#) montras, ke, tra ĉiuj mondregionoj, virinoj malpli verŝajne ol viroj havas laboron en la labormerkato.

Kvankam ŝablonoj varias laŭ regionoj, la tutmonda ŝablono estas klara: la dungoprocentoj de virinoj multe postrestas tiujn de viroj.

La dungomalegaleco estas aparte granda

Figuro 4.4. La averaĝaj enspezoj de virinoj estas pli malgrandaj ol tiuj de viroj ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la evoluon de la parto de virina laborenspezo inter 1990 kaj 2025 tra mondregionoj. En 2025, laboristinoj gajnas ĉirkaŭ 16% de la totala laborenspezo en la Mezoriento kaj Nordafriko, sed ĉirkaŭ 40% en Nordameriko kaj Oceanio kaj Eŭropo. Je la tutmonda nivelo, virinoj gajnis 27.8% de la laborenspezo en 1990 kaj 28.2% en 2025. Kvankam iom da progreso estis farita, seksa egaleco restas malproksima en ĉiuj regionoj.

Fontoj kaj serioj: Neef kaj Robilliard (2021), Gabrielli et al. (2024), kaj [wir2026.wid.world/methodology](https://www2026.wid.world/methodology).

partopreno en laborantaro spertas pli fortan kreskon kaj pli egalan distribuon de enspezo. Tamen, malgraŭ ĉi tiuj avantaĝoj, la progreso estis malrapida kaj malegala, sugestante ke dungomalegalecoj estas profunde enradikiĝintaj en ekonomiaj kaj sociaj strukturoj.

Ĉirkaŭ 75% de tio, kion dungitaj viroj gajnas en Nordameriko kaj Oceanio, Eŭropo, Rusio kaj Centra Azio, kaj Orienta Azio. La persisto de ĉi tiu disiĝo emfazas, ke ĝi ne estas simple heredaĵo de la pasinteco, sed struktura trajto de nuntempaj labormerkatoj.

Pluraj faktoroj kontribuas al la salajra malegaleco. Laborpartigo ludas gravan rolon: virinoj estas troreprezentitaj en sektoroj, kiuj pagas malpli, kiel ekzemple edukado, sanservo kaj hejmaj servoj, kaj subreprezentitaj en pli bone pagataj kampoj kiel financo, inĝenierarto kaj teknologio. Ene de firmaoj, virinoj malpli verŝajne okupas altrangajn postenojn kaj pli verŝajne estas dungitaj en partatempaj aŭ malfirmaj roloj, kio reduktas la averaĝan enspezon.

La ekonomiaj konsekvencoj estas vastatingaj. Pli malaltaj salajroj pligrandiĝas laŭlonge de la tempo, kondukante al pli malgrandaj ŝparaĵoj, pli malfortaj pensioj kaj reduktita riĉaĵakumulado.

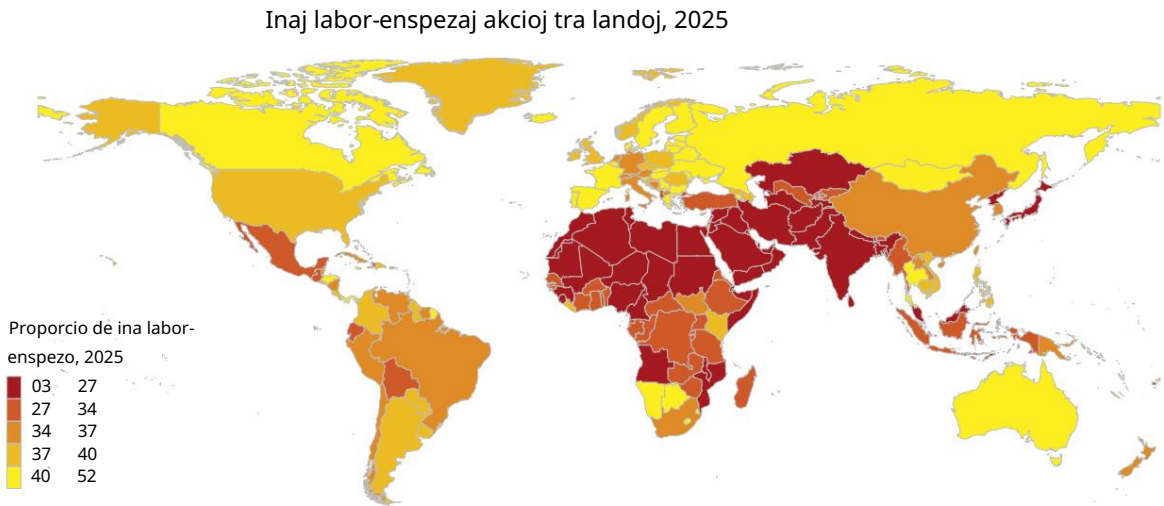
Virinoj ne nur gajnas malpli dum siaj laborjaroj, sed ankaŭ povas akumuli malpli da riĉeco, plifortigante malegalecojn trans generacioj. La salajra malegaleco inter la seksoj estas, tial, pli ol afero de justeco.

Dungitaj virinoj gajnas malpli ol dungitaj viroj

Eĉ kiam virinoj superas barojn al dungado, ili alfrontas alian persistan defion: pli malaltan salajron. Figuro 4.9 elstarigas la tutmondan salajran interspacon inter seksoj, montrante ke dungitaj virinoj konstante gajnas malpli ol dungitaj viroj en ĉiuj regionoj. Ĉi tiu interspaco ekzistas ĉe ĉiu enspeza nivelo, en kaj altaj kaj malalt-enspezaj regionoj, kun kelkaj plibonigoj dum lastatempaj jardekoj en Latinameriko, Nordameriko kaj Oceanio, Eŭropo, kaj Rusio kaj Centra Azio.

La breĉo ankoraŭ ĉeestas malgraŭ jardekoj da kontraŭdiskriminaciaj leĝoj kaj lobiado. La amplekso varias laŭ regiono: la diferenco estas plej vasta en subsahara Afriko kaj Suda kaj Sudorienta Azio. Dungitaj virinoj gajnas

Figuro 4.5. La proporcioj de virinaj labor-enspezoj estas tre malaltaj preskaŭ ĉie.

Interpreto. Ĉi tiu mapo montras la parton de la totala laborenspezo gajnita de virinoj en ĉiu lando en 2025. En Egiptujo, virinoj gajnas ĉirkaŭ 19% de la totala laborenspezo. En Francio, ili gajnas ĉirkaŭ 43%. Ĉi tiu indikilo kaptas la antaŭimpostan laborenspezon de ĉiuj labor-aĝaj individuoj. Fontoj kaj serioj: Neef kaj Robilliard (2022), Gabrielli et al. (2024), kaj w2026.wid.world/methodology.

en salajroj. Ĝi reflektas kiel socioj taksas malsamajn specojn de laboro kaj kiel potenco estas distribuita en la labormarkato.

La rolo de edukado en plibonigo de la seksa malegaleco

Edukado ofte estas rigardata kiel la plej potenca egaligilo. La plivastigo de aliro al lernado efektive transformis la vivojn de virinoj tutmonde, ebligante al ili eniri la labormarkaton en pli grandaj nombroj kaj aspiri al karieroj, kiuj iam estis neatingeblaj.

Tamen [Figuro 4.10](#) kaj [Figuro 4.11](#) montras, ke kvankam edukado mallarĝigis iujn seksajn disigojn, ĝi ne sufiĉis por forigi ilin.

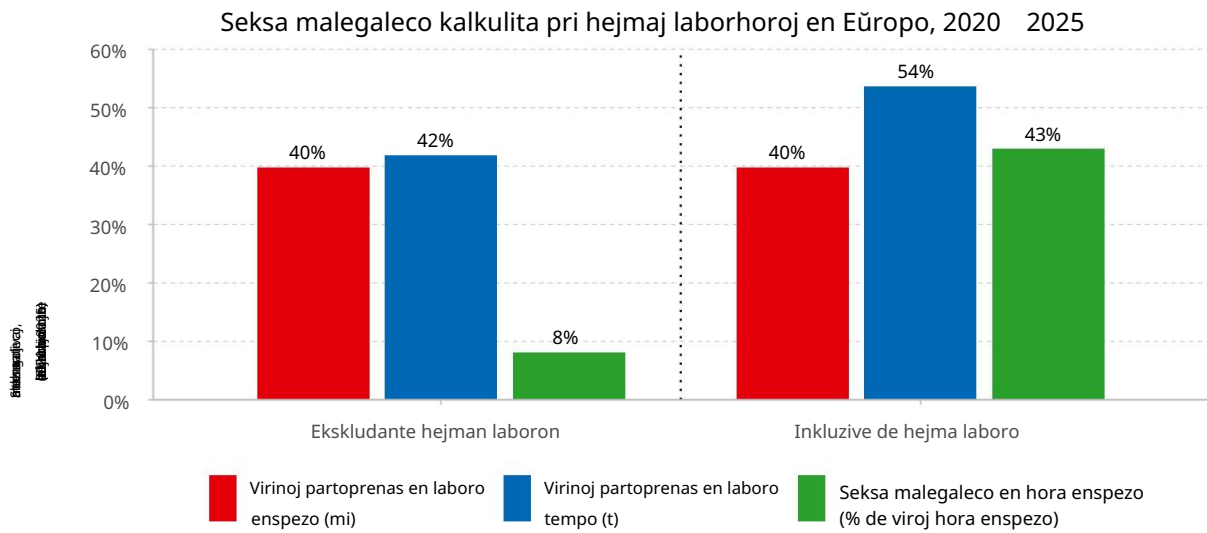
[Figuro 4.10](#) montras, ke la partopreno de virinoj en edukado draste pliboniĝis en ĉi tiu jarcento. En malriĉaj kaj mezriĉaj ekonomioj, la seksa malegaleco en lernejoj aliĝoj malpliigis en la lastaj dudek kvin jaroj de 85% al 98%, atingante preskaŭ plenan egalecon. En riĉaj landoj, junaj virinoj nun superas la nombron de viroj en mezlerneja aliĝo.

Ĉi tiuj progresoj estis decidaj por altigi virinan dungadon kaj enspeznivelojn, ĉar edukado pliigas ŝancojn aliri formalajn laborpostenojn kaj pli altajn salajrojn.

Tamen, [Figuro 4.11](#) memorigas nin, ke edukado sole ne povas plene fermi la interspacon. Eĉ kiam virinoj atingas la samajn aŭ pli altajn nivelojn de lernado kaj enspezajn rendimentojn el lernado, ilia parto de laborenspezo restas pli malalta ol tiu de viroj. La ligo inter edukado kaj egaleco estas tial parta kaj mediaciita de pli larĝaj labormarkataj strukturoj. Altaj niveloj de ina edukado ne tradukiĝis en egalan dungadon aŭ salajron, pro persistaj kulturaj kaj instituciaj baroj.

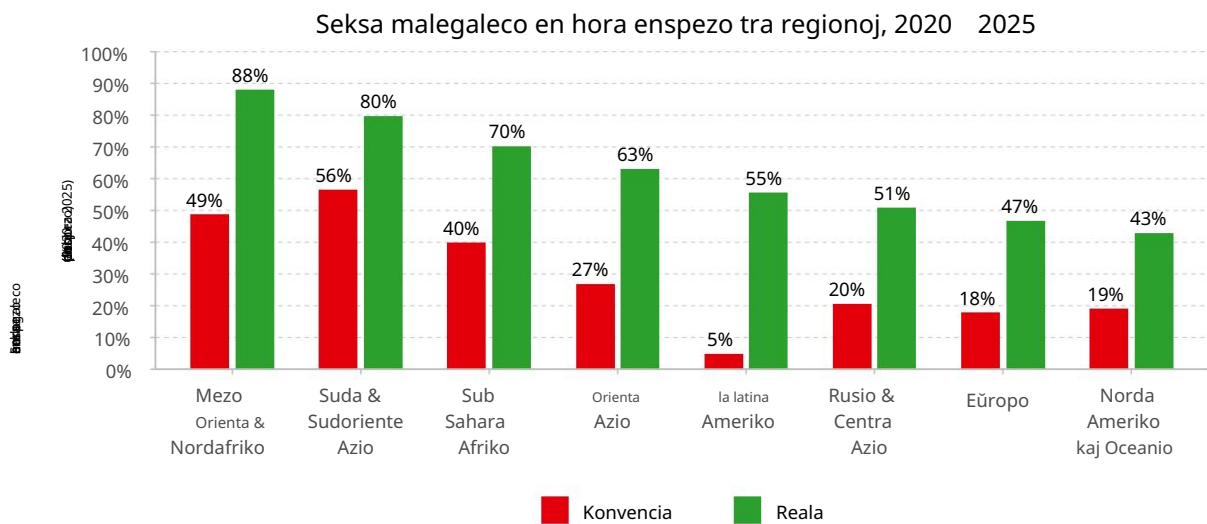
La leciono estas klara. Edukado estas necesa por seksa egaleco sed ne sufiĉa per si mem. Sen politikoj, kiuj traktas laborejan diskriminacion, provizas subtenon por infanprizorgado kaj antaŭenigas egalŝancojn, la profito de edukado por virinoj restos sisteme pli malaltaj ol por viroj.

Figuro 4.6. La seksa malegaleco estas pli vasta konsiderante hejman laboron

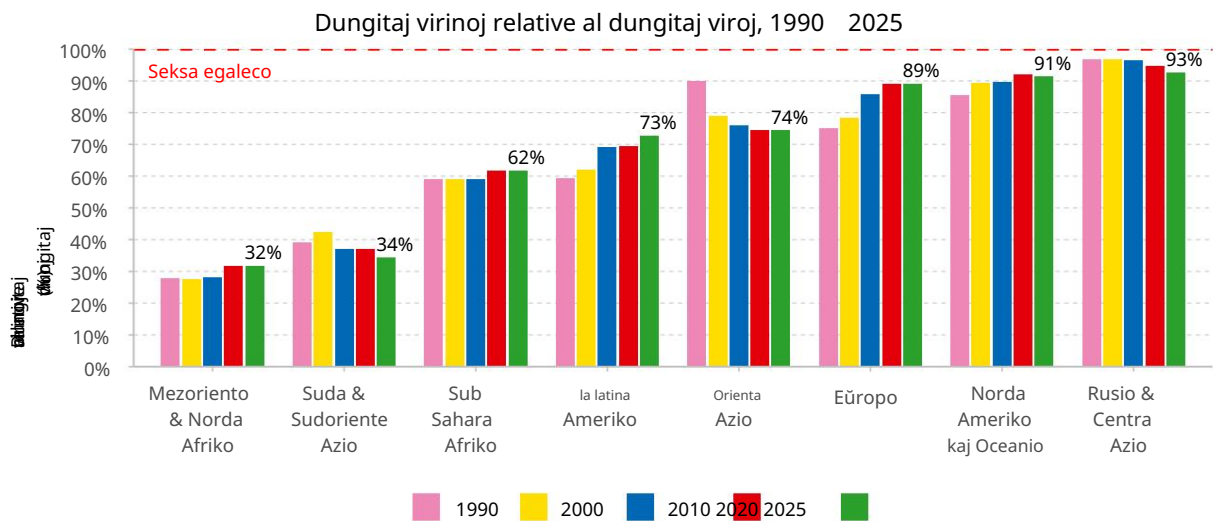
Interpreto. La proporcio de virinoj en la totala laborenspezo egalas al 40% en Eŭropo en 2020–2025, dum ilia proporcio en ekonomiaj laborhoroj egalas al 42%. Ĉi tio implicas, ke ilia averaĝa enspezo por laborhoro (ekskludante hejmajn laborhorojn) estas 8% pli malgranda ol tiu de viroj. Tamen, kiam oni inkluzivas hejman labortempon, ilia laborproporcio altiĝas al 54%, kaj la hora enspeza malegaleco kreskas al 43%. Ĉi tio montras kiel la inkludo de hejma laboro signife influas la mezuritan seksan malegalecon. Notoj. La seksa malegaleco en hora enspezo (g) kiel proporcio de la hora enspezo de viroj estas kalkulata jene: $g = (t - i) / (t(1 - i))$ kie (t) estas la proporcio de virinoj en labortempo, kaj (i) estas la proporcio de virinoj en laborenspezo. Fontoj kaj serioj: wir2026.wid.world/methodology kaj Andreescu et al. (2025).

Figuro 4.7. La seksa malegaleco estas pli granda kiam oni konsideras la hejmajn laborhorojn

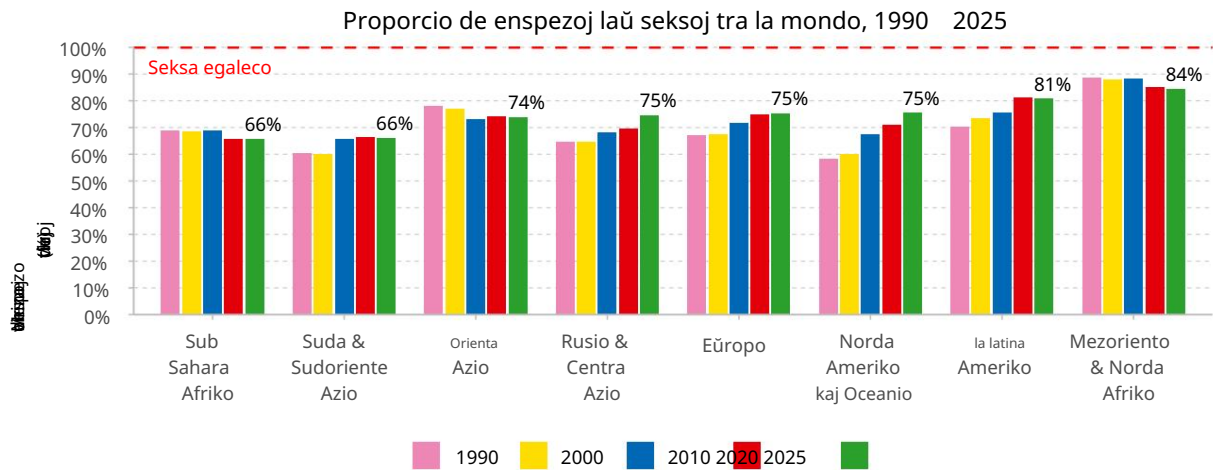
Interpreto. Stangoj raportas la seksan interspacon en hora laborenspezo: la procento laŭ kiu la averaĝa enspezo de virinoj por laborhoro estas pli malgranda ol tiu de viroj. Ekzemple, stango je 12% signifas, ke virinoj gajnas 12% malpli por horo ol viroj averaĝe. Regionoj estas ordigitaj laŭ la Reala interspaco (inkluzive de hejmaj laborhoroj). En Eŭropo, la Konvencia interspaco (ekskludante hejmajn laborhorojn) estas 18%, dum la Reala interspaco (inkluzive de hejmaj laborhoroj) estas 47%. Inkluzivi hejmajn laborhorojn pliiĝas la mezuritan interspacon ĉar la totala labortempo de virinoj estas pli granda post kiam hejma laboro estas kalkulata. Notoj. Ĉi tiu figuro referencas figurojn 20 kaj 21 en Andreescu et al. (2025). Fontoj kaj serioj: Andreescu et al. (2025).

Figuro 4.8. Virinoj malpli ofte ol viroj havas laborpostenon en la labormerkato

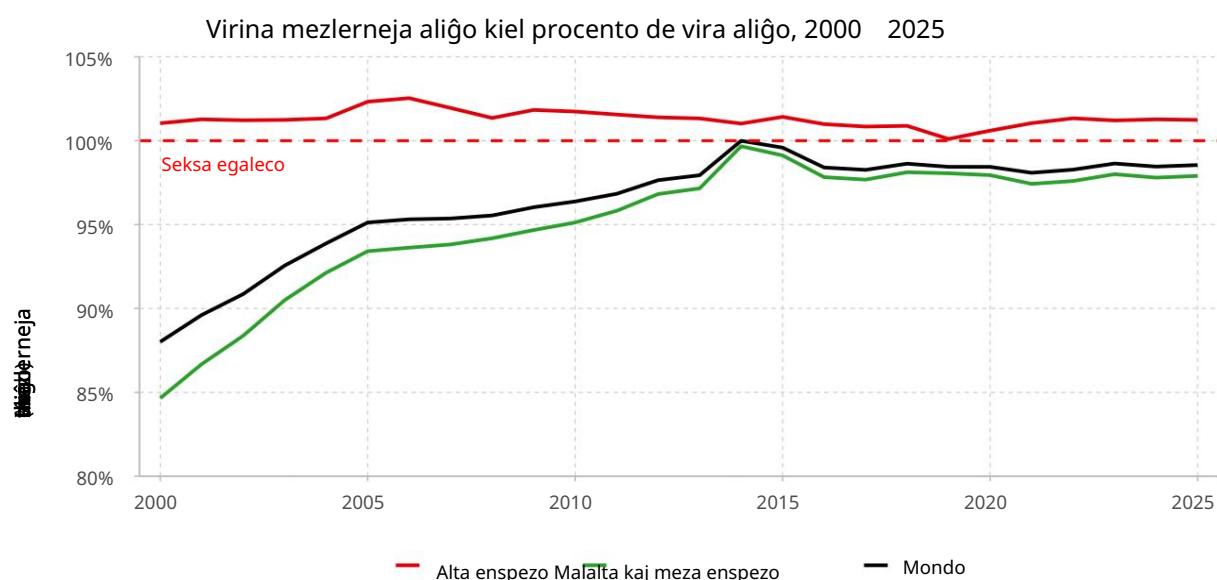
Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la evoluon de la seksa totala dungada proporcio inter 1990 kaj 2025 tra mondaj regionoj. La indikilo mezuras la proporcio de dungitaj virinoj rilate al dungitaj viroj, sendepende de kiom ili gajnas. En 2025, virina dungado restas multe sub egaleco en pluraj regionoj: nur 32% de virinoj estas dungitaj por po 100 dungitaj viroj en Mezoriento kaj Nordafriko. Kontraste, dungadproporcioj estas proksima al seksa egaleco en Rusio kaj Centra Azio (93%), Nordameriko kaj Oceanio (91%), kaj Eŭropo (89%). La tutmonda seksa dungada malegaleco (la malegaleco ĝis 100%) iomete pliiĝis (de 67% en 1990 ĝis 60% en 2025), sed progreso estis farita en iuj regionoj. Fontoj kaj serioj: [wir2026.wid.world/methodology](#) kaj Gabrielli kaj aliaj (2024).

Figuro 4.9. Dungitaj virinoj gajnas malpli ol dungitaj viroj ĉie

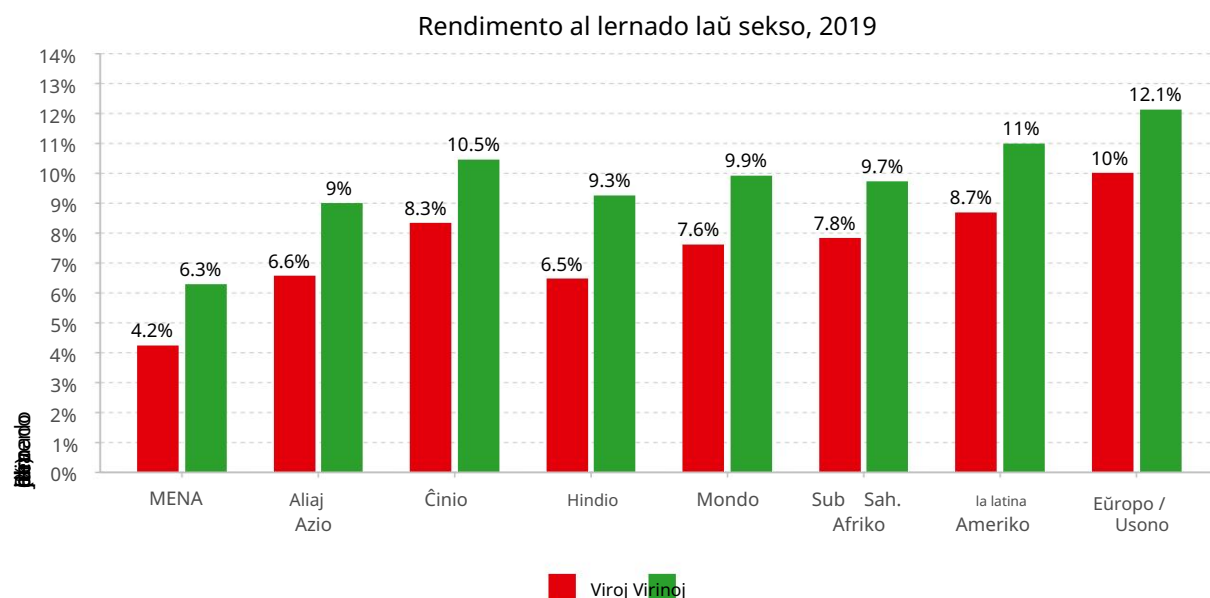
Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la evoluon de la seksa proporcio de enspezoj inter 1990 kaj 2025 tra la mondo. La indikilo mezuras la averaĝan enspezon de dungitaj virinoj kiel parton de la averaĝa enspezo de dungitaj viroj. En 2025, la interspaco inter la seksaj enspezoj restas granda en pluraj regionoj: virinoj gajnas nur 66% de tio, kion viroj gajnas kaj en subsahara Afriko kaj en Suda kaj Sudorienta Azio. Kontraste, la gajnproporcioj estas plej altaj en Mezoriento kaj Nordafriko (84%) kaj Latinameriko (81%). Tra altenspezaj regionoj kiel Nordameriko & Oceanio kaj Eŭropo (kaj ankaŭ Rusio & Centra Azio), la averaĝa proporcio de enspezoj inter virinoj kaj viroj ŝvebas ĉirkaŭ 75%. Je la tutmonda nivelo, virinoj gajnis 69% de la averaĝa enspezo de viroj en 1990 kaj 71% en 2025. Dum modesta progreso estis farita dum la pasintaj 35 jaroj, seksa egaleco en enspezoj restas neatingebla en ĉiuj regionoj. Fontoj kaj serioj: [wir2026.wid.world/methodology](#) kaj Gabrielli et al. (2024).

Figuro 4.10. La seksa malegaleco en mezlerneja aliĝo malpliĝis en la lastaj 25 jaroj.

Interpreto. Ĉi tiu figuro montras la evoluon de la seksa malegaleco en mezlerneja aliĝo de 2000 ĝis 2025 tra landaj enspezaj grupoj. La indikilo mezuras inan aliĝon kiel parton de vira aliĝo. Je la tutmonda nivelo, ĉi tiu parto pliiĝis de 88% en 2000 ĝis 98% en 2025, indikante preskaŭ seksan egalecon. En altenspezaj landoj, la proporcio atingis 101%, kaj en malalt- kaj mezenspezaj landoj, la proporcio atingis 98%, reflektante konsiderindan progreson dum du jardekoj. Fontoj kaj serioj: w2026.wid.world/methodology.

Figuro 4.11. Edukado sole ne povas tute fermi la interspacon

Interpreto. La figuro prezentas rendimentojn al jaro de lernado laŭ sekso kaj mondregiono en 2019. Taksoj respondas al la efiko de unu plia jaro da lernado sur la logaritmo de persona enspezo, taksita aparte laŭ sekso uzante modifitajn Mincerajn ekvaciojn, kiuj kontrolas por sperta kvartiko. En ĉiuj mondregionoj, la rendimento de jaro da lernado estas pli alta por virinoj ol por viroj. Fontoj kaj serioj: Gethin (2024).

Ĉapitro 4. Seksa Malegaleco

Ĉefaj konkludoj

Seksa malegaleco restas difina kaj persista trajto de la tutmonda ekonomio.

Virinoj hodiaŭ estas pli kleraj, pli aktivaj en la labormarkato, kaj pli ĉeestantaj en gvidaj pozicioj, tamen ilia ekonomia pozicio daŭre postrestas kompare kun tiu de viroj.

Virinoj laboras pli longe ol viroj, se oni inkluzivas nepagitan hejman kaj zorgan laboron, sed ili kaptas nur ĉirkaŭ trionon de la totala laborenspezo. Ĉi tiu paradokso reflektas, kiel la agrega progreso estis malegale distribuita. Dungado kaj salajraj malegalecoj plifortigas ĉi tiun malekvilibron. Virinoj malpli verŝajne havas pagitajn laborpostenojn en ĉiu regiono, kaj kiam dungitaj, ili konstante gajnas malpli ol viroj. Ĉi tio havas longdaŭrajn efikojn sur ŝparaĵoj, pensioj kaj riĉaĵakumulado, pliigante malegalecon.

atingita postulas daŭran institucian ŝanĝon, subtenajn politikojn, kaj rekonon de la nevidebla laboro, kiun virinoj daŭre plenumas misproporcie kompare kun viroj.

Edukado malvastigis kelkajn breĉojn, kun virinoj atingantaj preskaŭ egalecon en mezlerneja aliĝo, sed lernado sole ne forigis malegalecojn. Historiaj pruvoj montras, ke la progreso estas malrapida kaj malegala. La leciono estas klara: seksa egaleco tute ne estas garantiita rezulto de malvastigo de seksa malegaleco. Por ke vera seksa egaleco...

Notoj

10Vidu Andreescu et al. (2025).

Referencoj

Andreescu, Marie et al. (2025). "Tutmondaj Laborhoroj en Pagita kaj Nepagita Laboro: Malegaleco, Produktiveco kaj Struktura Transformo, 1800-2100". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2025/03.

Gabrielli, Valentina, Theresa Neef, kaj Anne-Sophie Robilliard (2024). Ĝisdatigo de 2024 por la Parto de Ina Labor-Enspezo. Teknika reprezentanto 2024/13.

Gethin, Amory (2025). "Distribua Kreskokalkulo: Edukado kaj la Redukto de Tutmonda Malriĉeco, 1980-2019". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2023/25.

Neef, Theresa (2024). "La Longa Vojo al Seksa Egaleco: Seksaj Salajraj Diferencoj en Germanio, 1871-2021". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2024/02.

Neef, Theresa kaj Anne-Sophie Robilliard (2021). "Duono de la Ĉielo? La Parto de Ina Laborenspezo en Tutmonda Perspektivo". En: World Inequality Lab, Laborpapera Serio 2021/22.

ÂCAPITRO 5

Troa Privilegio

Enhavo de ĉi tiu ĉapitro

La troa privilegio de Usono evoluis al struktura privilegio de la riĉa mondo	104
Riĉaj landoj estas tutmondaj financaj luantoj pro politika intenco, ne pro merkataj problemoj. dynamiko	105
Baroj por redukti malegalecon inter landoj	106
Bezono de reformoj en la internaciaj financaj, komercaj kaj monaj sistemoj	107
Ĉefaj konkludoj	108
Kadro 5.1: Troa imposto ne estas tiom troa	113

Ekde la mezo de la 20-a jarcento, la internacia monsisistemo intence plimalbonigis malegalecon. En ĝia kerno ekzistas struktura malsimetrio: kelkaj privilegiitaj landoj havas la avantaĝon prunti malmultekoste kaj investi en relative pli profitodonajn aktivaĵojn, certigante enspezajn enfluojn. Ĉi tiu avantaĝo unue estis priskribita en la 1960-aj jaroj kiel la "troa privilegio" de Usono, kies rolo kiel eldonanto de la ĉefa rezerva valuto de la mondo permesis al ĝi pagi malpli por tio, kion ĝi ŝuldis, ol ĝi gajnis eksterlande. Kio komenciĝis kiel specifa trajto por Usono, fariĝis poste struktura privilegio de la riĉa mondo. Eŭropo, Japanio kaj aliaj evoluintaj ekonomioj nun ĝuas similajn avantaĝojn, dum pli malriĉaj landoj alfrontas la kontraŭan ŝarĝon: ili pagas pli altan interezon por siaj ŝuldoj, tenas aktivaĵojn, kiuj malmulte donas, kaj transdonas enspezojn eksterlanden ĉiujare.

Efektive, riĉaj landoj fariĝis tutmondaj luantoj, sisteme ĉerpante resursojn el la resto de la mondo.

Ĉi tiu ĉapitro, bazita sur Nievas kaj Sodano (2025), dokumentas kiel la sistemo funkcias.

Unue, ni montras kiel la usona privilegio larĝiĝis al kolektiva avantaĝo por la plej riĉaj 20% de la landoj. Due, ni elstarigas paradokson: privilegio daŭras eĉ por regiono kun neta ŝuldo kiel Nordameriko kaj Oceanio. Trie, ni klarigas kiel evoluintaj ekonomioj fariĝis financaj rentuloj intence, per valuta domineco, biletujaraj malsimetrioj kaj instituciaj reguloj, kiuj eternigas ilian avantaĝon. Kvare, ni ekzamenas kiel ĉi tiuj malsimetrioj agas kiel baroj al disvolviĝo, drenante resursojn de pli malriĉaj nacioj. La ĉapitro finas argumentante, ke ĉi tiuj dinamiko egalas al moderna formo de neegala interŝanĝo, eĥante pli fruajn koloniajn translokigojn. Fine, ĝi postulas urĝan reformon de la internaciaj monaj, financaj kaj komercaj sistemoj por trakti kaj redukti ĉi tiujn malegalecojn.

La troa privilegio de Usono evoluis al struktura privilegio de la riĉa mondo

La ideo de "troa privilegio" estis kreita en la 1960-aj jaroj por priskribi la unikan pozicion de Usono en la monda ekonomio.

Ĉi tio ne estis la rezulto de unike lertaj investoj, sed de la centra rolo de

la dolaro. Konsiderante ĝian elstaran rolon en la internaciaj monaj kaj financaj sistemoj, investantoj kaj centraj bankoj tutmonde konsideris usonajn aktivaĵojn sekuraj kaj likvaj, kaj la lando tial povis prunti je tre malaltaj interezokvotoj kaj reinvesti eksterlande kun pli altaj rendimentoj.

Novaj pruvoj de Nievas kaj Sodano (2025) montras, ke ĉi tiu avantaĝo etendiĝis multe preter Usono, kiu nun ŝuldas 2% de sia MEP al ĉi tiu troa privilegio. [Figuro 5.1](#) ilustras kiel la privilegio evoluis al pli larĝa trajto de la tutmonda ekonomio. Japanio nun registras la plej grandajn avantaĝojn de ĉi tiu distordita sistemo, proksime al 6% de la MEP, dum la Eŭrozonon ankaŭ havas pozitivajn saldojn (ĉirkaŭ 1%). Kontraste, emerĝantaj ekonomioj restas malavantaĝaj: BRICS11- landoj registras konstante negativajn troajn rendimentojn, averaĝante 2% de la MEP.

[Figuro 5.2](#) plu detaligas ĉi tiun ŝablonon. Grupigite laŭ enspezo, nur la plej riĉaj 20% de la landoj, kiuj estas hejmo al kvinono de la tutmonda loĝantaro, konstante prezentas pozitivajn troajn rendimentojn, ekvivalentajn al proksimume 1% de la MEP.

La resto de la mondo registras deficitajn intervalantajn de 1% ĝis 3% en la lasta jardeko.

Regiono, Nordameriko kaj Oceanio, Orienta Azio (ekskludante Ĉinion), kaj Eŭropo elstaras kiel la ĉefaj gajnintoj. Latinameriko, Subsahara Afriko, Suda kaj Sudorienta Azio, Mezoriento kaj Nordafriko, Rusio kaj Centra Azio, kaj Ĉinio restas netaj malgajnintoj.

Malproksime de esti usona escepto, troa privilegio fariĝis struktura privilegio de la riĉa mondo, plifortigante tutmondan malegalecon anstataŭ malvastigi ĝin.

Unu el la paradoksoj de tutmonda financo estas, ke iuj regionoj povas teni negativajn netajn eksterlandajn aktivaĵojn (NFA) kaj tamen gajni pozitivajn netajn investajn enspezojn. La regiono Nordameriko kaj Oceanio estas la plej klara ekzemplo. Ĝi delonge estis la plej granda neta ŝuldanto de la mondo, kun fremduloj posedantaj pli da aktivaĵoj en Nordameriko kaj Oceanio ol kion loĝantoj de Nordameriko kaj Oceanio tenas eksterlande ([Figuro 5.3](#)). Tamen, jaron post jaro, la regiono registras pluson sur neta eksterlanda kapitala enspezo pro troaj rendimentoj ([Figuro 5.4](#)).

[Figuro 5.4](#) ankaŭ montras kiel la plej riĉaj